

मणिशैल महावदान

मणिशैल महावदान

वर्ण वज्र वज्राचार्य

म्हापां छगू ब्व

प्रकाशक:- बर्णबज्र वज्राचार्य
भोत

ने. सं. १०८२

थागु थाये:- सागर प्रेस भोत

म्हापां निगूगू ब्व

१०८३ ह्य पूजा

पिकाह्य:- बर्णबज्र वज्राचार्य

थागु थाये:- सागर प्रेस भोत

निकःपिथनागु

ने. १११९ माघ पुन्ही

पिथंप्पि-

आइत मान व नाति बज्र

देव किपा- एका राम

सफूया निति- स्वापू-

सफू-घुकू

अमं दग बन्ना:

मू

थागु थाये:- हासे अफसेट प्रेस, जमल

भूमिका

भूमिका चवथेगु छुं मखुथें चवं । अयनं छुं छुं ला खः खनि । थ्व वाखंयात प्रेसे व्छयेत अले छापे याये घुनानं छुं मखुथें चवं । भूमिका छत्वाचा चवथेगु जितः सावहे थाकूथें चवन । छु चवथे अले गथे चवथे ? थ्व छगू समस्या जुल । हान्च कन्हे, च्वे घा घां तन्हु बित थुकिया मूल कारण हे खयेफु थौं तक्रनं भूमिका चवथे हे मननि ।

अकि,

थ्व मणिशैल महावदान थौं कन्हैया वाखं मखु । थ्व छगू पुलं वाखं खः । उकि जिगु थुकी थःगु घेगु छुं हे मदु घासं ज्यू । जन श्रुतीयात कया माःथाये तना म्वाथाय् लिकया सफूया भोले थ्येकेगु हे जक ज्या खः । अले थगु वाखं म्हुतु वाखंजक जुयानं ज्या कया वैचवनेगु थाये सफूया रूपं अपोहे ज्या विइ घयागु आशा याना ।

युग ह्यूथें थन भाषा हिके मफु । भाषायात थौंकन्हे नापं परिचित यायेबले गंगु सिमाये वाउँगु लपतें पिकेथें जक ज्वी । हाकनं मयाये थौं-कन्हे वाखं वाखंहे जक ज्वी । अकि थुगु प्रति निखयरया दश्वी भाषा तया । खःजाः आलोचक तयेत नं थाये बीमाः ।

गथे लोभित्वा मालीनं ह्वये मलाबले हे स्वंगु थ्वया मिइ । अथेहे वाखं पु वने मलानी छिकपिनि न्ह्योने थुगु सफू ब्वःवया । किंतु निगूगु भाग नं अवश्य वैतिनि ।

छयालापुह्नी
नेपाल संवत् १०८२

—वर्ण वज्र वज्राचार्य
भोत

थ्व मणिशैल महावदान निगूगु सफू थौं सहकर्मी पाठकवर्गया न्ह्योने तवये मानि घका ह्यापाहे छगूगु सफुली घाये घुंगु खः । अकि जक मखु भीगु समाजे पूमवंक बाखं त्वाल्हाना चवनेगु नंला भिमताया । खःजा धार्मिक बाखंयात सफूया रूपय पिकायेगु छगूगु सफूया प्रकाशनं भन जितः प्रोत्साहन व प्रेरणा नं बांःलाक ब्यूगु खना । छायेकि ह्यापां या खण्ड म्हुोचा ईले अपो सफू चुगुहे ज्वलंत उदाहरण खः अकि थ्व निगूगु सफू छिकपिनिगु न्ह्योने ब्व वया ।

ह्य पूजा १०८३

—वर्णवज्र वज्राचार्य

थःगु खँ

बौद्ध साहित्यया मणिचूड बाखं झी नेपाःमितय् न्यने कने याना वया च्वनागु बाखं खः न्हापांनिसें तर थौंकन्हे न्यने कनेगु पाः जुया वना च्वंगु दु । थथे जुगुया कारण यक्वं दु । धयां साध्य मजू । छगूला सफू हे मदयानं खः । थ्वहे मदुगु यात वाः चायका दीम्ह आइत मानजु जुल । वयक नं थ्व सफू न्हापा पिदना नं न्याय् मदया च्वगुलि हानं पिकायत न्ह्यचिला दिल । वयकया थः हे जः पि शुनिल स्थापित, शुवर्ण स्थापित पुण्य तारा स्थापित, चिनी माया स्थापित व चिनी माया ताम्राकार पिमि पाखें दां मुंका थ्व सफू पिदन । मगाः भचाः जि तया ५०० गू सफूया १००० गू पिकया च्वना ।

नापं न्हापा पिदँबले वर्ण बज्र जुया कुतलं छगू भाग व निगू भाग याना पिदया च्वंगु यात, थुगु पिथनाय् निगू सफू यां छगू याना पिथनागु जुल ।

देव किपा च्वया दीम्ह पासा एका राम जुयात आपालं सुभाय् ।

थ्व सफूया भाय् न्हापा गथे खः अथे हे याना जि थम्हं सः सः थें प्रुफ स्वयागु जुल । गनं द्वंसा ब्वमि पिके क्षमा पवना च्वना ।

नाति बज्र

❀ मणिशैल महावदान ❀

ॐ नमः श्रीउग्रतारा वज्रयोगिन्यै नमोनमः ॥ ॥

उग्रतारा सदानत्वा. भवसागर तारिणी ॥

पद्मगिर्या कथां वक्ष्ये. सर्वसत्त्वानुकंपया ॥ ॥

ह्लापां संसारे जन्मजुया च्वंपि सकल सत्वप्राणीपिन्त संसार रूपी सागरं तरेयाना विज्याह्य श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात सदा सर्वदा काले जिगु शिरनं भोकपुया नमस्कार याना ॥ सत्व प्राणीपि सकलयात करुणा तथा पद्मगिरी पर्वतया कथा जिंकने तेना ॥ ॥ गथे घालसा ॥ ॥ ह्लापा 'परा पूर्वकाले छगू समये स्वर्ग समान जुयाच्वंगु 'पाटली पुत्र घयागु' पटना सहरे चक्रवर्ति राजाजुया. सदाकालं' त्रिरत्नया सेवक जुया दान-पुण्य यायेगुलि अतिरस तथा अनेक दान-पुण्य याना विज्याना च्वंह्य अशोक घयाह्य राजा छह्य दया च्वन । छन्हूया दिने अशोक नाम राजाया धर्मकथा न्यनेगु अतिकं इच्छाजुया गुरू-पुरोहित, मन्त्री, भारदारपि सकल्ये सहितयाना कुबकुटारामबिहार घयागु बिहारे बिराजमान जुया विज्याना च्वंह्य उपगुप्तभिक्षुया आश्रमे बिज्याना सकलसियां गुरूजुया बिज्याना च्वंह्य उपगुप्त भिक्षुयात पूजा 'बन्दना' याना चरण कमले भोकपुया न्ह्योनेच्वना लहात लहाजलपा बिनित्याना च्वन ॥ ॥ हे गुरू उपगुप्त भिक्षु, श्रीप्रज्ञापारमिता, श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी उत्पत्तिजुया बिज्याकगु धर्मया कथा न्यने- घका इच्छायाना छल पोलया चरणे शरण वैच्वना कृपातया जि प्रभिति सकल लोकजनपिन्त हितयायेत विस्तार पूर्वकं आज्ञादयेका विज्याहुं ॥ ॥ थ्वसपोल श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी गुवले उत्पत्तिजुया विज्यात । छुया निम्ति आदिशक्ति घकाघाल । छुयानिम्ति उग्रताराघका घाल । छुयानिम्ति ताराघकाघाल । छुयानिम्ति वज्रयोगिनी घकाघाल । थुगुखं न्यनेगु इच्छाजुया छलपोलयाके प्रार्थना याना च्वना । उकियानिम्ति छलपोलनं जिमित दयापूर्वकं आज्ञादयेका विज्याहुं । घका अशोक महाराजानं बिनित्याना बिज्यात ॥ ॥ थयेघका अशोक महाराजान

विन्तियागु वचन न्यना जोगेश्वरजुया बिज्याना च्वंहा उपगुप्तभिक्षुनं अशोकमहाराजायात आज्ञा-
 दयेका बिज्यात ॥ ॥ हे अशोकमहाराजा छलपोलनं श्रीउग्रतारा बज्रयोगिनी देवी उत्पत्तिजुया
 बिज्याकगु सद्धर्मरूपी कथा न्यनेधका इच्छायाना बिज्यात । अथेया कारणं जि गुरूं जित गथे
 आज्ञा दयेका बिज्यात । वत्वर्थे छल पोल्यात कन्ये । यकचित्तयाना न्यना बिज्याहुं ॥ ॥ गथे
 घालसा ॥ ॥ ह्लापा परापूर्वकाले दयाया खानीजुया बिज्याना च्वंहा श्रीशाक्यसिंह भगवानया
 पय्यास उत्तर दिशापाखे हिमालय पर्वतया समीपस च्वंगु मणिचूड धयागु पर्वते पद्ममाल धयागु
 बिहार छगू दया अत्यन्त शोभायेमान जुया च्वन ॥ ॥ गथिगु पर्वत घालसा नानाप्रकारया मणि
 माणिक्यया खानीदया अनेक लक्षणं पूर्णजुया, अतिकं वांलाना हिंसिदया च्वंगु । हाकनं जीःस्वां,
 द्वाफोःस्वां, अभरात्रीस्वां, चंपास्वां, कनिहःस्वां, लापास्वां, कुलेस्वां, घंस्वां, म्वागोस्वां इत्यादि
 नानाप्रकारया स्वां ह्वया, उकीया बासनानं पर्वत छगुलि नस्वाना च्वंगु । हाकनं तवसी, भमसी,
 खाईसी, चाकुसी, कव्सी, फंसी, वय्सी, आदि नानाप्रकारया फलसया च्वंगुलि भमरागणपिवया
 फल-फुनयागु रसत्वना हुंकार शब्दनं हाला उखें थुखें चाःचाः उला जुयाच्वंगुलि पर्वतया शोभा
 ववेजुया च्वंगुदु । हाकनं वंगलसिमा, दुम्बरसिमा, पिलासिमा, वरमा, अमा, कदम्बरसिमा,
 समोकण्ठसिमा इत्यादि अनेक जातंजातयागु कल्पवृक्ष सिमादया मनोहर जुया अतिकंशोभायेमान
 जुया च्वंगुदु । हाकनं थान थानस पुखू आदि दया च्यांगु गुणनं संयुक्तजुयाच्वंगु लखं परिपूर्णं
 जुया पत्येस्वां, चवस्वां, उफोस्वां आदि अनेक स्वान ह्वया स्व स्वं स्वये मगाक शोभायेमान जुया
 च्वंगु । हाकनं वनजन्तु धाये, घूं, चंला, भालु, त्यरु, गुंखिचा, गुंभी, हरिण, आदि नाना
 प्रकारया वनजन्तुपि बासयाना परस्पर थिथि स्नेह-प्रतीतया मित्रभावयाना च्वंगुलि त्वापुधयागु
 मदया अतिकं शोभावधेजुया च्वंगुदु । हाकनं कोकिल, मयूर, सुधा, मैतुलुचा, को, कमिचा,
 ह्ययेखा. चखुं, बःखुं, दहेचा आदि नाना प्रकारया पंछिगणपि दया थः थःगु स्वर पिकया हाला
 च्वंगु । हाकनं ह्लापाजुया बिज्याये घुंकुपि तथागत पिसं बासयाना बिज्यागु । थथिगु पुण्यभूमीस
 बिज्याये घका छन्ह्या दिने श्री शाक्यमुनी भगवाननं आपालं भिक्षुगणपि व बोधिसत्व गणपि
 सकल्येमुंका मणिचूड पर्वते पद्ममाल धयागु बिहारे बिज्याना सकल सत्वप्राणीपिन्त हित यायेया
 निमित्तिनं धर्मभा कथा उपदेश विद्येमालधका छगू सभामण्डल दयेका बिज्यात ॥ ॥ थुगु समाचार
 न्यना देवगणपि, दैत्यगणपि, मनुष्यगणपि, जक्षेगणपि, सिद्धगणपि, गन्धर्वगणपि, गरुडगणपि,
 नागगणपि, किन्नरगणपि, महोरगणपि, योगीगणपि । हाकनं भैरव आदि नवदुर्गा देवी गणपि,
 योगिनी गणपि । हाकनं मामकी, लोचनी, पद्मसवरी, मारीची, पाण्डरा, आदि । हाकनं भगती,
 भृकुटी आदि तारा गणपि, सकलसिनं पूजायायेगु सामाग्रीज्वना पद्ममाल बिहारेवया श्री भग-
 वानया चरण कमले पूजायाना नमस्कारयाना सभासं छचाख्यरं चाउला श्री भगवानया ख्वाल-
 स्वया विन्तियाना च्वनं ॥ ॥ थ्ववेलस थुगु सभास बिज्याना च्वंहा मैत्रीबोधिसत्व जुलसां थवगु
 आश्रमनंदना श्री भगवानया न्ह्योने वना नमस्कारयाना ल्हा ल्हाजलपा विन्तियातं ॥ ॥ हेभग-
 वान्, हेसर्वज्ञ छलपोलं मस्युगु पदार्थ छु दु । सकसियां गुरुजुया सकतां सया सिया बिज्याना च्वं-

हाखः । अथेया कारणे जि छता बिनियाये । गथे घालसा, थुगु मणिशैल पर्वते बिराजमान जुया
 विज्याना च्वंहा श्री उग्रतारा बज्रयोगिनीदेवी, गुवले उत्पत्ति जुया विज्यात । हाकनं मणिशैल
 पर्वतं उत्पत्ति जुयाच्वंगु भिनिगू १२ तीर्थदु । थुगु तीर्थेस्नान, दान यानाया छु पुण्यदु । हाकनं
 थ्व पर्वतं उत्पत्ति जुया च्वंगु नवकुण्डल घयागु गुगु कुण्डल दु । 'थुगुकुण्डले स्नान दान यानाया
 छु पुण्यदु । जि आदि सकल सभागणपिन्त कल्याणयायेया निमित्त आज्ञादयेका विज्याहु घका
 मैत्रीबोघिसत्व विन्ति यास्येलि श्री भगवान नं आज्ञादयेका विज्यातं ॥ ॥ हेमैत्री बोघिसत्व श्री
 उग्रतारा बज्रयोगिनीदेवी उत्पत्तिजुया विज्यागु कथा जिनं छिमित कने एकचित्त याना न्यो ।
 थ्वसपोल श्री उग्रतारा बज्रयोगिनीदेवी गथिहा घालसा अनन्त थ्वसपोलयागु अन्त सुनानं
 कायेमफु । थ्वसपोलयागु गुण महात्म्य थथे-अथे घया सुनानं घायेमफु । थ्वसपोल आदि शक्ति ।
 थ्वसपोलयागु गुण महात्म्य श्री अक्षोभ्यः तथागतनं विस्तारयाना कनेमफु घास्येलि जिजक कने
 फइला जिनं कनेमफु । अथेजूसं संक्षिप्तमात्रकने ॥ ॥ गथेघालसा ॥ ॥ न्हापं सत्ययुगया
 समये नेपाल घयागु स्थाने मणिचूड पर्वते मणिशैल घयागु मणिरत्न जक थुनातयागुथ्ये ज्वाला-
 च्वालां थिनाच्वंगु तःग्वगु त्वहंफांटया दथुस च्वंगु प्वालं श्री उग्रताराबज्रयोगिनीदेवी 'आफैआफ'
 थवथे थःहान ज्योति स्वरूप जुया उत्पत्तिजुया विज्यान घका श्री भगवान नं संक्षिप्तमात्र आज्ञाद-
 येकाविज्यातं ॥ ॥ थथेघका श्री भगवान नं आज्ञादयेका विज्यागु न्यना महासत्व घायेका
 विज्याना च्वंहा मैत्रीबोघिसत्वनं श्री उग्रतारा बज्रयोगिनीदेवी उत्पत्तिजुया विज्यागु कथा आदि-
 निस्थे सम्पूर्ण जुयेक न्यनेगु इच्छाजुया पुनवीर हाकनं श्री भगवान याके विति यातं ॥ ॥ हेभग-
 वान् थ्वसपोल श्री उग्रतारा बज्रयोगिनीदेवी सु ! तथागतया पर्यास उत्पत्तिजुया विज्यात । थ्वस-
 पोल्यात दर्शन पूजाभावयाना जपतपयात घालसा छु फललाई । सुनं छु छु फल लानावन । थ्व
 खं दक्व जित आज्ञादयेका विज्याहुं । घका मैत्रीबोघित्वनं विन्तियास्येलि श्री भगवाननं आज्ञा-
 दयेका विज्यातं ॥ ॥ हेमैत्रीबोघिसत्व श्री उग्रतारा बज्रयोगिनीदेवी उत्पत्ति जुया विज्यागु खं जिनं
 छिमित कने चित्त स्थीरयाना न्यो ॥ ॥ गथे घालसा ॥ ॥ न्हापं थ्वहे भद्रकल्पे सत्ययुगया समये
 मनुष्यपिनी आयुर्दा ८०००० चयेदोलदें वर्ष दयाच्वन । उगु बखते वन्धुमतिघयागु नगरे विपश्चि
 घयाहा तथागत जन्मजुया सकल लोकजनपिन्त हितज्वीगु धर्मउपदेश विद्या विज्याना च्वन ।
 उगु बखते जि जुलसां सत्वधर्म घयाहा बोघिसत्व घायेका विपश्चित्तथागतयागु सेवा यानाच्वना ।
 उगु बखते मणिचूड पर्वते मणिशीला घयागु मणिरत्नथ्ये ज्वाला ज्वाला थिना च्वंगु तःग्वगु
 त्वहं फांटया दथुस च्वंगु प्वालं श्री उग्रतारा बज्रयोगिनीदेवी ज्योतिस्वरूपजुया 'आफै आफ'
 थवथे थःहान उत्पत्ति जुया रस्मि प्याहांवया दशदिशा घाये भिगू दिशा सकभनं खयेका स्थीरं
 विज्याना च्वन ॥ ॥ विपत्ति तथागत निर्वाण जुया विज्याना । गुलिछि कालं लिपा । थ्वहे
 भद्रकल्पे मनुष्यपिनि आयुर्दा ७०००० ह्वयेदोलदें वर्ष जुयावल । उगु बखते करुणापुर घयागु
 नगरे सिखि घयाहा तथागत जन्मजुया लोक जनपिन्त हित जुईगु धर्म उपदेश विद्या विज्याना
 च्वन ॥ ॥ उगु बखते जिजुलसी छेमराज घयाह्म बोघिसत्वाघायाका सिखिक तथागतयागु सेवा

याना च्वन ॥ उगु वखते नेपाल घयागु क्षेत्रे ह्यक्वे दुदया, ह्यक्वे व्या दया च्वंगु पुखू छगू दया नागवास दहं घका नाम प्रख्यात जुया च्वन । थ्वहे नागवास दहंया उत्तर दिशास हिमालय पर्वतया समीपे मरिचूड पर्वते मणिशीला घयागु मणिथुना तयागु थें ज्वालां ज्वाला थिनाच्वंगु लोहंफांटया दथुस च्वंगु प्वालं पंचरस्मि त्याहां वया दशदिशा घाये भिगू दिशा सकभनं खयेका ज्योति रूप जुया प्रकाशजुता च्वंगुलि । वसबोल यात उग्रतारा घयागु नाम लोके प्रसिद्ध जुया देव, दानव, मनुष्य गणपि, सकलें वया । हर्षमान याना, पूजा याना, वन्दनायाना, सेवायाना च्वन ॥ ॥

एतत्साः ज्योतिरूपं मुनिवर कथितं यः शृणोति प्रशाद्यः ॥

श्रुत्वाय श्रानुमोद्य. प्रमुदित अनशा. श्रावयंत्येवमन्यात ॥

सजित्वा क्लेशसंधान् विगतकलिमलान् उग्रतारानुचारि ॥

पूतात्मा सत्गुणाढ्यः जिन-जननिरूपे संप्रयाति प्रमोदान् ॥

मुनिमध्ये तवघना विज्याना च्वंह्य श्रीशाक्यमुनि भगवाननं आज्ञादयेका विज्यागु । थ्वसपोल ज्योतिरूप श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवी उत्पत्ति जुया विज्यागु कथा सुनां चित्त सुद्ध याना न्यनि सुनां थुगु कथा न्यना मने हर्षमानयाना परजन पिन्त उपदेश बिई थुहास्यें कलियागु मल, अर्थात् पाप संवयात त्याका आत्मा सुद्धजुया सत्गुण लाना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीया सेवक जुया, तथागतपिनि मांजुया विज्याना च्वंह्य श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया शरीरे लीनजुया वनी ॥ ॥ इति श्री मणिशैल महात्म्ये उग्रतारिण्या ज्योतिरूप दर्शन कथा प्रथमपरिच्छेद समाप्त ॥ १ ॥

पुनर्वार 'हाकनं' मैत्रीसत्त्वनं श्रीभगवानयाके विन्तीयातं ॥ हेभगवान सु तथागतया पर्यास थ्वसपोल ज्योतिस्वरूप श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात त्वपुया मूर्तिदयेका स्थापना याना विज्यात ॥ थुगुखें न्यनेगु इच्छाजुल छलपोलं आज्ञादयेका विज्याहुं घका मैत्री बोविसत्त्वनं विन्ति-यासेलि श्रीभगवाननं आज्ञादयेका विज्यातं ॥ ॥ हेमैत्री वोधिसत्त्व थुगुखें जि छिमित कन्ये चित्त-हर्षमान याना न्योः ॥ गथें घालसा ॥ श्रीशिखितघागत निर्वाणजुया विज्याना गुलिछि काललिपा थ्वहे भद्रकल्पे मनुष्यपिनि आयुदं खुईदोलदं ६०००० वर्षजुया वल ॥ उगवखते अनुपम घयागु नगरे विश्वभूधयाह्य तथागत जन्मजुया विज्यात ॥ उगुवखते जिजुलसां पर्वत घयाह्य वोधिसत्त्व घायेका विश्वभूतथागतया सेवायाना च्वना ॥ उगुवखते थ्वहे ज्योति श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवी उत्पत्तिजुया विज्यात ॥ गथिहा घालसा त्रिमूर्ति घयागु स्वपा ख्वालजुथा मूलगु ख्वाल ह्याउंवरणं जवगुख्वाल वंचुवरणं खवगु ख्वाल तुयूवरणं जुया ख्वालपति स्वंग २ मिखादया जवगु ल्हाति खड्गज्वना खवगु ल्हाति उफोस्वा ज्वना भिनिदं १२ या उमेर जुया अतिसुन्दरी रूपजुया मुसु २ हिला सकल लक्षणं पूर्णज्या सकसिवे जेष्ठजुया-श्रेष्ठजुया सकल सिनं पूजा 'वन्दना' याये योग्यजुया मतिचिन्तना याना च्वंगुलिसं अपालं फल वीह्यजुया देव, दानव, मनुष्यपि सकलसितं सुख याना मोक्षफल विर्यघका त्रिगुण घयागु 'सत्त्व रज' तम' गुणनं सहितजुया विश्वरूपजुया उत्पत्तिजुया विज्यात ॥ ॥ थ्वसपोल श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी उत्पत्तिजुया विज्यायेमात्रनं

पृथ्वीदकों कम्पजुल ॥ देवतापिसं पुष्पवृष्टियाना दुर्दुभि वाद्ययाना मंगलयानाहल दशदीशासं
 प्रसन्नजुल सकल लोकपितिनं चित्त आनन्दजुल ॥ ॥ हाकनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया
 खवपाखे मणिशिलायागु आकारजुया मणि चैत्य धयागु चिभाः छगःनं उत्पत्तिजुया विज्यात ॥
 थ्वसपोल चैत्यराजयात कलिकाले जोगेश्वर धका नाम प्रसीद्ध जुई ॥ हाकनं श्री उग्रतारा वज्र-
 योगिनीदेवीया सन्मुखे 'न्ह्योने' मणि शिलायागु आकारजुया श्रीअक्षोभ्यतथागतः वासुकिनागया
 रूपकया थःथेथमनं उत्पत्तिजुया विज्यात ॥ ॥ हाकनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीया जव पाखे
 नीच्याकु २८ प्रमाणंक्वे पाखे मणिशिलायागु आकार जुया धर्मोदयथ्ये स्वकुं लाःगु आकारजुया
 श्रीमहांकाल 'क्षत्रपाल' उत्पत्तिजुया विज्यात ॥ ॥ थ्वसपोल उत्पत्ति जुयेमात्रनं महादेव, नारा-
 यण, देव, दानव, मनुष्य, यक्ष, राक्षस, किन्नर, महोरग, आदि सकल्येवया पूजा 'वन्दना' याना
 सेवायाना च्वन ॥ उगु वखते योगज्ञाना चार्य धयाह्य आचार्यवया नसंचाया वखते स्नानयाना श्री
 उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात पूजायाना सिद्धगुहा धयागु गुफाम विज्यासा श्री उग्रतारा वज्रयो-
 गिनी देवीयागु ध्यानयाना मूलमंत्रं जपयाना ह्यिथं २ सेत्रायाना च्वन ॥ ॥ थुगु प्रकारं गुलिछि
 काल वितेजुया वंसेलि छन्हुया दिने श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवी प्रसन्नजुया योगज्ञानाचार्य
 गथेध्यानयाना आराधानायात वत्वथेरूपजुया न्ह्योन्यविज्याना आज्ञादयेका विज्यात ॥ ॥ हेवत्स
 हेयोगज्ञानाचार्य छंगुभाव-भक्तिखना जिखुसिजुयेधुन छं छु वरदानफोन्यत्यना वरदान फोधका
 श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी आज्ञादयेका विज्यात ॥ ॥ थथेधका श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी
 आज्ञादयेका विज्यागुन्यना योगज्ञानाचार्य खुसिजुया श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी यागु स्वरूप
 खना विस्मय चाया आश्रमनं दना भक्ति पूर्वकं स्वचाक चाउला चरण कमले भोकपुया ल्हाल्हा
 जलपा विन्तियात ॥ ॥ हेमाता जिछु वरदानफोन्य थुगु-उगुधका जि विन्तियायेमखु छलपोलंस्वया
 गथेययेमाल अथेयाना विज्याहुंधका विन्तियाना सुमुकंच्वन ॥ योगज्ञानाचार्य थथेधका विन्तियागु-
 न्यना श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवी प्रसन्नजुया आज्ञादयेका विज्यात ॥ हेवत्स हेबाबु छं विन्ति-
 यागुन्यना जिखुसिजुल अथेयाकारणे जित नित्यपूजा आदियायिह्य छजुल ॥ ॥ हाकनं लिपा थ्यकं
 छं संतानं पूजाकर्म-क्रिया यायिगुलि जिसन्तोष जुया च्वने ॥ गुथायेतक छं संतान स्थीरजुयाच्वनि ।
 उथायेतक जितन दुधका सीकी गुब्ले छं संतान ह्यासे जुयावनी । उब्ले जि थुगुस्थाने मंतधका
 सीकीधका श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी आज्ञादयेका विज्यात ॥ थथे आज्ञादयेका विज्यागुन्यना
 योगज्ञानाचार्य खुसिजुया पुनर्वार हाकनं नमस्कारयाना ल्हाल्हाजलपा स्तोत्रयाना विज्यात ॥ ॥
 थनस्तोत्र ॥

नमन्तेऽस्तु माहामाये. योगज्ञान प्रदायिने ॥

पंचभूत त्वमेवमय. ब्रह्मरूपायेत नमः ॥ १ ॥

संसार श्रृष्टिकर्ताय स्थितिकर्ता. यते नमः ॥

यावन्त संवत्सवानां. शक्तिरूपाय संस्थिते ॥ २ ॥

स्थयाशक्ति बिहीनेन्. मृतक प्राणिबत् भवेत् ॥ ३ ॥

तत्प्रबन्ते प्रभावंच तस्मात्तुभ्यं नमस्तदा ॥

अव्यक्ताव्यक्तरूपाय ज्योतिरूपायते नमः ॥ ४ ॥

तीक्ष्णरूपाय शान्ताय तेजरूपायते नमः ॥

निशिनावस्य नाथाय दिननाथायतेनमः ॥ ५ ॥

भवसंत्यक्तरूपाय अरूपाय नमः सदा ॥

भवसागर तारिण्यै रागमुक्तायते नमः ॥ ६ ॥

प्रासंसाराय आद्याय संसार विमुक्तायच ॥

स्थूलरूपाय शूक्ष्माय विश्वरूपायते नमः ॥ ७ ॥

तड शक्त्या त्रिलोकेन नानाविक्रम कारिताः ॥

बोधिज्ञान प्रदाताय प्रज्ञापारमिते नमः ॥

त्रिलोक जननीमाता सर्वज्ञे भ्यनमः सदा ।

हेतारिणी छलपोल गथिह्मघालसा महामाया धायेका मायास्वरूपजुया लोकजनपिन्त
योग-ध्यानयायेगु वरदानविया विज्याना च्वंह्य छलपोल महामायायात जि नमस्कारयाना छलपोल
गथिह्मघालसा पंचभूत धयागु 'पृथ्वी, जल, तेज, वायु आकाशथ्ये ब्रह्मरूपजुया विज्याना च्वंह्य
छलपोलयात जि नमस्कार याना ॥ हाकनं श्रृष्टौकर्ताजुया लोकपिन्त श्रृष्टियाना विज्याह्यं
छलपोल ॥ हाकनं स्थितिकर्ताजुया लोकपिन्त पालनायानाविज्याह्यं छलपोल ॥ ॥ हाकनं यावत्
थ्वसंसारे गुलितक प्राणिपि दयाच्वन थुपिसकल्ये स्वरूपजुया स्थीरंविज्याकह्य छलपोल ॥ हाकनं
छलपोलयागुशक्ति लोकजनपिन्त नाना प्रकारया पराक्रमयाका विज्याह्यं छलपोल ॥ हाकनं
छलपोलयागु शक्ति हीनजुल घालसा मृत्युजुयावंह्य प्राणीथ्ये छुं शक्ति दैमखु ॥ छलपोलयागु
प्रभावंहे थ्वलोकजनपिके अनेकशक्ति दयाच्वन ॥ यथिह्य शक्तिस्वरूप जुया विज्यानाच्वंह्य
छलपोलयात जि नमस्कारयाना । हाकनं ह्यापां अव्यक्तरूप आकार छुं खनेमदया ज्योतिरूपजुया
विज्यात लिपा हाकनं प्रस्तगु रूपजुया मूर्ति आकारं सहितजुया श्रोउग्रबारा बज्रयोगिनी देवीयागु
रूपकया दर्शनविया विज्याह्य छलपोल विश्वरूपजुया विज्याना च्वंह्ययात जि नमस्कारयाना ॥
हाकनं तीक्ष्ण रूप धयागु ज्वाला ज्वालां थिना च्वंगु रस्मिजुया शान्त स्वभावजुया विज्याना
च्वंह्य ॥ हाकनं रात्रीया नाथधायेका विज्याना च्वंह्य चन्द्रमा देवतायां नाथजुया विज्याह्यं
छलपोल ॥ हाकनं दिनया नाथधायेका विज्याना च्वंह्य श्री सूर्यदेवतायां नाथजुया विज्याह्यं
छलपोल ॥ हाकनं संसार याकेभिनजुया शून्य स्वभावजुया विज्याह्यं छलपोल हाकनं लोकजन-
पिन्त राग, द्वेषं छुतेयाना संसाररूपी सागरं तरेयाना विज्याना च्वंह्य । छलपोलयात जि
नमस्कार याना ॥ हाकनं संसारयाके भिनजुया सकसिबेसं त.धंहाजुया लोकजनपित तरेयाना
विज्याह्यं छलपोल ॥ हाकनं स्थूलरूपजुया संसार नापं छगू रूपजुया विज्याह्य छलपोल ॥ हाकनं

च्वया च्वंगु घूयागु प्रमाणं शूक्ष्मरूपजुया लोकजनपित बोधिज्ञान बिया ज्ञानं परंगतयाना बिज्याना
 च्वंहा छलपोलयात जि नमस्कार याना ॥ हाकनं स्वर्गं, मर्त्यं, पाताले च्वना च्वं पि देब, दानव,
 मनुष्यपि सकलसियां मांजुया सकलप्राणिगणपिन्त पालन-पोषणयाना बिज्याना च्वंहा ॥ थथिहा
 छलपोलयात जि नमस्कार घका स्तोत्रयाना नमस्कारयाना बिज्यात ॥ ॥ थथे योगज्ञानाचार्य्य
 स्तोत्रयाना च्वंगुलि श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवी प्रशन्नजुया आज्ञादयेका बिज्यात ॥ ॥ हेत्रल्स
 बाचासिद्धि छं स्तोत्रयागुलि जिखुसिजुल । छं यागुस्तोत्र सुनां चित्तमुद्भयाना भक्तिभावयाना
 जितलुमंका त्रिकालेसं स्तोत्रयायि थुगुपुण्यया प्रभावं थ्वयागु पापदकों नाशजुया अन्तकाले
 सुखावती भुवने वासयायिम्ह जुई ॥ ॥ हेवाचासिद्धि छं जित स्तोत्रयागुलि जि सन्तोष जुयेधुन
 अथेया कारणे छंगु नां थौनिसें बाचासिद्धिजुल ॥ छं गनतक वचनल्हात अनतक्कं छं ल्हाक्ववचन
 सिद्धजुयेमाल ॥ हेवाचासिद्धि गुम्हस्यें छंत अथवा छं संमानयात मांन्यतायि पूजायायि थ्वदक्वं
 जितपूजायाना मान्यता यागुथ्यें जुई ॥ थ्वयात चतुर्वर्गं भयागु मर्थ, धर्म, काम, मोक्ष प्यताफल-
 बिये ॥ हाकनं गुम्हसें जित पूजायायिम्ह पूजारीयात पुरोहितयाना गुप्तीपूजायायि थ्वयात जि
 थुगुजन्मे सुखभोगयाका अन्त्यकाले मोक्षफल बिये ॥ हाकनं छं सन्तानयात आदरमयासें निन्दायात
 घालसा जित निन्दा यःगुथ्येंजुयि ॥ थ्वयात तच्चतं दुःखयाना कयथ्यें दिश्चयनं निर्मुलयाना
 वियेधका आज्ञाबयेका बिज्यात ॥ थथे श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं आज्ञादयेका बिज्यागु वरदान
 कया पुनर्वार 'हाकनं' नमस्कारयाना विन्तियात ॥ ॥ हेमाता छलपोलं आज्ञा दयेका बिज्यानाथ्यें
 व्याहायाना सन्तान दयेका लिपा छलपोलया शरीरे लीनयाना 'दकुया' बिज्याहुंघका विन्ति-
 यात ॥ ॥ थथेधका वाचासिद्धि आचार्य्य विन्तियागुन्यना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं तथास्तुः
 छंघाः थें अवश्यनं जुयेमालधका वरदानविया अन्तर्धानि जुया बिज्यात ॥ उखुन्हं निसें वाचा-
 सिद्धि आचार्य्यनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया आज्ञार्थे पूजाहारी जुया ह्निथंह्निथं श्रीउग्रतारा
 वज्रयोगिनी देवीयात नित्यपूजायाना भक्ति भावयाना च्वन ॥ ॥ थनश्लोक ॥ ॥

तत्तारिण्या नुभावं-जिनवर कठितं. वाचासिद्धि

प्रशंसा, थःश्रुत्वा. श्रावयन्ति. प्रमुदित मनसा.

श्रद्धया मोक्ष कामा ॥ तत्सर्वं क्लेशमुक्ता. सक-

लगुणधरा. योगज्ञानानुरुक्ता, कृत्वा लोके

हितार्थं जिनजननीलोके. संप्रयान्ति प्रहर्षं ॥ ॥

मुनि मध्ये तःघना बिज्यानाच्वंहा श्रीशाक्यमुनि भगवाननं आज्ञादयेका बिज्यागु श्रीउग्रतारा
 वज्रयोगिनी देवीयागु प्रभावं वाचासिद्धि आचार्य्य सिद्धिलाना बिज्यागु वाचासिद्धियागु प्रशंसा
 सुनां चित्ततयान्यनि ॥ हाकनं सुनां थुगुकथा न्यना हर्षमान याना श्रद्धातया मोक्षफल लायेधका
 कामनायाना परजनपिन्त न्यंकै उहमनुष्यया पापदक्वं नाशजुया दक्वगुण धारणयाना योगज्ञाने
 रतेजुया लोकजनपिन्त हितयाना अन्त्य काले तथागतपिनि नं मांजुया च्वंम्ह श्रीउग्रतारा वज्रयो-

गिनी देवी विज्यानाच्वंगु स्थानेवना वासयायिह्य जुई ॥ ॥ इति श्री मणिशील महात्म्ये उग्रतारा
 वज्रयोगिनी देवी स्वमूर्तिधारण वाचासिद्धि वर प्रदान नाम द्वितीय परिच्छेद समाप्त ॥ २॥ अथा-
 नन्तरं श्रीभगवाननं मैत्रीबोधिसत्वयात थुम्हवाचासिद्धि आचार्ययागु वंशउत्पत्तिजुगु कथा
 कनेतेना एकचित्त यानान्यो ! ॥ थुम्ह वाचासिद्धियागु कथा न्यजक न्यनामात्रनं संसारे पुनर्जन्म
 जूयेमालि मखु ॥ श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागु भावयाना थुगुमन्मेहे मोक्षफललाई ॥ ॥
 थुगुखें गथे घालसा ॥ परापूर्वकाले मंजुश्रीनं दयेका विज्यागु मञ्जुपटन घयागु नगरे वासयाना
 च्वंम्ह विक्रमशील घयाम्ह आचार्य छम्हदु ॥ थ्वयापुत्री सकलशास्त्रं पारङ्गतजूया च्वंम्ह अति-
 सुन्दरी सदां योग-ध्यान यानाच्वंम्ह ज्ञानवतीघयाम्ह कन्याछम्ह दवाच्वन ॥ थुगु समाचार वाचा-
 सिद्धि आचार्यनं सिया थुम्ह कन्या व्याहायायेमाल घका थःगु कुलाचार वमोजि थुम्ह कन्या
 व्याहायाना विज्यात ॥ ॥ थनंलि योगनदी घयागु खुसियापारीस छे छ्वा दयेका थुम्हज्ञानवती
 नाप अनेक रसक्रीडा सुख संभोगयाना आनन्दं विज्यात ॥ थये च्वं च्वं छन्हुयादिने ज्ञानवतीया
 गर्भधारणा जुयावल ॥ कथं थ्यें मासं पूर्णजुया अतिसुन्दर मनोहर जुया च्वंम्ह सकल योगलक्षणं
 संयुक्तजूया भिगुअंशजुया सकलयात कल्याण यायिम्ह पुत्रजन्मजुल ॥ ॥ थथिम्ह पुत्रजन्म-
 जूगुखना वाचासिद्धि आचार्य तच्चतं हर्षमानयात ॥ कुलाचारथ्यें खुन्हुदुखुन्हुयंका मणियागु-
 ज्योतिउत्पत्तिजुम्ह जुयानिम्ति थ्व वालखयात जोतिदेवधका नांछुना पालना यानातल ॥ ॥
 कथथ्यें शुक्लपक्षया चन्द्रमावधेजूथें लि लि चिया वधेजूया वसेलि ५।६ न्यादें खुदंया उमेरजुया
 वल ॥ उखुवखते थुम्हवालखयात आखःसेना लिपिशास्त्र आदि नाना प्रकारया शास्त्रं पारङ्गतह्य-
 जुल ॥ थनंलि छन्हुयादिने जोतिदेव आचार्य वीयान्ह्योनेवना विन्तियात ॥ हेबुवाजि दिक्षामदुनी
 जित दिक्षाविया श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीयात पूजायायेगु, ध्यानयायेगु, जोगयायेगु कर्मदव-
 सेना विज्याहुं ॥ छुयात घालसा श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी प्रशन्नजुयि ॥ छुयात घालसा
 लोकहित जुयि ॥ थुकियागु विधि-विधान दकों जित आज्ञादयेका विज्याहुं घका जोतिदेव
 आचार्यनं विन्तियासेलि वाचासिद्धि आचार्य पुत्रयागु ख्वालस्वया तच्चतं हर्षमानयाना आज्ञादयेका
 विज्यात ॥ ॥ हेपुत्र जोतिदेव धन्य २ छ वरा बुद्धिमान म्हखः ॥ छ खना जि अतिखुसिजुल ॥
 श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात पूजा भाव यायेगु विधि विधानदकों जि छन्तकन्ये ॥ ॥
 गथेघासला ॥ ॥ न्हापां सुथया नसंचासदना स्नानयाये न्यास, जोगध्यानयाना पाठयाना जपयाये
 वान्हिजायेव विधिथेंपूजायाना भोगछाया रहस्यमंत्रच्वना जपयाये ॥ हाकनं सूर्यअष्टजुयेव
 घूपथना मतविया स्तोण-पाटयाना जप-जोगयाना थःगुआश्रमे वनादेने ॥ थुगुप्रकारं न्हियान्हियं
 भावना पूजायाये ॥ हाकनं पर्वपर्वकाले रहस्यमण्डल भावना पूजायाना तन्त्रे च्वयातःगुथें महाव-
 लिविया पूजायाना श्री उग्रतारा वज्रयोगिनीदेवी लुमंका ध्यानयानाच्वने ॥ हेपुत्र जोतिदेव
 श्रीउग्रतारावज्रयोगिनीदेवीयागु रूप आपालंदु संख्यायायेमफु बुद्धभगवानपिसंनापं थथे-अथेघका-
 यायेमफु जिजकघायेफैला अथेनं संक्षिप्तमात्रकने ॥ गथे घालसा ॥ ॥ थनश्लोक ॥ ॥

नानारूपाणि वर्णानि. नानावर्ण कृतानिच ॥

करुणाक्रोधपूर्णानि. विश्वरूपा विलोकया ॥ १
नाकारश्चनरूपश्च. नभेदा. गगणोपमा ॥ शूक्ष्म-
रूपाथूलरूपा नवर्णोस्फटिकोपमा ॥ २ ॥ सत्वा-
नांविनयार्थाय देव्यावपुत्वयंभूत् ॥ तस्मात्म-
तिमतांविद्वान्. भावयेमेकचित्ततः ॥ ३ ॥ ॥

हेपुत्र जोतिदेव श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागु रूप अनेक प्रकारयागु दु ॥ वर्णनं
अनेक प्रकारयागु दु ॥ सुनानं अन्तकायेमफु ॥ गुब्बलें शान्त मूर्ति गुब्बलें क्रोध मूर्ति ॥ अथेथथेधका
घायेमफु ॥ स्वर्ग, मर्त्य, पाताले, चवना चवंपि देव, दैत्य, मनुष्यपि सकसितं पालनायाना
विज्याना च्वंम्ह ॥ हाकनं निरंजन निराकार जुया आकार छुं सीमदया गथे आकाश खः ॥
वध्येंजुया भेदयायेमफु ॥ हाकनं चिकिधिकनं व्वया च्वंगु घूयागु प्रमाणं शूक्ष्मरूप ॥ तःधिकलं
संसार स्वरूप वर्ण आकार छुं मडु ॥ गथे तुय्गु फट्किरे ह्याउँ, वाउँ, म्हासु, हाकु इत्यादिया तकर
तयेधले गथे ह्याउँ, वाउँ, म्हासु, हाकु जुयावयि ॥ वत्व थें लोकजनपिन्त हित-सुखयायेत गुगु २
रूपकाये माल ॥ उगुउगु रूपकया लोकजयपित हितयाना विज्याना च्वंम्हधका सीका एक चित्त-
याना ध्यानया ॥ हेपुत्र जोतिदेव जिधयागु वचनन्यना दृढ चित्त याना थ्वसपोल श्रीउग्रतारा वज्र-
योगिनी देवीयागु ह्लिथें ह्लिथं ध्यानयात घालसा छन्त सदान कल्याण जुई धका बौद्धवाचासिद्धि
आचाये उपदेशविद्या विज्यात ॥ थथेधका वौम्ह वाचासिद्धि उपदेश द्युगु न्यना जोतिदेव आचार्य
वोधजुया ध्यानगारेवना ध्यानयाना च्वनधका श्रीभगवाननं मैत्रीवोधिसत्वयात आज्ञादयेका
विज्यात ॥ ॥ थथेधका श्रीभगवाननं आशा दयेका विज्यागुन्यना पुनर्वार' हाकन' मैत्रीवोधिस
त्वनं विन्तियात ॥ हे भगवान थ्वसपोल श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीया मंत्र जपयासा छुफल लाई
छलपोलं जिमित बोधयायेत आज्ञादयेका विज्याहुं धका मैत्री बोधिसत्वनं विन्तियासेलि श्रीभग-
वाननं आज्ञादयेका विज्यात ॥ ॥ हेमैत्री बोधिसत्व थ्वसपोल श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागु
मन्त्रधारणि न्यजक न्यनामात्रं अष्टमहाभये धयागु खुँयाभय, सर्पयाभय, सिंहयाभय, मीयाभय,
कीसीयाभय, घुँयाभय, लःयाभय, राजायाभय आदि दववं नाशजुया वनी ॥ आयुवधेजुई ॥
रोग छुं दैमखु ॥ सुख बधेजुई ॥ भाग्यमानी जुई ॥ संग्रामे वंसां शत्रु संहार यायेफै ॥ याकनं
बुद्ध भगवानपिस बोधिसत्वपिस रक्षायार्ह ॥ हाकनं थ्वसपोलयागु मंत्र अथवा धारणी न्यजक न्यने
मात्रनं पाप नाशजुया पुण्ययागु फललाना अन्त्यकाले तथागत पदलाई ॥ मलाई धका संखामदु
निश्चयनं लाई ॥ अथेयाकारणे ज्ञानीजनपिस सदाकालं लुमंका स्मरणा या ॥ स्मरणाजक याःसां
वज्रपाणी, ह्यग्रीव, आदि क्रोधराजपि सकलसिनं रक्षा यार्ह ॥ हाकनं सर्वज्ञजुया विज्याना च्वंपि
बुद्धभगवानपि लोचनी आदि मातापि सकलसिनं रक्षा यार्ह ॥ हाकनं नंदधयाह्य, उपनन्द्र
धयाह्य नागराजापिसं नं रक्षा यार्ह ॥ हाकनं ला-हि, नयाच्वंपि राक्षस गणपिस,
वसितस्यें, यक्ष गणपिसं, यक्षणी गणपिसं, रक्षा यार्ह ॥ हाकनं इन्द्रादिदेव लोकपाल

गणपि, चतुर्महाराजापि, ब्रम्हा, विष्णु, महादेव, कुबेर, देवतापिसंनं रक्षा याई ॥ हाकनं आदि-
 त्यादि ग्रहणपिसंनं पुत्रसमान याना रक्षा याई ॥ श्वसपोलयागुः पाठयाना मात्रनं स्वर्ग, मर्त्य
 पाताले च्वना च्वं पि देवतापि, दैत्यपि, मनुष्यपि, सकस्यातं वस्य कायेफै ॥ हाकनं सकल सिद्धि-
 विया च्वंगु, श्वसपोलयागु मंत्रधारिणी लालापिन्त कन्यमज्यु ॥ गथे थःगु प्राणयात रक्षायानातया
 वत्वर्थे रक्षा याताति ॥ हाकनं शील स्वभावदुपि गुरुभक्तजुया च्वं पि थथिपिजुलधाःसा मंत्रधारणी
 कन्येज्युधका मारगणपिन्त त्याका विज्याना च्वं ह्य श्रीभगवाननं मैत्रीवोधिसत्व आदि सभालोक-
 पिन्त न्यंका सकलयात मंत्रदान वियाविज्यात ॥ ॥ श्रीभगवाननं व्युगु श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी
 देवीयागु मंत्रधारणी लाना खुसिजुया उखुन्हु निसें श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागु मंत्रधारणी
 धारणायाना, वाचनायाना च्वन ॥ ॥ थनया खँ थुलि ॥ ॥ पुनर्वार 'हाकनं श्रीभगवाननं मैत्री
 वोधिसत्वयात आज्ञादयीका विज्यात ॥ ॥ हे मैत्रीवोधिसत्व थनं लि जोतिदेव आचार्य कार्यादक्वं
 सिद्धयाना सिद्धिफल लाना आसनं दना बीयागु उपदेशन्याना उखुन्हुनिसें श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी
 देवीयात विधिस्थे ल्हिथं २ पूजायाना सेवायाना च्वन ॥ ॥ बौम्ह वाचासिद्धि आचार्य पुत्रज्योति
 देवीयागु पराक्रम खना खुसिजुया सन्तोषजुया च्वन ॥ ॥ थनं लि छन्हुयादिने वाचासिद्धि आचार्यनं
 थवस्त्री ज्ञानवती सहितयाना सिद्धगुहास च्वना ॥ उदयाचल पर्वतं अष्टाचल पर्वत पर्यन्तं ध्यान-
 दृष्टि स्वया विचारयाना लच्छितक रात्रीसन्धिथं पंचाक्षर सहितयाना पूजायाना च्वनाविज्यात ॥
 ॥ लच्छिविते जुया वंसें लि क्रियाकर्मदक्वं सिद्धयाना स्त्री-पुरुष निम्हं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी
 देवीया, न्ह्योने च्वना ल्हात ल्हाजलपा स्त्री पुरुष निम्हसेनं स्तोत्र याना वित्तियाना च्वन ॥ ॥
 थन स्तोत्र ॥ ॥

सरोज मध्यें स्थितपाद युग्मं, रक्तांचभीमां सुकु-
 मार रूपां ॥ अक्षयोभ्यः मौलि स्थित बालचन्द्रां,
 भक्त्यानमामि शिरसा प्रणम्य ॥ १ ॥
 संसार रागेस्थित लोकसत्वान्. रागं विमुक्ता
 भव पार कारिणी ॥ संसारमार कृतदुःख हन्ति
 भक्त्या नमामि शिरसा प्रणम्य ॥ २ ॥
 ममानुकं पा कुरुमात शीघ्र. तबैव रूपे प्रमृम्ह
 मह्य ॥ संसारतारे तवपादनौकां. भक्त्यानमामि
 शिरसा प्रणम्य ॥ ३ ॥

हेमाता छलपोल गथिम्हघालसा सइश्रदल कमलया दश्वी निपातुति दिका ह्याउँसिन्हथें
 ह्याउँये च्वंगु ख्वाल जुया स्वयेनापं ज्ञानापुस्ये च्वंगु मूर्तिजुया कोमलदेह जुया अक्षयोभ्य तथा-
 गतयात शिरेतया चौथिया चन्द्रमार्थे ईचायागु आकार जुयाच्वंगु बालचन्द्र शिरे धारणायाना
 विज्यानां च्वंम्ह छलपोल श्रीउग्रताता वज्रयोगिनी देवीयात भक्तिभान सहितं दन्दवतयाना
 जिमिगु शिर भोकपुया नमस्कार याना ॥ १ ॥ हाकनं संसारे च्वना रागव-हेयाना च्वं पि प्राणि-

पित्त राग छुतेयाना संसारं पारयाना विज्यायेकुम्ह छलपोल ॥ हाकनं संसारे मारगणपिसं,
 शत्रूगणपिसं व्युगु नानाप्रकारयागु दुःख दक्कं नाशयाना विज्याना च्वंम्ह छलपोल श्रीउग्रतारा
 वज्रयोगिनी देवीयात भक्तिभाव सहितं दंदवत्यायां जिमिगु शिरं भोकपुया नमस्कार याना ॥२॥
 हेमाता, छलपोलं जिमित दया कृपातया याकनं हे छलपोलयागु शरीरे ग्रहणयाना 'लीनयाना'
 दुक्या विज्याहुं ॥ संसारे लोकजनपित्त तरेयायेगुलि छलपोलया तुतिपालिनिपां दुङ्गा समानं
 जुयाच्चवंगुदु गथे दुङ्गायेच्चवना लोकजनपि नदीतरेजुयावनि अर्थे भक्तजनपित्त संसाररूपी समुद्रं
 तरेयाना विज्यानाच्वंम्ह छलपोल श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात भक्ति भावसहितं दन्दवत-
 याना जिमिगु शीरं भोकपुया नमस्कार यानाधका विन्तियाना च्वन ॥ ॥ वाचासिद्धि आचार्यया
 निम्ह स्त्रीपुरुषनं थथेधका स्तोत्रयाना विज्यासेलि श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवी प्रश्नजुया थःगु
 शरीरं रस्मि पिकया रस्मियागु मयेजुया वानुमिछोयाच्चवंगु ज्वालाथ्ये ज्वाला मालाजुया वःहे-
 जुजुं शरीर छुंखनेमदेक ज्वालामये जुया विज्यात ॥ ॥ गथिगु तेज घालसा 'मि' समानं थिना-
 च्वंगु नाकं पुगुनंमखु नाकं ख्वाउंगुनं मखु अत्यन्त मनोहरजुया ज्वालामान थिना च्वन ॥ ॥
 थथेजुगुखना वाचासिद्धिया स्त्रीपुरुषनिम्हं विस्मयेचाया रस्मिस तीजक थियास्वत ॥ थुगुरस्मिस
 थियेमा गथेनयेकने श्रीर्यागु रस्मिखयेमात्रं मिप्याहांव वत्हथे श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीयागु
 रस्मिथियेमात्रं थुपिस्त्री पुरुष निम्हसिकेनं रस्मिप्याहांविया तेजरूपजुया तच्चतं छोयाबल ॥
 लिपा श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीयागु रस्मि भं भं वघेजुया वाचासिद्धिका स्त्रीपुरुष निम्हस्यागु
 रस्मिस थःगुरस्मि चाउयेका घयेपुनाकाल ॥ थथेयाये मात्रं रस्मिस्वगुलि छजुजुया तच्चतं
 छोया क्षणमात्रं अन्तरस्मिगुना रस्मि छुमदया ह्तापायार्थे श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीयागु रूप-
 जुया स्थीरविज्यानाच्वन ॥ ॥ हेमेत्रीवोधिसत्व श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीयागु प्रभावं वाचा-
 सिद्धिया स्त्रीपुरुषनिम्हं जीवनमुक्तिजुया श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीयाके लीनजुयावन ॥ ॥
 थनंलि वाचासिद्धिया पुत्र जोतिदेवआचार्य मां-वौपिनिम्हं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीयागु
 रस्मिस लोनजुया जीवनमुक्तिजुया वंगुवना हर्षविस्मदचाया मिखास ख्वबितया मतिचिन्तना
 यानाघाल ॥ घन्यधन्य माता श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेव थ्वसपोलयागु प्रभावं मां-वौपि निम्हं
 योगहानंपुरेजुया जीवनमुक्तिजुया विज्यातधका खुसिजुया ज्योतिदेव आचार्य श्रीउग्रतारा वज्र-
 योगिनीदेवी न्ह्योनेच्चवना लहातल्हालपा विन्तियानाच्वना ॥ ॥ गथेघालसा ॥ ॥ हेमाता श्रीउग्र-
 तारा वज्रयोगिनीदेवी गथे जि मां-वौयात जीवनमुक्तियाना विज्याना वर्थे जितनं कृपातया
 विज्याहुंघका बारंधार नमस्कारयाना न्हापार्थे योग-ध्यानयाना सेवायाना च्वन ॥ थनंलि ज्योति-
 देवप्राचार्य व्याहामयासो मज्झुधका हेमकेतु बिहारे, च्वनाच्वंम्ह शान्तिभवाचार्यया पुत्री सकल-
 शास्त्र ज्ञानगुणं पुरेजुयाच्वंम्ह शान्तिधयाम्ह कन्या व्याहायाना सदाथे नित्यपूजायाना योग-
 ध्यानयाना साक्षात् वीर व वीरनीथ्येजुया श्री उग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीयागु सेवायानाच्वन ॥
 ॥ हेमेत्रीवोधिसत्व थथिम्ह श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीधका सिका छनंयोग-ध्यानयाया याकनं
 सम्यक सबुद्ध पदलाना मोक्षफललाई धका श्रीभगवाननं सभाखोकपित्त आज्ञा दयेका विज्यात ॥

पुण्यप्रात्रुकामा. योग-ज्ञान प्रदानश्रुद्यवन्ति;
 श्रावयन्ति प्रभुदित मनसा दुर्गतीं तेनयान्ति ॥ ॥
 नि-वित्य -त्मेशसंध्यान्. त्रिगुणाहित करा.
 योग चर्चयानुयुक्ता संत्रीभुत्वागुणध्या तुषित
 भुवनना. वंज्रजंति प्रकाशं ॥ ॥

॥ जोतिदेव प्रशान्ताच्च सुनां पुण्यलायेधका कामनायाना मनेहर्षमानयाना. ज्ञानदायेक जुयाच्वंगु
 अर्थात् ज्ञानवदेजुईगु ॥ जोतिदेवयागु प्रशंसान्यनि ॥ अथवा परजनयात थंकि ॥ थुह्य मनुष्य गवत्ये
 दुर्गतीधयागु तर्भिगुगति वनेमालिमखु ॥ दुःखहरणजुया राग 'द्वेष, यात त्याका रजोगुण, सत्वगुण,
 तमोगुण, थ्व स्वंगु गुणलाना. लोकपित हित याना सदाकाल योगचार्यस रतेजुया सम्पूर्ण प्राणीपित
 मित्रभावयाना दकोज्ञानगुणं परेजुया अन्त्यकालस तुषिताभुवनेवना सुखभोग यायेदई ॥ ॥ इति श्री
 मणिशैल महात्म्ये धारक्षिप्रदानो वाचासिद्धि जीवनमुक्तितृतीय परिच्छेद समाप्त ॥ ॥ ६ ॥ ॥
 पुनर्बार श्रीभगवाननं आज्ञादयेका बिज्यात ॥ ॥ हेमैत्री बोद्धिसत्व श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी-
 यात पूजायागु पुण्यया फल छिमितकने चित्ततया न्यो ! ॥ ॥ गयेधालसा ॥ सुनां श्रीउग्रतारा
 वज्रयोगिनी देवीयात प्रशन्नगु चित्तयाना निर्मलजुया च्वंगु लंखस पंचामृत सहितयाना स्नानयाकै
 थुह्यमनुष्य स्वर्गवास लाना आकाश गंगास स्नानयाना काय, वाक, चित्तशुद्धजुया दिव्यसुख भोग-
 याना अन्त्यकाले सुखावती भुवने बासलाई ॥ ॥ हाकनं श्रीखण्ड कस्तुरी आदि सहितयाना धूप-
 यना सेवायाई उह्यमनुष्यया सुगन्धदेहजुया अङ्गसुन्दरजुया देवलोकपि सकलसिनं मान्ययाका स्वर्ग-
 लोके च्वंगु रत्नसमानजुया घनगुण सकतां पुरेजुया महापुरुष धायेका सुखभोगयाना च्वनेदं ॥ ॥
 हाकनं सुनां श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात हर्षमानयाना पञ्चसुगन्धं लेपनयाना आदरभावतया
 भजनायाई ॥ श्वयात सप्तरत्नं पुरेजुया सद्गुणया आश्रयेजुया लोकपि सकसितं हितयाईम्ह राजा
 जुया जन्मजुई ॥ ॥ हाकनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात चित्रविचित्रयागु वस्त्रं तियेका
 श्रद्धाभावतया पूजायाई ॥ उम्हस्यात आपालं मूल्यवना च्वंगु पाठवस्त्रं पूर्णजुया रत्नयागु
 आभरणं पूर्णजुया ज्ञानगुणया अधिपतिजुया महापुरुष धायेका जन्मजुई ॥ ॥ हाकनं श्रीउग्र-
 तारा वज्रयोगिनी देवीयात लखं उत्पत्तिजुया च्वंगु भूमीं उत्पत्तिजुया च्वंगु नानाप्रकारया
 स्वांछाया भजनायाई ॥ थुम्ह मनुष्य राजाजुया घनसंपति सल, किसी, रथ आदि पुरेजुया
 इन्द्रसमानं तेजोमयजुया ताकालंसुख भोगयाना अन्त्यकाले बोधिज्ञानलाना मोक्षफललाई ॥ ॥
 हाकनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात नानाप्रकारयागु स्वांमालां क्वखायेका सेवायाई उम्हस्या
 तं अनेक घनसंपति पुरेजुया देवतागणपिनि मालिकजुया जन्मजुई ॥ ॥ हाकनं श्रीउग्रतारा वज्र-
 योगिनी देवीया न्होने अन्धकार नाश यायेत ध्योचिकं आदिच्याना मतछोयेका भजनायाई ॥
 थुह्यमनुष्यया रुपवांलाना मिखावांलाना अज्ञानरूपी अन्धकारयात नाशयाये फैह्यजुया राजापिसं
 पूजायाका मान्ययाका बोधिचर्याव्रत याईह्यजुई ॥ ॥ हाकनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीयात
 दिव्यरत्नं संयुक्त जुयाच्वंगु नानाप्रकारया रसदुगु मधिविधिआदि भोजनयायेगु नैवद्यछाया सुनां

भजनायाई ॥ हाकनं पञ्चाक्षरं सहितयाना मद्य-मांस सगुनं सहितयाना पूजाभाव याई ॥ थुह्य-
मनुष्य राजापिनितं राजाजुया ऋद्धिमानजुया सत्तरत्नं पुरेजुया ॥ स्वर्गवन घालसा देवलोकपि-
सकस्यानं मान्ययाका बोधिचर्याव्रतयाईहा जुई ॥ हाकनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात केरा, घाले,
फसो, आमासी, पासी, तुसी, चाकुसी, संत्रासी, सकि, लें आदि अनेक प्रकारया फलफुल दोहलपा
श्रद्धाभावतया भजनायाई ॥ थ्वयात थः यः थः सुखभोगयाना सद्धर्मसाधनयाना अन्त्यकाले स्वर्गभुवने
वासलाईम्हजुई ॥ ॥ हाकनं पथ्यजुया च्वंगु नानाप्रकारयागु औषधिदोहलपा श्रीउग्रतारा वज्रयो-
योगिनीदेवीयात सेवा भजनायाई ॥ थुम्हमनुष्यया देहपुष्टजुया शरीरवांलाना निरोगीजुया
बलवानजुया जन्मजुई ॥ हाकनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीया न्ह्योनेच्वना मृदङ्ग आदि नाना-
प्रकारयागु वाद्यथाना अनेक उत्सवनं भजनायाई ॥ उह्यमनुष्यया मनोज्ञस्वरजुया दिव्यस्वरजुया
सद्गुणयागु आश्रययाना धर्मसाधनयाना अन्त्यकाले स्वर्गवासलाईम्ह जुई ॥ ॥ हाकनं श्रीउग्रतारा
वज्रयोगिनीदेवीयात ताये-जाकी, स्वांज्वना स्वस्तिवाक्यव्वना भावयाना पूजाधर्मयाई ॥ थुम्ह
मनुष्यया चित्तशुद्धजुया सद्धर्मसाधनयाना पापदक्कं नाशजुया अन्त्यकाले स्वर्गवासलाईम्हजुई ॥
॥ हाकनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीयात ग्वें, लवं, ग्वा, इत्यादी अनेक रसयागु मसला 'मोसिप्व'
छाया भजनायाई उम्ह मनुष्यया दशांकुशल पापमुवतजुया अन्त्य सुखावतीभुवने वासलाई ॥ ॥
हाकनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीयात लुंयाछत्र, वहयाछत्र, सिजयाछत्र, कापयाछत्र, आदिछाया
भक्तियाई ॥ थुम्हमनुष्ययात चक्रवर्ति राजाजुया जन्मकया अन्त्यकाले सुखावती भुवनेवास
याईम्हजुई ॥ ॥ हाकनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीयात घातुरत्न आदि दक्षिणाछाया श्रद्धातया
भजनायाई ॥ थुम्हमनुष्य घनाध्यजुया आपालं श्रीसंपति अश्वर्य भोगयाना अन्त्यकाले सुखावती
भुवनेवास याईम्हजुई ॥ ॥ हाकनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीया न्ह्योनेच्वना ध्यानयाना; एक-
चित्तनं, मंत्रजपयाई, धारणिव्वनि अथवा पाठयाई ॥ थुपिसकस्यां पापमोचनजुया महासत्त्व
घायेका काय, वाक, चित्त, शुद्धनिर्मलजुया सद्गुणया आधारजुया लोकरक्षायाना बोधिचर्या
व्रतयाईम्हजुई ॥ ॥ हाकनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवी विज्याना च्वंगु 'मण्डर' देवालय जीर्ण-
जुया स्यना च्वंगुभिका प्रतिष्ठायाना भजनायाई ॥ थुम्ह मनुष्ययात घनसंपति सकतां पुरेजुया
निरोगीजुया धर्मकामनायाना भिगुआचारजुया बोधिचर्या व्रतयाईम्ह महापुरुष जुई ॥ ॥ हाकनं
श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागुथासे वरिपरि सकभनं ह्लियाह्लियं बँपुना सुघर सफाईयाना सुनां
भजनायाई ॥ थुह्यमनुष्ययात घन संपति सकतां पुरेजुया निरोगीजुया धर्मयायेगुलि अतिरसतया
भिगुआचारजुया बोधिचर्या व्रतयाईहा महापुरुषजुईधका श्री भगवाननं आज्ञादयेका विज्यात ॥ ॥

पुष्पावदानं कठितं मुनीन्द्र, श्रुत्वानुमो
द्य प्रतिभावयन्ति ॥ तेसौष्य भुत्कादिवि भूतलेच;
देव्यानुचारी सततं भवन्ती ॥ ॥

सुनां मुनिमध्ये तः घना विज्या च्वंहा श्री शाक्यमुनी भगवाननं आज्ञादयेका विज्यागु श्रीउग्रतारा

वज्रयोगिनीदेवीयात स्वां सिसा फल आदिच्छाया पूजा यानागु पुण्यफलायागु प्रशंसान्यना हर्षमान-
याना परजनयात न्यंकै ॥ थुहा मनुष्य स्वर्गवसां मर्त्यमण्डले जन्मजुसां दिव्यसुख भोगयाना
श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीया चाकरजुया मेवायाइहा जुई ॥ ॥ इतिश्री मणिशैलमहात्म्ये
पूजाफल पुष्पावदान कथा चतुर्थ परिच्छेद समाप्त ॥ ४ ॥

थनंलि हाकनं मैत्रीबोधिसत्त्वनं १२ भिनिगु तीर्थ यागु महात्म्ये न्यनेगु इच्छाजुया
पुनर्वार श्री भगवान याके विन्तियात ॥ ॥ हेभगवान थुगु मणिचूड पर्वत उत्पत्तिजुया च्वंगु
भिनिगु तीर्थयागु महात्म्ये ॥ हाकनं थुगुतीर्थे स्नानदान यानागु पुण्यया फल ॥ हाकनं थुगु तीर्थे-
स्नान दानयाना सुनां छु छु फल लनावन ॥ लोकपिन्त पुण्य वहेयायेया कारणे जिमित आज्ञा
दयेका विज्याहुं ॥ थुगुखं न्यन्यगु अतिइच्छा जुया च्वनघका मैत्रीबोधिसत्त्वं विन्तियात ॥ मैत्री
बोधिसत्त्वं थयेधका विन्तियागु बचनन्यना श्रीभवाननं आज्ञादयेका विज्यात ॥ हेमैत्रीबोधिसत्त्व छं
लोकजनपिन्त हितयायेधका इच्छायाणा भिनिगु तीर्थयागु महात्म्ये गथे २ धकान्यन अथेया कारणे
थुगु भिनिगु तीर्थे स्नानदानयाना थुम्हस्ये थथिगुफल लानावन घयागु खं विस्तारयाना कने चित्त-
तया न्यो ! ॥ थुगु खं गथे घालसा ॥ न्हापा परापूर्वकाले बासयाना च्वंम्ह वरावीर परा-
क्रम थुया च्वंम्ह मायासुर घयाम्ह दैत्य छम्हदु ॥ थुम्ह दैत्यं अमरावती घयागु स्वर्ग भुवनत्याका
राज्यभोग यायेधका इच्छायाणा छन्हुयादिने आपालं दैत्यगणपिमुंका शस्त्र-अस्त्र ज्वना स्वर्गभुवने
वना देवराज इन्द्र आदि देवलोकपिनाप तच्चतं रण-संग्रामयाना ॥ गुलि देवलोकपि स्यानाविल ॥
गुलि स्यां तुति त्वघुल ॥ गुलिस्यां ल्हा त्वघुल ॥ गुलिस्यां मस्तक तज्यात ॥ गुलि विस्युं वन ॥
थथे देवलोकपिसकलें विस्युं वंगुखना मायासुर दैत्यं अति हर्षमानयाना अमरावती त्याका इन्द्र-
यागु सिंहासने च्वना स्वर्गयागु राज्य भोग याना च्वन ॥ ॥ इन्द्रादि देवलोकपि सकलें मायासुर
दैत्यनाप रण-संग्राम यायेमछाला ज्ञाना अथेयाये थथेयाये मसिया अनवने थनवने मसिया गनवने २
जुया बैकुण्ठे विज्याना च्वंम्ह विष्णुयागु शरणवना विष्णुया चरण कमले भोकपुया ल्हात ल्हाज-
लपा विन्तियात ॥ ॥ हे बैकुण्ठनाथ ! पापीष्ट मायासुरदैत्यं स्वर्गभुवनेवना जिपिनाप रण-संग्राम-
याना गुलि स्यानाविल गुलि विसिवन थ्व मायासुर दैत्य नापं ल्वायेगु सामर्थ्य मदया अनवने
थनवने मसिया गनवने २ जुया छलपोलयागु शरणवया जिमित रक्षायाना विज्याहुं ॥ नन्दन
बगिचा दक्कं संचूर्णयाना जिगु सिंहासने च्वना राज्य चलेयानाच्वन ॥ जि गनवने जित महादुःख-
जुल थ्वयात त्याकेगु जिगु सामर्थ्य मन्त ॥ अथेयाकारणे जिगु दुःख हर्णयाना जित राज्य भोग
याकाविज्याहुं ॥ छलपोल विना रक्षायार्थिपि सुं मदु ॥ मायासुर दैत्ययागु भयं जिगु चित्त आकुल
व्याकुल जुल थ्वयात याकनं संहारयाना विज्याना हुं ॥ घक्रा देवराज ईन्द्र विन्तियास्येलि नारा-
यणं आज्ञा दयेका विज्यात ॥ ॥ हे देवराजईन्द्र छं गथे मसिल मायासुरदैत्य थःगुमायां त्वपुया
छिमित मोहयाना त्याकाल ॥ थथेयाःसांतवि छिमिसं घन्दाकायेमते ॥ विसहाये जुया छिमित
रक्षाययेधका आज्ञादयेका देवराजईन्द्र आदि आपालं देवलोकगणपि मुंका मायासुरदैत्यनाप रण-
संग्राम यायेधका स्वर्गभुवने विज्यात ॥ स्वर्ग भुवनेवना रण भूमी थ्यंका तच्चतं उच्चा शब्दयाना

ललकार याना च्वन ॥ ईन्द्रादि देवलोक गणपि सकलें मुनावयां उच्चा शब्दयाना ललकार याना
च्वंगुखना देवलोकपि वया संग्रामयायेत वलघका मायासुरदैत्यं सीका आपालं दैत्यगणपि मुंका
शस्त्र-अस्त्र ज्वना हाहाकारं लायेबुया रण भूमीवया निखलंया तच्वतं महासंग्रामजुल ॥ ॥
गुलिस्यातं वारं प्रहारयात ॥ गुलिस्यातं वज्रं प्रहारयात गुलिस्यातं चक्रं प्रहारयात ॥ गुलिस्यातं
शक्ति प्रहार यात ॥ थुगु प्रकारं गुलिस्यातं मुसलं प्रहारयात ॥ गुलिस्यातं परशु आदि नाना-
प्रकारयागु शस्त्र-अस्त्रं प्रहार याना हाहाकार नं लायेबुया अधोर संग्रामयात ॥ ॥ उगुवखते
मायासुर दैत्यं थःगु माया यागुजाल फिजेयाना विष्णुयात माया यागु जालं त्वपुयाबिल ॥ तदा
उगुवखते विष्णुनं मायासुर दैत्ययागु मायायागु जालयात फेनेमफुत ॥ विष्णु मायासुर दैत्ययागु
जाल फेनेमफुगुखना ईन्द्रादि देवलोकपि सकलेंजाना रणभूमी च्वनेमछाला दशदिशासं विसिवन ॥
गुलि पर्वतया गुफासवना सुलाच्वन ॥ गुलि मानसरोवर थ्यंक मवना सुलाच्वन ॥ थुगु प्रकारं
गुलिगनवन गुलिगनवन अन थन मदेक सकलें विसिवन ॥ ॥ विष्णुनं जाना वनं मायासुर
दैत्ययागु जालफेना हताहतासनं रणभूमि त्वःता सुमेरु पर्वते विसिवना एकांते च्वना मति
चिन्तना याना विज्यात ॥ जिगु शक्ति हीनजुल मायासुर दैत्ययात त्याकेमफुत गथेयायेमाल ॥
आःगनवने छुयाःसा थ्वयात त्याकेफेधका अनेक प्रकारं आन्तरिक हृदयं विचारयाना च्वन ॥ उगु
बखते विष्णुयामने विचार वन ॥ ॥ गथे घालसा ॥ हिमालय पर्वतया समीपे
मणिचूड घयागु पर्वते मायाशक्ति जुया विज्याना च्वहा श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीदया
च्वन ॥ थ्वसपोलयागु शरणवनेमाल ॥ थ्वसपोलयागु वरप्रशादं शत्रूजुया च्वंहा
मायासुर दैत्ययात स्याना देवलोक पिनिगु दुःख हरणयानावीधका मतीतया मणिशैल पर्वते
विज्यायेधका विष्णुजुलसां विज्यात ॥ क्षणमात्रनं मणिशैल पर्वते थ्येंका सोगुवखते आदिशक्ति
श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागु द्वारे श्रीमहाकाल विराजमान जुया विज्याना च्वंगुखना न्होने-
चना नमस्कारयाना बित्तियात ॥ हेक्षत्रपाल छलपोलं ईन्द्रादि देवलोकपिन्त उद्धारयाना
विज्याहुं ॥ थमिगु दुःख छलपोलं सिहेस्यु जि बित्तियाये मागुमखु मायासुर दैत्यं ईन्द्रादि देवलोक-
पिन्त त्याका स्वर्गयागु राज्यभोग याना च्वन ॥ थ्वयात स्यायेत छु उपाय यायेमाल सुयागु तपस्या
यायेमाल ॥ छु धर्म यायेमाल ॥ छुयात घालसा थुमिगु दुःख याकनं हरणजुया सुखभोग यायेदं
जिमित सुदृष्टिस्वय थुकियागु उपाय केना विज्याहुं धका विष्णु बित्तियासेलि श्रीमहाकालं
आज्ञादयेका विज्यात ॥ हेविष्णु छं स्वर्ग, मध्ये, पाताले च्वना च्वं पि लोकजन सकस्यातं विष्णुमायां
त्वपुया मोहयानाच्वन ॥ थ्व गथेजुलधका श्री महाकालं आज्ञादयेका विज्यागुन्यना विष्णु बित्ति
यात ॥ ॥ हेमहाकाल पापीष्ट मायासुर दैत्ययात स्यायेधका अनेक प्रकारं उपाय यानानं स्याये-
मफुत छु उपाय यातघासा थ्वयात स्यायेकं ॥ अथेयाकारणे जित थुकिया उपाय कना विज्याहुं धका
विष्णु बित्तियासेलि श्रीमहाकालं आज्ञादयेका विज्यात ॥ हे विष्णु छं ह्यापा इन्द्रयागु साहाये-
जुया तपस्यायाना च्वं पि ऋषिमुनिपिनिगु चित्त भ्रमणयाना तपस्याभङ्ग यानाबिल थुगुपापं
मायासुर दैत्ययागु मायाजाल फेनेमफुत ॥ अथेयाकारणे धर्मया धर्मयागु प्रभावं पापदववं

फुनावनी अलेतिनि मायासुर दैत्ययात स्यायेफै नत्र स्याये फैमखुधका श्रीमहाकालं आज्ञादयेका
 बिज्यागुन्यना पुनर्वार बिष्णुं विन्तियात ॥ ॥ हे महाकाल छलपोलं आज्ञादयेका बिज्यागु निश्च-
 येनंखः ॥ थुगु पाप यानागुलि जि अनेकप्रकारं जंत्र, मंत्र, तंत्र, यानानं थ्वयात स्यायेमफुत ॥
 छुउपाय यासा थ्वयात स्यायेफै जित आज्ञादयेका बिज्याहुं धका बिष्णुं विन्तियास्येलि श्रीमहा-
 कालं आज्ञादयेका बिज्यात ॥ ॥ हेबिष्णु थुगु मणिशैल पर्वतं उत्पत्तिजुया च्वंगु भिनिगु तीर्थदु ॥
 हाकनं नवकुण्ड घयागु गुंगु कुण्डदु थुलितीर्थेवना स्नानयाना दानपुण्यया । थुलियात घालसा छंगु
 पाप दकों नाशजुया श्रीउग्रतारा बज्रयोगिनी देवीया दर्शन लाई ॥ वसपोलयागु प्रभावं छं शत्रु-
 जुया च्वंह्य मायासुर दैत्ययात नाशयायेगु उपदेशविया बिज्याई धका श्री महाकालं उपदेश बिया-
 विज्यात ॥ ॥ श्रीमहाकालयागु उपदेशन्यना बिष्णुं खुशिजुया विन्तियात ॥ हेमहाकाल तीर्थसेवा
 यायेगु विधिविधानगथे जित आज्ञादयेका बिज्याहुं थनिनिस्ये जिगुरू छलपोल जुल जित तीर्थ
 सेवा याकाबिज्याहुंधका बिष्णुं विन्तियास्येलि श्री महाकालं आज्ञादयेका बिज्यात ॥ हेबिष्णु
 तीर्थ सेवा यायेत ह्यापां दशांकुशल पापघयागु भिगु पापं त्वतेमाल ॥ छु छु घालसा ॥ ॥
 प्राणन्तिपाप ॥ १ ॥ अदत्ता दान ॥ २ ॥ काममिथ्या ॥ ३ ॥ मृषावाद ॥ ४ ॥ पैशून्य ॥ ५ ॥
 पारुष्य ॥ ६ ॥ संभिन्न प्रलाप ॥ ७ ॥ अविद्या ॥ ८ ॥ व्यापाद ॥ ९ ॥ मिथ्यादृष्टि ॥ १० ॥
 थ्वभिता पापदु ॥ ॥ प्राणान्ति पापघयागु दयामाया मतसें दुष्ट चित्तयाना कपित्त दायेगु
 स्यायेगु पालेगु थुजोगुज्याये उद्योगयाना जुयेगु थ्वयात प्राणान्ति पापधका घाई ॥ १ ॥
 अदत्तादान घयागु कर्क्या घनखना लोभतया लुतयेयाना कायेगु ख्या कायेगु थ्वयात अदत्ता
 दान घाई ॥ २ ॥ काममिथ्या घयागु सदाकालं व्रतयाना च्वंपि स्त्रीजन पित्त खःगु मखुगु
 खैल्हाना कामभोगया रसयायेगु थ्वयात काममिथ्या घाई ॥ ३ ॥ मृषावाद घयागु कर्क्या घन-
 खना लोभचित्तयाना हेका अथवा छंत अथेयाये थथेयायेधका अनेक भयकेना भुट्टा खैल्हाना बोध-
 याना घनकायेगु थ्वयात मृषावाद घाई ॥ ४ ॥ पैशून्य घयागु मखुगु बृत्तियाना वयात-थ्वयातं
 मदेक चुकरीयाना खःगु मखुगु खैल्हाना जाना च्वंपि दाजु-किजा, इष्टमित्र, पित्तत्वाका थमंजक
 जसकाईगु थ्वयात पैशून्य घाई ॥ ५ ॥ पारुष्य घयागु थःगु दोषयात गुप्तयाना परयागु दोष
 प्रकाशयाना दूर्जनजुया कर्क्यात मर्मदिक व्वविया-श्रापबिया जुयेगु थ्वयात पारुष्य घाई ॥ ६ ॥
 संभिन्न प्रलाप घयागु ख्वाःन्होने छगू खैल्हाना ख्वाःलिउने छगू खैल्हाना परजनयात बुभेयाना
 परस्पर शत्रूभाब याकेगु थ्वयात संभिन्न प्रलाप घाई ॥ ७ ॥ अविद्या घयागु कर्क्या घनखना
 लोभचित्त याना थ्वयागु घन गथेयाना कायेधका तंकयाना दूर्जनपिसंजक याईगुज्या यायेगुयात
 अविद्या घाई ॥ ८ ॥ व्यापाद घयागु कर्क्याज्यगुखना चित्त मभिका द्रोहचित्तयाना शत्रूभाब
 याना थथेजुयेमा अथेजुयेमाः धका व्वविया श्रापवियेगु थ्वयात व्यापाद घाई ॥ ९ ॥ मिथ्यादृष्टि
 घयागु परत्रे पापंमदु पुण्यंमदु सुखंमदु दुःखंमदु धका शास्त्रयागु ज्ञानन्यना बोधमजुह्यात नास्तिक
 घाई ॥ १० ॥ थ्वभिता पापत्वता प्राणिपित्त हितयाना काय, वाक, चित्त शुद्धयाना मेघसंक्रांति
 खुन्हुनिस्ये आरंभयाना तीर्थयात्रायाधका श्री महाकालं बिष्णुयात आज्ञादयेका तीर्थयात्रा

शुद्धपूर्वकं याकाविज्यात ॥ ॥ न्हापां योगनदी व मनमती, वन्दमती, स्वंगू संयोगजुयाच्वंगू तारातीर्थेवना तीर्थयागू लःकया संकल्पयाना घाल ॥ हेगङ्गे जि जन्मजन्मान्तरे यानावयागू पापदक्वं नाशयाना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवी प्रशन्नयाये कामनानं थुगुतीर्थे जि स्नानयाये तेना-
घका वाक्ययाना विधिविधानथ्ये स्नानयाना गुरुं गथे आज्ञादयेकल वत्वथे दान प्रदानयाना श्री
आर्यतारा देवीयात पूजायाना विज्यात ॥ १ ॥ हाकनं योगनदीव तारातीर्थ संगमजुया च्वंगू
प्रमोदतीर्थे वना पंचश्रीषधिनं स्नानयाना छत्रदानयाना विज्यात ॥ २ ॥ हाकनं योगनदी व रत्न-
प्रदानदी संगमजुया च्वंगू रत्नवती घयागू तीर्थे वना ग्ववरं स्नानयाना अष्टघातु दानयाना
विज्यात ॥ ३ ॥ हाकनं योगनदी, नीलवती व चन्द्रावती संगमजुया च्वंगू घर्मदती घयागू तीर्थ-
वना पंचगव्यं स्नानयाना 'गौ' सां दानयाना नागार्जुनयात पूजायाना विज्यात ॥ ४ ॥ हाकनं
योगनदी व प्रज्ञादृष्टिघयागू नदी संगमजुया च्वंगू वज्रमती घयागू तीर्थेवना भूमी च्वंगू चां स्नान
याना बस्त्र दानयाना विज्यात ॥ ५ ॥ हाकनं नीलवती व सुखदाघयागू नदी संगमजुया च्वंगू
तारावतीघयागू तीर्थेवना तीर्थयागू लखं स्नानयाना सिंहासन दानयाना विज्यात ॥ ६ ॥ हाकनं
नीरवती घर्मदाघयागू नदी संगमजुया च्वंगू गुणवतीघयागू तीर्थेवना पंचवृहिनं स्नानयाना आत्मा-
विम्बू दानयाना विज्यात ॥ ७ ॥ हाकनं योगनदी व चन्द्रवीरा घयागू नदी संगमजुया च्वंगू
योगवतो घयागू तीर्थेवना तुयूहामोलं स्नानयाना तुयूवस्त्र दानयाना विज्यात ॥ ८ ॥ हाकनं
योगनदी व योगसिद्धा घयागू नदी संगमजुया च्वंगू शीतावती घयागू तीर्थेवना 'भस्मघयागू
खरानि स्नानयाना थःह्यां तिया च्वनागुवस्त्र दानयाना विज्यात ॥ ९ ॥ हाकन योगनदी व
सिद्धिदाघयागू नदी संगमजुया च्वंगू सामान्यवती घयागू तीर्थेवना पंचसुगन्धं स्नानयाना अनेक
फलफूल दानयाना विज्यात ॥ १० ॥ हाकनं ज्वालावती व पापहरा घयागू नदी संगमजुया च्वंगू
रत्नवती घयागू तीर्थेवना रक्तचन्दनं स्नानयाना गुप्तदान घयागू सुनानं मसीक अनेक चीज
तया त्वपुया गुप्तदानयाना श्री वज्रघातु चैत्ययात पूजायाना विज्यात ॥ ११ ॥ हाकनं योगनदी
व पूर्णफलदा घयागू नदी संगमजुया च्वंगू पूर्णवती घयागू तीर्थेवना अष्टसुगन्धं स्नानयाना
शर्यासन, लासा, फांगा, फुंगा भूल, तंना, न्हायकं, तस्वीर, च्वामो, खाता, महिचह्नि,
घौ-दुरु, ध्यो, वसुजा, 'अन्न' वा, जाकी इत्यादि दानयाना विज्यात ॥ १२ ॥ थनंलि हाकनं
योगकुण्ड 'जोगधारा' घयागू हितिवना कुशं स्नानयाना विधिविधानथ्ये यज्ञयाना सुवर्णयागू
आभूयण रत्न माला आदि सहितयाना गुर्यात दक्षिणाबिया क्षमाफोना श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी
देवीया न्ह्योनेवना ल्हात ल्हाजलपा यकचित्तनं स्तोत्रयाना विज्यात ॥

॥ ॥ थनस्तोत्र ॥ ॥

नमोदेव्यै महादेव्यै, श्रुष्टि संहार कारिणी ॥

स्थितिकर्ता विश्वमाता. आद्यशक्तं नमोनमः ॥१॥

विश्वरूप त्वमेवंच. पंचभूत त्वमेवच ॥ दृष्टा

दृष्ट त्वमेवंच, भोज्याभोज्य त्वमेवचः ॥२॥

रसारस त्वनेवंच. कृताकृत त्वमेवच ॥ गुरु

त्वमेव माताच. माया त्वमेव मोहच ॥३॥

विष्णु. हरि. शिवत्वंच बुद्ध, धर्म, संघस्तथा ॥

यावन्तः प्राणीन सर्वा. त्वमेव सर्वजतवः ॥४॥

तस्यात् मातः महामाये. सर्वाङ्गे न्यो नमोऽस्तुते ॥

ममाद्य प्राणशयित्वा. शीघ्रं दुःख, प्रमोचय ॥५॥

हे उग्रतारा वज्रयोगिनीदेवी छलपोल गथिहाधालसा देवीगणपिनि मध्ये श्रेष्ठजुया महादेवी धायेका विज्याना च्वंहा छलपोलयात जि नमस्कारयाना ॥ हाकनं छलपोल गथिहा धालसा संसारे प्राणीपि सकस्यातं श्रुष्टियाना पालनायाना संहारयाना सकस्यां मांजुया आदिशक्ति धायेका विज्याना च्वंहा छलपोलयात जि नमस्कार ॥१॥ हाकनं विश्वरूप धायेका विज्याकहां छलपोल ॥ हाकनं पंचभूत धयागु पृथ्वी, जल, तेज, वायु, आकाश, स्वरूपजुया विज्याकहां छलपोल ॥ स्वयेत्यो स्वयेमत्यो धयाहा छलपोल ॥ नयेत्यो-नयेमत्यो धयाहा छलपोल ॥ रस स्वरूपं छलपोल ॥ अरस स्वरूपं छलपोल ॥ हाकनं अनेक कार्य याकैहां छलपोल ॥ मयाकैहां छलपोल ॥ संसारे सकस्यां गुरुजुया सकस्यां मांजुया मायास्वरूपजुया सकलयात मोहयाना विज्याहां छलपोल ॥ हाकनं बुद्ध, धर्म, संघ, धायेका विज्याकहां छलपोल ॥ ब्रह्मा, विष्णु, महादेव, धायेका विज्याकहां छलपोल ॥ थुगु प्रकारं संसारे यावत प्राणिपि गूलिदयाच्चवय थुपि दकों छलपोलहे खः ॥ थथिम्ह छलपोल आदि शक्तियात जि नमस्कारयाना ॥ हेमाता थौं छलपोलं शत्रुजुयाच्वंहा मायासुर दैत्ययात नाशयाना जिमिगु दुःख याकनं फुका विज्याहुं धका विष्णु स्तोत्रयास्येलि श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवी प्रसन्नजुया प्रत्यक्षजुया विज्यागुलना विष्णु जुलसां लहातल्हाजलपा स्वचाकउला न्ह्योन्येचवना विन्तियात ॥ हेमाता मायासुरदैत्य ईन्द्र आदि देवलोकपि सकस्यातं त्याका स्वर्गयागु राज्यभोग यानाच्वन ॥ देवलोकपि सकल्येग्याना दश-दीशासं विसिवयाच्वन ॥ अथेयाकारणे जि प्रमुखं देवलोकपि सकस्यागु दुःख हरणयायेधका छलपोलयागु शरणवया जिमित सुदृष्टिस्वया मायासुर दैत्ययात स्यायेगु उपाय आज्ञादयेका विज्याहुंघका विष्णु विन्तियाना च्वन ॥ थथेधका विष्णु विन्तियास्येलि श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवी प्रसन्न जुया आज्ञा दयेका विज्यात ॥ हेविष्णु घन्दाकायेमते छन्तजि उपदेशवियो ॥ गथेधालसा ॥ थनं उत्तर दीशास वैश्रवणपुरि घयागु कुबेरयागु राज्यो सुवर्णशृङ्ग घयागु पर्वते श्रीशाक्यसिंह भगवान विराजमान जुया विज्यानाच्वंगुदु ॥ अनवना न्यो ! वसपोलं मायासुर दैत्ययात नाशयायेगु मंत्रधारणी उपदेश विया विज्याई ॥ थुगु विद्यायागु प्रभावं छंगु कार्य सिद्ध जुईधका श्रीउग्रतारा वज्र-

योगिनीदेवीं आज्ञादयेका विज्यात ॥ ध्वसपोलयागु उपदेशन्यना श्रीउग्रतारा बज्रयोगिनी देवीयात स्वचाकउला चरण कमले भोकपुया वैश्रवणपुरि वनेघका विष्णुजुलसां उत्तरदिशा स्वयावन ॥ क्षणमात्रनं वैश्रवणपुरिस्थंका गन श्रीभगवान विज्यानाचवन अनथ्यंकवना श्रीभगवानया चरण कमले भोकपुया ल्हातल्हाजपा विन्तियात ॥ हेभगवान छलपोल सर्वज्ञ छलपोल मस्युगु पदार्थ छुदु ॥ छलपोलं सकलयात हित, सुखयाना विज्यात । अथेया कारणे जित धर्मया उपदेश बिया विज्याहुं ॥ ध्वयागु प्रभावं देव, नाग, यक्ष, गन्धर्ब, असुर, गरुड, किन्नर, महोरग, राक्षस आदि मनुष्य, अपनुष्यपिनिगु भय वैद्वले शस्त्र-अस्त्र महार याईवले युद्ध इत्यादि ज्वीवले, बादवीवाद ज्वीवले सकस्यातं त्याके फेगु, धर्म उपदेश बिया विज्याहुं घका विष्णु विन्तियाना च्वंस्येलि श्री भगवाननं आज्ञादयेका विज्यात ॥ हेविष्णु छला थौं ज्ञाह्यस्ये घाईथ्ये घाल छाये ज्ञाना छन्त छुजुल छला मायावारीजुया अनेक अवतारजुया नानाप्रकारं मायायागु जालप्यना लोकजनपिन्त छलेयाना च्वंह ॥ थौं जिगु सभासवया संग्रामं त्याकेगु उपाय गथेघका न्यना-चवन ॥ छन्त छुजुल छायेज्ञाना वधाघका श्री भगवाननं न्यनाविज्यास्येलि विष्णु विन्तियाना आज्ञादयेका विज्यात ॥ हेभगवान ईन्द्रआदि देवलोकपि गुलि स्थानाविल गुलि बिसिवन अथेया-कारणे जित धर्मया उपदेश बिया विज्याहुं ॥ थुगु धर्म संग्रामयाना मायासुर दैत्ययात नाशयाये घका विष्णु विन्ति यास्येलि श्री भगवाननं आज्ञादयेका विज्यात ॥ हेविष्णु थुकिंयागु उपाय छन्तकने ॥ गथे घालसा ॥ ह्हापा परापूर्वकाले जिजुलसा मगंधदेशे रत्नश्री घयाह्य राजाघायेका राज्यभोग यानाचवना ॥ उगु वखते लोहिधयागु पर्वते विश्वेश्वर घयाह्य तथागत विज्याना धर्म उपदेश बिया विज्याना चवन ॥ गथिह्य तथागत घालसा सकल विद्यायागु आचरण सिया देव, मनुष्यपिनि सकलसियां गुरुजुया बुद्ध भगवान घायेका लोकजनपिन्त धर्म उपदेशबिया विज्याना चवन ॥ ध्वसपोलं आज्ञादयेका विज्यागु श्री महामाया विजयवाहिणी देवीयागु मंत्रधारणी विद्याकया धारणायांना वाचनायांना परजनपिन्तनं उपदेश विद्याचवन ॥ थुगु विद्याया प्रभावं शत्रूपिनिगु भयइत्यादि छुं मदेका द्रजछि १००० दैतकं राज्यभोग याना मृत्युजुया वंस्येलि हाकनं मांघाता राजाघायेका जन्मकया अष्टऐश्वर्य सप्तरत्नं परिपूर्ण ज्वीका पूर्वजन्मे यानावयागु दानपारमिता धर्मयाना चक्रवर्तीराजा जुया गुह्यस्ये गु गु २ फोन उह्यसित उगु २ दानयाना चवना ॥ थुगु पुण्यया प्रभावं वखते २ जलबृष्टिजुया सयेसामा वहेजुया सकलयात सुखियाना सकतां पुरेज्वीका चवना ॥ ध्वसपोलयागु मंत्रधारणिया प्रभावं षट्पारमितां पूर्णजुया देव, दानव, नाग, यक्ष, गरुड, गन्धर्ब, किन्नर, महोरग, विद्या घर, मनुष्य, अमनुष्यपि सकस्यातं थःग, ल्हाती-कया सकस्यातं अ-हेप-हेयाना लिपाशेषे सम्यक्सम्बोधि ज्ञानलाना देव, मनुष्यपिनि सकस्यां गुरुजुया चवना ॥ अथेयाकारणे छनं श्रीमहामाया विजयवाहिणी देवीयागु मंत्रधारणी ग्रहणया-घका आज्ञादयेका चाकलाक मण्डल दयका विधि विधान थ्ये पूजा याना मंत्र धारण ध्यानदक्कं कना, आज्ञादयेका विज्यात हेविष्णु श्रीमहामाया विजयवाहिणीदेवी गथिह्य घालसा द्रजछिका १००० ल्हादया प्यपा ख्वालदया मूलगु ख्वाल ह्याउंगुजुया जवगु ख्वाल वैचुगुजुया लिउने

तुयूगु ख्वालजुया खवे ह्मासुग ख्वालजुया ख्वालपति स्वंगः२ मिखादया परशैन्ययात भक्षयाना
 स्वयेनापं भयङ्कर मूर्तिजुया अनेकरूपकया विज्याना च्वंहघका जप-ध्यानयाना ॥ ध्वसपोलयागु
 मंत्रधारणि पाठया छं शत्रूगणयात नाशयाना भक्षयाना ध्वंशयाना संचूर्णयानावी ॥ अथेयाकारणे
 श्रीमहांमाया विजयबाहिणी देवीयागु मंत्रधारणी, धारणाया, वाचनाया परजनपिन्तनं उपदेशव्यु
 घका श्री भगवानं उपदेश व्युगु न्यना नारायणं विन्तियात ॥ हे भगवान छलपोलं उपदेशविया
 विज्यागुन्यना जि खुसिजूल ॥ छलपोलयागु आज्ञार्थ्ये श्री महंमाया विजयबाहिनी देवीयागु,
 मंत्रधारणि, धारणायाना, वाचनायाना, परजनपिन्तनं उपदेश वियेजुलघका विन्तियाना
 गुरुयात दक्षिणाविया श्रीमहांमाया विजयबाहिणी देवीयागु मंत्रधारणी १०८ घा आबृत्तियाना
 मंत्रजापयात ॥ ध्वथे मंत्रजाप यायेमात्रं श्री महंमाया विजय बाहिणीदेवी प्रशन्नजुया
 थःगु मूर्ति धारणायाना प्रत्यक्ष दर्शनविया विज्यात ॥ वसपोलं थथे थःगु मूर्ति
 दर्शनविया विज्यागुखना आश्रमंदना स्वचाकउला चरणकमले भोकपुया ल्हात ल्हाजलपा
 स्तोत्रयाना विन्तियात ॥

॥ ॥ थनस्तोत्र ॥ ॥

नमो देव्यै मह्यैः मायाचक्रेस्थि तायच ॥
 मायारूपेन शत्रूणां. भ्रामय मोहनायच ॥ १ ॥
 देवानां रिपुनाशिन्यै. भक्तानां वरदायच ॥
 मायाजाल विहन्ताय, मोहछेद करायच ॥ २ ॥
 स्थुलश्च सूक्ष्मरूपाय. त्रिसन्ध्या शक्तिरूपिने ॥
 विश्वरूपाय शृष्ट्याय. विश्वकर्ताय तारिणे ॥ ३ ॥
 संग्रामे शत्रू नाशाय. शक्तिबल प्रदायिने ॥
 विवादे जयदाताय. सर्वरिपु प्रभक्षणे ॥ ४ ॥
 शत्रूणां बुद्धिनाशाय. भक्तानां बुद्धिबर्धने ॥
 त्रैलोक्ये मोहनाशाय. त्रैलोक्ये सुखदायिने ॥ ५ ॥
 शृष्टिस्थिति संहारश्च. हर्ताकर्ता त्वमेवच ॥
 चतुर्मुख त्रिनेत्राय शहस्रभुजशोभिते ॥ ६ ॥
 अरूपाय सरूपाय. विश्वरूपायते नमः ॥
 ज्योतिरूपाय तेजाय. मारबल विनाशिनी ॥ ७ ॥
 नमस्तारे महामाये. सर्वसंसार तारिणी ॥
 नमस्तुते सदाभात. सदावसतुने हृदि ॥ ८ ॥

हे परमेश्वर महादेवी छलपोलयात जि नमस्कार याना ॥ छलपोल गथिह्याघालसा
 मायाचक्रे विज्याना मायायागु रूपकया शत्रूगणपिन्त मन अमणयाना मोहयाना विज्याकह्य ॥
 हाकनं देवलोकपिनि शत्रूजुया च्वंपि दैत्यगणपिन्त नाशयाना थःह्य भक्तयात वरदानविया
 विज्याकह्य ॥ हाकनं मायायागु जालयात स्यंका शत्रूजन पिनिगु मोहया जालदक्वं नाशयाना
 थगुमोहं वयंका विज्याकह्य ॥ चिकीधिकलं व्वयाच्वंगु धूःथ्यें शूक्ष्म रूपजुया, तःधिकलं संसारनापं
 छगू मूर्तिजुया स्थूलरूपं जुया विज्याकह्य ॥ हाकनं सुथेसं, ह्तिनेसं, संध्याकालेसं, शक्ति स्वरूप-
 जुया विश्वरूपजुया लोकजनपि श्रृष्टियाना संसारया कर्ताजुया लोकजनपित तरेयाना विज्या-
 कह्य ॥ हाकनं संग्रामे शत्रूगणपिन्त नाशयायेगु शक्तिवलविया शत्रूयात संहारयाना विज्याकह्य ॥
 हाकनं वादिजनपिनाप बाद विवाद ज्वीवलेसं बाद विवाद त्याका शत्रूगणपि सकस्यातं भक्षयाना
 विज्याकह्य ॥ हाकनं शत्रूगणपिनिगु बुद्धियात नाशयाना थव भक्तयात बुद्धि वःहेयाना स्वर्ग,
 मध्ये, पाताले च्वना च्वंपि सकस्यागु मोह नाशयाना त्रैलोकयात सुखयाना विज्याकह्य ॥ हाकनं
 लोकजनपिन्त श्रृष्टियाना पालनायाना संहारयाना विज्याकह्यं छलपोल ॥ हाकनं प्यपाख्वालदया
 ख्वालपति स्वंग २ मिखादया दोछिका ल्हादया स्वयेनापं भयङ्कर मूर्तिजुया स्वभायमानजुया
 विज्याकह्य ॥ गुब्ले २ रूप शुन्यजुया गुब्ले २ रूप आकारं सहितजुया गुब्ले २ विश्वरूपजुया
 गुब्ले २ ज्योति रूपजुया जाज्वल्य मानजुया वीरजुया च्वंपि शत्रूगणपिन्त संहारयाना
 विज्याकह्यं छलपोल ॥ हे तारिणी हे माहांमाया विजयवाहिणी देवी छलपोल ताराघायेका
 लोकजनपिन्त संसाररूपी समुद्रं तरेयाना विज्याकह्य छलपोलयात जि नमस्कारयाना ॥ हेमाता
 जिगु नुगले छलपोल सदाकालं स्थीरजुया विज्याहूँघका स्तोत्रयाना विन्तियात ॥ थयेघका बिष्णु
 स्तोत्रयास्येलि देवी प्रशन्नजुया विष्णुयात आज्ञादयेका विज्यात ॥ हेविष्णु छं स्तोत्रयागुन्यना
 जि सन्तोष जुल ॥ अथेया कारणे छिमि शत्रूजुया च्वंह्य मायासुर दैत्य आदि यक्षराक्षसपि
 सकस्यातं जि भक्षण यानाविये ॥ थनि निस्थें वीरजुया च्वंपि छं शत्रूपि सुनानं छंत त्याके
 फेमखुत ॥ अथेया कारणे थ्वसपोल माहांमाया विजयवाहिणी देवीयागु मंत्रधारणी सदाकालं
 धारणायाना वाचनाया थुनिया प्रभावं ज्येष्ठ पिनि मध्ये मुख्यह्य ज्येष्ठ छ जुई ॥ छंयागु जिगु
 स्तोत्र सुनांयाई ॥ उह्य मनुष्यया शत्रूयात जि नाशयाना अजय यानाविये ॥ वादि वनाप वाद-
 बिवाद जुईबले त्याकाविये ॥ संग्राम जुईबले विजययानाविये ॥ महाभय जुईबले भय नाशयाना
 बिये ॥ हेविष्णु छं शत्रूयात नाशयायेत ईन्द्रादि देवलोकपि सकल्येंमुंका अमरावतीपुरेवना रण-
 भूमीच्वना श्रीमाहांमाया विजयवाहिणी देवीयागु मण्डलदयेका पूजायना थ्वसपोलयागु मंत्रधारणी
 पाठया ॥ थुलियात घालसा जि वया छं शत्रूजुया च्वंह्य मायासुर दैत्य आदि थ्वयाशैन्यपि
 सकस्यातं भक्षयाना विये मयाईघका संखायायेमते ॥ निश्चयनं याना वियेघका आज्ञादयेका- अन्तर
 घ्यानजुया विज्यात ॥ थनंलि पुनर्वार हाकनं श्री भगवाननं विष्णुयात आज्ञादयेका विज्यात ॥ हे
 विष्णु थ्वसपोल माहांमाया विजयवाहिणी देवीयागु मंत्रधारणि पाठयायेत सुचियाना यासांज्यु ॥
 असुचि याना यानाज्यु ॥ नया यासांज्यु ॥ असुचि याना यासांज्यु ॥ नया यासांज्यु ॥ मनसि

यासांज्यु ॥ ह्निथं त्रिकालेस मंत्रधारणि पाठया थथेयात बालसा पञ्चमहापाप यानाच्वंम्ह जूसो
पापदको नाशजुया पुण्यफललाना पूर्वजन्मयागु खँ दक्वं स्युम्हजुई घका श्री भगवाननं आज्ञादयेका
विज्यात ॥ थथेघका श्रीभगवाननं आज्ञादयेका विज्यागुन्यना विष्णु आश्चर्य चाया शंख, चक्र,
गडा, पद्म, मकुट वनमाला दकोत्वःता स्वचाकउला प्रणामयाना मुसु २ हिला स्तोत्रयाना
विन्तयात ॥

॥ ॥ थनस्तोत्र ॥ ॥

अहोह्य सुरदेवानां ज्येष्ठो श्रेष्ठो ह्यनुत्तर ॥

शिवःशान्तः मनश्चैव लोकाति नमस्तुते ॥ १ ॥

अभावसर्वं धर्मानां भूत धर्म प्रकाशकः ॥

धर्मधर्म विनिर्मुक्तः सत्त्वधर्म नमस्तुते ॥ २ ॥

अहो आश्चर्य हेभगवान छलपोलयात जि नमस्कार याना छलपोल गथिंम्ह घालसा देवतापिनि
दैत्य पिनि मध्ये सकसिबेसं ज्येष्ठजुया-श्रेष्ठजुया सुनानं अन्तकाये मफुम्हजुया विज्याकम्ह ॥
हाकनं शुभगु शान्तगु मनजुया लोकयाकें अलगजुया विज्याकम्ह छलपोलयात नमस्कार ॥ हाकनं
सकल धर्मसं अभावजुया च्वंगु धर्मप्रकाशयाना विज्याकम्ह ॥ हाकनं धर्म अघर्मनं अलगजुया
सत्यधर्म स्वरूपजुया विज्याकम्ह छलपोल भगवानयात नमस्कार घका स्तोत्रयाना प्रणामयाना
छलपोलं आज्ञादयेका विज्यार्थे मण्डल दयेका पूजायाना मंत्रधारणिपाठ यायेजुल घकाघया
विदाकया अननं अमरावतीपुरे वनेधकावन ॥ हेमैत्री वोधिसत्व थनंलि विष्णु इन्द्रादि देव-
लोकपि सकलेंमुका रणभूमीवना ॥ ह्नापां प्यचार्ये चाकलाक मण्डलदयेका पूजायाना मंत्रधारणि
पाठयाना कल्लोल शब्दयाना ललकारयाना च्वन ॥ थथे देवलोकपि रणभूमीवया ललकारयाना
हालाच्वंगु शब्दताया दैत्यगणपि सकस्यां देवलोकपि संग्रामयायेत वलघका
सीका शस्त्र अस्त्र ज्वना माया सुर दैत्य संग्राम यायघका रणभूमी थ्यंकवल ॥
दैत्यगणपि बगुखना श्रीमहामाया विजयत्राहिनीदेवीं मायासुर दैत्यआदि असंख्य दैत्यगणपित
शहस्रलहातिज्वना भक्षयाना विज्यात ॥ लोकपिसं स्वगुबखते गुह्यस्यां विष्णु स्यागुखन ॥ गुलिस्यां
ईन्द्र स्यागुखन ॥ गुह्यस्यां महादेवं स्यागु खन ॥ गुलिस्यां कुबेरं स्यागुखन ॥ गुलिस्यां मेमेपि
देवलोक पिसं स्यागुखन ॥ महामायादेवीं ज्वनाभक्षयागु सुनानं मखं ॥ थुगुप्रकारं मायासुर दैत्य
आदि सकस्यातं स्याना संग्रामत्याका अमरावतीसहरे द्वाहावना ईन्द्रयात थःगु सिंहासनेतया ह्नापा-
यार्थे थःथगु ज्यायाका विष्णु अःगु भुबनेल्याहां विज्यात ॥ उखुन्हुनिस्ये विष्णुयात दैत्यआदि
शत्रूगणपि सुनानं त्याकेमफुम्ह महाबीरजुल ॥ हेमैत्री वोधिसत्व थ्व भि निगूतीर्थे स्नानयानागु
पुण्यअनन्त थुलिदु-उलिदुघका सुनानं अन्तकायेमफु ॥ हाकनं श्रेष्ठपुत्री घयाम्ह महाजनया म्हाये
छम्हस्ये थ्वहे भि १२ निगू तीर्थेवना लहातुतिसिला तीर्थयागु लखं म्हुतुचुला मिखापिया सँप्याका

अचस्नानजक यानामात्रनं श्रेष्ठिपुत्रीया पूर्व जन्मया पापदक्वं नाशजया तारागणपि क्वाहांवया
 श्वयागु हंसयात पुष्पविमानेतया स्वर्गे यतयंका योयोगु चीज-बीज नके त्वंकेयाना सुखभोग
 याकातल ॥ तीर्थस्नानयानागु पुण्य असंख्य दुधका श्री भगवाननं मैत्री बोधिसत्वयात आज्ञादयेका
 बिज्यात ॥ ॥

तीर्थाविदानं कठितं मुनीन्द्रैः श्रुत्वानुमोद्य
 प्रतिभाबयन्ति ॥ यः सौख्यभुत्वा दिवि भूतलेच,
 सवोधिज्ञानंच फलंलभन्ति 'ते' ॥ १ ॥

मुनां मुनीन्द्र धायेका बिज्याकम्ह श्रीशाक्यमुनि भगवान नं आज्ञादयेका बिज्यागु तीर्थयागु
 महात्म्येन्यना हर्षमानयाना परजनपित्त न्यंके उम्हमनुष्य स्वर्गवंसां भूतले जन्मजूसां दिव्यसुख
 भोगयाना अन्त्यकाले सम्यक्संबोधिज्ञानलाना मोक्षफल लाईम्ह जुई ॥ इति श्री मणिशैल महात्म्ये
 तीर्थाविदान कथा पंचम परिच्छेद समाप्त ॥ ॥ ५ ॥ ॥

पुनर्वार हाकनं मैत्रीबोधिसत्वं श्री भगवानयाके विन्तियात ॥ हेभगवान श्रेष्ठिपुत्री
 महाजननीं पूर्वजन्मे महापापी जुयाच्चंम्ह धाःगु न्यता थुगु जन्मे छु ! पुण्ययाना वंगुलि स्वर्गवास
 लात जिगुमती संखाजुल ॥ संखानिबारण यायेत थुगुखें विस्तारयाना जित आज्ञा दयेका बिज्याहुं-
 घका मैत्रीबोधिसत्वं विन्तियास्येलि श्री भगवाननं आज्ञादयेका बिज्यात ॥ हेमैत्री बोधिसत्व थुम्ह
 श्रेष्ठिपुत्रीं पूर्वजन्मे यानावंगु खें जि छंत कन्ये ॥ गथेघालसा ॥ थ्वहे भद्रकल्पे जंबूद्वीपे चन्द्रविहार
 घयागु नगर छगू दु ॥ थुगु नगरे श्रीमन्त धयाम्ह आचार्य छम्हदु ॥ थ्वया पुत्री विलोमती घयाम्ह
 म्हायेमचा छम्हदु ॥ थ्वया वीयागु धन प्रशस्त दुगुलि नयेत्वेनेगु मान आदि असंख्यदुगुलि थःयो
 यो थ्यें सुख भोग यानाचवन ॥ थ्वयाचित्त असंख्यमभि जिथिंजाम्ह सुदुधका ममतां अहंकारयाना
 परजनपित्त खःगु मखुगु खेल्हाना छुखें-बुखेंयाना मिलेजुया च्वंपित्तफाया थिथि परस्पर न्वाना
 नास्तिकथ्येंजुया मखुगु कर्म यानाचवन ॥ जौभनि जुस्येलि मां-वौपि निम्हसिनं समानकुले
 व्याहायाना विधेधका वन्दोवस्त याना खेल्हानातल व्याहायायेगु प्यन्हु ४१६ खुन्हु मानिवले
 थुजाम्ह भाःत मयोधका मखु २ गु खेल्हाना व्याहायायेगु ज्या अष्टयाना कोजात तिनावन ॥
 थ्वहे पापंयाना तच्चतं दुःखसिया नये-त्वेने मखना गांगां पति हितुहिला देश २ पति वना ॥
 हाकनं वनं २ चाचाउला तःच्चतं दुःखसिया चवन ॥ छन्हुया दिने अगस्त्य घयाम्ह रिषीं थ्वहे
 द्वादश १२ तीर्थ स्नान यायेधका तारातीर्थेवना स्नानयाना अननं प्रमदतीर्थे स्नानयायेधका
 विज्यात ॥ दैव संयोगं उखुन्हुया दिने विलोमतीनं वने चाचाउला वयाच्चंगु वखते लैयाविचे
 छगूस्थाने अगस्त्यमुनि विज्याना च्वंगु खनः ॥ खनेमात्रनं हता हता सनं वना नापलाना मुनीश्वर-
 यागु तुतिनिपां भोकपुया ल्हात ल्हाजलपा विन्तियात ॥ हे मुनिश्वर छलपोल गनबिज्यायेधका
 थुगुलपुं बिज्याना जि अनाथ छलपोलयाके शरणवया जित छलपोल रक्षायाना बिज्याहुं घका

विलोमति विन्तियास्येलि अगस्त्यमुनि आज्ञादयेका विज्यात ॥ हे अवलामिसा जि जुलसं द्वादश
 १२ तीर्थे स्नान यायेधकावया तारातीर्थे स्नानयाना वयेधुन प्रमोदतीर्थे स्नानयायेत वनेतेनाधका
 अगस्त्यमुनि आज्ञादयेका विज्यागुन्यना विलोमतीं विन्तियात ॥ हे मुनिश्वर जि पापीनं छलपोल-
 नापं स्नानयायेत वयेगु इच्छाजुल ॥ जित छलपोलनापं बवनायंका विज्याहुं घका विलोमतीं
 विन्तियाना च्वंस्येलि अगस्त्यमुनि आज्ञादयेका विज्यात ॥ हे विलोमती छनं स्नानयाये घयागु
 इच्छाजूसा जि नापं वया तीर्थेस्नानया छंगुपापदकों मुक्तजुया वनिधका अगस्त्यमुनि आज्ञादयेका
 विज्यागुन्यना विलोमतीं विन्तियात ॥ हे मुनीश्वर तारातीर्थे स्नानयाये मखन गथेयायेधका
 विलोमतीं विन्तियास्येलि अगस्त्यमुनि आज्ञादयेका विज्यात ॥ हे विलोमती छ ह्लापा तःवंगु
 अघोरपाप यानावगुदु ॥ छु ! घालसा छं बी घनाध्य जूगुलि थ.योश्ये सुखभोगयाना जिथिजाह्य
 सुदुधका अहंकारयाना परजनपिन्त खःगुं मखुगुं खँल्हाना जाना च्वंपिन्त फाया थिथित्वाका
 च्वन ॥ हाकनं मां-बौपिसं व्याहायाना वियेधका तथातलं थवभात मयोधका अनेक खँतया
 थःतयोम्ह कोजातम्ह भात तियावन थवपापा छंत लात ॥ अथेयाकारणे निर्धनियात घनाध्य
 यानाव्यु ॥ पापीयात धर्मयाकी ॥ अमङ्गलयात मङ्गलया ॥ अलक्षणयात लक्षणया ॥ थथेयात
 घालसा पापदकों नाशजुया वनिधका तथागतपिसं आज्ञादयेका विज्यात ॥ थथेयात घालसा
 महापुण्यलाई ॥ थथिगुज्या यायेगु त्वता मखु २ गु ज्या यात ॥ थुगुपापं तारातीर्थे स्नान याये-
 मखन ॥ निगूगु प्रमोद तीर्थे निस्स्ये स्नानयाना श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागु ध्यानया ॥
 थुलि यातघालसा छं ह्लापा यानावगु पापदकों फुनावनिधका आज्ञादयेका विलोमतीयात ल्युल्युतया
 प्रमोदतीर्थेवना स्नानयाना श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागु ध्यानयाना च्वन ॥ थुगु प्रकारं
 फिछगू ११ तीर्थे स्नानयात ॥ थुगुपुण्यं विलोमतीया पापदक्वं नाशजुया वन ॥ थुगु प्रकारं पाप
 नाशयाना ल्याहां वःगु वखते अकस्मात् लेविचे लुफिहाना भूमीस ग्वतुला मृत्यु जुयावन ॥
 विलोमती मृत्यु जूगुखना अगस्त्यमुनिश्वरया मति चिन्तना याना विज्यात ॥ गथे घालसा ॥
 थ्व विलोमतीनं मखुगुकर्म याना वगुलि थुलिदुःखसिया 'मृत्युजुया' सिनावन घका मतीतया
 तीर्थयात्रा सम्पूर्णयाना श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागु भावयाना चरण कमले भोकपुया ल्हात
 ल्हाजलपा स्तोत्र याना विज्यात ॥

॥ ॥ थनस्तोत्र ॥ ॥

देवी त्वमेव गिरिजा कमला त्वमेव
 पद्मावती त्वमसि तारणि वेदमाता ॥

व्याप्त त्वमेव भवने जगदेकरूपा तुभ्यंनमस्तु
 मनसा वपुषा गिरान ॥ १ ॥ यान त्रयेषु दशपार
 मितेतिगीता. बिस्तीर्णयान गजरा फल शून्य

नीति ॥ प्रज्ञा प्रसङ्ग चतुरामृत पूर्णपात्र तुभ्य
नमस्तु मनसा वपुषा गिरान ॥ २ ॥ आनन्द
नन्द विरमै सवज स्वभावे. चक्र त्रयांत
परिवर्तित विश्वमाता ॥ विद्युत्प्रभा स्तपन भास्वर
ज्ञानगम्या. स्तुभ्यं नमस्तु मनसा वपुषा
गिरान ॥ ३ ॥ किमंत्र बहुनामात वज्रवै-
रोचने श्वरी. यद्यदा बांछितसिद्धि दातृतुभ्यं
नमोऽस्तुते ॥ ४ ॥

हेदेवी छलपोल गथिह घालसा गिरिजा घयाह्मं छलपोल ॥ कमला घयाह्मं छलपोल ॥ पद्मावती
घयाह्मं छलपोल ॥ तारणी घयाह्मं छलपोल ॥ वेदमाता घयाह्मं छलपोल ॥ हाकनं स्वर्गं, मध्ये,
पाताले, सकभनं अनमदु थनमदु. मदेक व्याप्तमानजुया संसारे लोकजनपि सकलसियां मांजुया
सम्पूर्ण प्राणीयात पालनायाना बिज्याना च्वंह श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात जिगु काय,
बाक, चित्तं नमस्कार याना ॥ हाकनं दशपारमिता घयागु दान, शील, क्षांति, विर्य, ध्यान प्रज्ञा,
बल, उपाय, प्रणिधि, ज्ञान, पारमिता आदि पुरेजुया श्रायक, प्रत्येक महायाने, च्वना च्वं पि
लोकजनपि सकस्यानं स्तोत्रयाका विज्याकह्मं छलपोल ॥ हाकनं ताहाकगु महायान जूयानिगित
सुनानं अन्तकाये मफया शुन्यता स्वभावघका घयातल हाकनं स्त्रीजनपिनाप प्रशंग यानाच्वपि
चतुर्मारपिनिगु 'हि' पूर्णजुया च्वंगु पात्रज्वना त्वना बिज्याना च्वंह छलपोल जगतमातायात
जिगु काय, बाक, चित्तं नमस्कार याना ॥ हाकनं प्यांगु आनन्द ॥ आनन्द, परमानन्द, विरमा-
नन्द, सहजानन्द, यागु स्वभाव जुया त्रिचक्र घयागु कार्यचक्र बाकचक्र, चित्तचक्र श्व स्वंगू चक्रया
दश्वी बिज्याना संसारे सकस्यां माताजुया सकलयात हितयाना बिज्याकह्म ॥ हाकनं पलपसा
त्वगुथ्यें, सूर्यायागु रस्मिथ्यें, अत्यन्त स्वभायेमानजुया ज्ञानंजक सीकेफैह्म थथिह्म जगतमाता-
यात जिगु काय, बाक, चित्तं, नमस्कारयाना ॥ हेमाता छलपोलयागु आपालं छु वयान याये जि
वयानयानां यायेमफु वज्रवैरोचनीश्वरी घायेका भक्तजनपिसं छुछु वरदानफोन उगु २ वरदानविया
सिद्धि आदि अनेक वरविया विज्याह्म छलपोलयात जिगु काय, बाक, चित्तं, नमस्कारयाना घका
स्तोत्र याना विन्तियाना च्वन ॥ थथेघका अगस्त्यमुनि विन्तियाना च्वंस्थेंलि श्री उग्रतारा वज्र-
योगिनीदेवी प्रशन्नजुया दर्शन विया विज्यात ॥ कलशं उत्पत्ति जुया विज्याकह्म अगस्त्यमुनि श्री
उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागु रूप प्रत्यक्ष दर्शनलाना स्वचाक उलाचरण कमले भोकपुया लहात
हाजलपा विन्तियात ॥ हे देवी श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी मृतसज्जीवनी घयागु औषधि आदि
नानाप्रकारयागु वास इत्यादि गनदु छलपोलं जित आज्ञादयेका विज्याहुं घका अगस्त्यमुनि विन्ति-
याना च्वंस्थेंलि श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं आज्ञादयेका विज्यात ॥ हेमुनीश्वर छं गथेमसिल

मृतसंज्जीवनी आदि नानाप्रकारया औषधि ध्वहे मणिशैल पर्वते बुयावंच्वंगु दु ॥ छ वना स्वया
 कयायं किधका श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं आज्ञादयेका अन्तर ध्यानजुया विज्यात ॥ थनंलि
 अगस्त्यमुनि श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागु उपदेशन्यना मणिशैल पर्वतेवना स्वःवंगु वखते
 मृतसंज्जीवनी औषधि आदि नाना प्रकारया औषधि बुया च्वंगुखना खुसीजुया मुतजंजीवनी
 आदि नानाप्रकारया औषधि कया थःगु आश्रये ल्याहां विज्यात ॥ श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी
 देवीयागु प्रभावं उखुन्हुनिस्स्ये मणिशैल पर्वते मृतसंजीवनी आदि नानाप्रकारया औषधि थौया
 अद्यापि दया च्वनतिनि थुकि सन्देहमदु धका श्री भगवाननं सकल भिक्षु गणपिन्त आज्ञादयेका
 विज्यात ॥

स्नानावदानं कठितं मुनीन्द्रैः श्रुत्वानुमोद्य
 प्रतिभाषयन्ति ॥ ते पाप मुक्ता सुविशालवंशा
 चान्ते प्रयान्ति तुषितालयेषु ॥ ॥

श्री शाक्यमुनि भगवाननं आज्ञादयेका विज्यागु अगस्त्यमुनि स्नानयाना विज्यागु तीर्थयागु
 महात्म्ये सुनान्यना मने हर्षमानयाना परजनपिन्त न्यंकै- उपदेशबी थुहा मनुष्यया पापदकों
 नाशजुया न्हेगु पुस्तांतक बंश स्थीर जुया अन्त्यकाले तुषिता भुवनेवना वासलाईह्य जुई ॥

इति श्रीमणिशैल महात्म्ये अगस्त्येन द्वादश
 तीर्थे स्नान कृतावदान षष्ठम परिच्छेद समाप्त ॥

टिप्पणी:-

थनंक्वे विलोमती सिनांली जूगु खँ पिहांवै निगूगु सफुली स्वयादिसँ ॥

मणिशैल महा बदान

(निगूगु २ भाग)

ॐ नमः श्री उग्रतारा वज्रयोगिन्यै नमो नमः ॥

नत्वा गुरु त्रिरत्नं च शरणं पुनरादपि ॥

श्रोतुमिच्छामि हेनाथ मणिशैलस्य सत्कथाम् ॥ ॥

ह्लापां बुद्ध, धर्म, सङ्घ त्रिरत्नयात नमस्कार याना सकलया गुरुजुया विज्याना च्वंहा श्रीभगवान या न्ह्योनेवना विन्तियात ॥ हेभगवान ! विलोमती सिना वंसेंलि, थ्वयागु हंस गनवन जिमित आज्ञादयेका विज्याहुं न्यनेगु अति इच्छाजुल घका मैत्रीबोधि सत्वं विन्ति यासेंलि श्री भगवानं आज्ञा दयेका विज्यात ॥ हे मैत्री बोधिसत्व विलोमतीयात मां-बोपिसं समान कुलें विबाह्याना बोधका तैतःहा विबाह कार्य नाश याना कोजात तिया वन ॥ थुगु पाप मृत्यु ज्वी साथं यमराजया दूतपि वया पाशं चिना दाया यमद्वारे यंका खोइश नरके भोगयाका कष्ट नकातल ॥ आपालं वर्ष वंका विलोमतीया मने चेष्टा दैवल ॥ अले मन मनं घाल ॥ हाय दैव ह्लापा जि पूर्वजन्ने चित्त मभिका परजनपि-त अनेक दुःख बिया पापकर्म याना वैचवना ॥ थ्वहे पापं थौं नरक भोगयाना दुःखसिया चवनेमाल घका दकों सियावल ॥ अले श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात लुमंका लहा विन्तियाना घाल ॥ हे तारिणी जिगु अपराध क्षमायाना विज्याहुं ॥ थौं निसें छलपोलया शरणे जुल ॥ हे माता छलपोलं संसारे च्वना च्वंपि लोकजनपिन्त संसार रूपी समुद्रं तरेयाना विज्यात ॥ जितनं थुगु दुःखं तरेयाना विज्याहुं घका विलोमतीं एकचित्तयाना विन्तियागुलि श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी प्रतक्षजुया, वसपोलया प्रभावं क्षणमात्रं नरकं छुतेजुया चन्द्र बिहार घयागु देशं पूर्व दिशा मनमती नदीया पारी कुलिन्दपुरी घयागु देशे 'पूर्वजन्मया पापं याना' शूद्र जातीया कुले जन्म जू वन ॥ तर 'पूर्व जन्मया पापं याना' मिखानिगः यालि जूगुलि

कुटिलमती घका नां छुनातल ॥ बैसजाया भिखुदं दयेव कुलिद देशं दक्षिण दिशा, सांम घयागु
 देशे च्वंहा धनि घयाहा श्रेष्ठिपुत्रं व्याहायाना अनेक रसरङ्गं सुख भोग याना कुटिलमतीया गर्भं
 म्हाय्मचा छहा जन्मजुल ॥ थुकिं लिपा मेपि काय्-म्हाय् सुं जन्म मजुल ॥ छन्हु कुतीलमती
 थःमां-वौया छे वन्य घका वन ॥ मां-वौया छे थ्यंका सुख आनन्दं लच्छि-निला तकं दिन
 हन ॥ छन्हु भातया छे वनेधया मां-वौ याके विदाकया म्हाय् चकर छहा ल्यु ल्यु तया थःगु
 छे पाखे स्वया वें च्वन ॥ मणिशैल पर्वतया कोसं तारातीर्थया समीपे थ्यंगु वखते गृष्म ऋतुया
 मध्यान्ह बेलाया निभालं अतिकं तान्वया वने मफया लें विचे भतिचा उच्चागु स्थाने सिमाया
 कोसंवना पलख विश्राम याये घका फेतुत ॥ थन शीतल वायु सरररं वया च्वंगुलि कुटिलमतीया
 मने सारावक न्ह्यो वल ॥ उकिं भतीचा देना न्ह्यो वे के घका अनसं ग्वतुला आनन्दं न्ह्यो वेकल
 ॥ थथे सुख पूर्वक न्ह्यो वेका च्वंगु वखते कुटिलमती उँ उँ.....हाला मू पुला ह्य संकल । अले
 भतिचा माथं मवंगु व तज्यागु थाये जुयानिम्ति ग्वारा ग्वारांतुला बैय् कुतुं वना क्षणमात्रं मृत्यु
 शय्याय् जूवन ॥ मांहा ग्वारा २ तुला कुतुं वंगु खना म्हाय्हा जिमां गथेजुल घका विलाप याना
 'ख्व ख्व' व्वां वना तारातीर्थयागु लः छप्वास हया त्वंका बिल ॥ लः त्वने मात्रं कुटिलमतीया
 पूर्वजन्मे यानावगु पापदकों नाश जुयावन ॥ अले स्वर्गलोक च्वंपि अपसरा गणपिसं पुष्पविमान
 हया कुटिलमतीया हंस स्वर्गे थत यंकल ॥ सीम्हस्या म्हजक अथेंतया म्हाय्म्ह अनेक प्रकारं
 विलापयाना ख्वं च्वन ॥ थःगु छे वनेधका वंम्ह कुटिलमती लेंविचे सित धागु समाचार वौम्हसिनं
 सिया हथा २ सं जहानपि सकलें मुंका स्वःवल ॥ पुत्री कुटिलमती मृत्युजुया च्वंगु खनेमात्रं
 नुगलं सहयाये मफया तच्चतं विलापयाना ख्वं च्वन ॥ भातम्ह श्रेष्ठि पुत्रं कलाम्ह कुटिलमती
 थगुछे वेधका वैच्वंम्ह अचानकं लेंविचे सित धागु समाचार न्यना । थः दाजु-किजा, गुठियार,
 गोत्रपि सकलें मुंका स्वः वल । थःम्ह कला कुटिलमती मृत्यु जुया च्वंगु खना मायां व्याप्तजुया
 थगुछे वेधका वैच्वंम्ह अचानकं लेंविचे सित धाःगु समाचार न्यना । थः दाजु-किजा, गुठियार
 गोत्रपि सकलें मुंका स्वःवल । थःम्ह कला कुटिलमती मृत्यु जुया च्वंगु खना मायां व्याप्तजुया
 स्नेह त्वते मफया तच्चतं विलाप याना ख्वं च्वन ॥ थ्व स्वया कुटिलमतीया वौम्हसिनं जिम्ह
 म्हाय् यात जिमिगु शमशाने यंका अग्नि संस्कार याये घका घाल । थथे धाःगु न्यना कुटिल-
 मतीया भातम्हं घाल । हे ससुर पिता ! छलपोलया पुत्री जित कन्यादान बी घुकल, जिम्हकला
 जुल । उकिं थ्व मृत देहयात जिमिगु शमशाने यंका जिगु ल्हातं अग्नि संस्कार यायेधका घाल ।
 थथे जिलाजं व ससवौ निम्हस्या परस्पर ल्वापु जुया च्वन ॥ थ्व खना आकाशे विज्याना च्वंपि
 देवलोक पिसं आकाशबाणी जुया उच्चाशब्दयाना आज्ञा दयेका हल ॥ हे मनुष्य लोकपि छाया !
 छिपि निम्ह ल्वाना च्वना । ल्वाय् मते आम मृतक शरीरयात गनं यंके मते । आम्कन हे अति
 उत्तम जुया च्वंगु योगनदी, बन्दमती व मनमती, थ्व स्वंगू खुशि संगम जुया च्वंगु तारा तीर्थया
 पारी पापमुक्ती घयागु शमशान दु । अन तारादेवी वखते २ म्हित विज्याईगुदु । थ्वहे
 शमशाने यंका अग्नि संस्कार यानाव्यु ॥ गथे ऋषिमुनि पिसं थःगु धर्म थःत थःम्हं दाहयाना

शरीरयात त्वता मुक्त जुयावनि । वर्थे कुटिलमतीनं पापरूपी देहयात त्यागयाना मोक्षफल
लाइम्ह जुल ॥ हेमनुष्य गणपि स्व स्व कुटिलमती मृत्युजुया वनेमात्रं अपसरागणपि वया
कुटिलमतीया हंस पुष्पविमाने तया आकाशे चाचा हीका बुलुहं २ थतयंका च्वन । स्व स्व घका
आकाशबाणीं घया हःगु न्यना सकसिनं थस्वगु बखते आकाश मार्ग विमान न्ह्याका थतयंका
च्वंगुखना लोकजनपि सकलें अद्भूत आश्चर्य चाया घन्य कुटिलमतीया कर्म घका अनेक प्रकारं
प्रशंसा याना च्वन ॥ पुनर्वार आकाशबाणीं आज्ञा दयेका हल । हे मनुष्य गणपि कलीयुगया
प्रथमपादे गुलिछि वर्ष वितेजुया वंकार्लि थ्वहे मणिशैल पर्वते तथागत पिसं वासयाना अति
मनोहर जुयाच्वंगु वंगल सिमाया हां शंखदेव राजा उत्पत्ति जुई । थ्वहे राजा वासयाकेत श्री
उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया न्ह्योने मनमती व मणिरोहिणी निगू नदी सँगम जुया च्वंगु थासे
शंखपुर देश दयेकै तिनि ॥

॥ थन श्लोक ॥

याते कलीयुगे वर्षे, शश्याकाश करी मही ।

मासेच फाल्गुणे चैव, तिथौ गौरि शितै शुभैः ॥

सप्तग्राम समुहिन्वा, शंखपुरो भविष्यति ॥ ॥

कलोगत वर्ष १८०१ या फाल्गुण शुदि तृतीया शुभ दिन खुन्हु ह्यगुगां जंम्माजुया शंखपुर देश
बनेजुई ॥ थुगुदेशे श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया प्रभावं शंखदेव राजा जुई । थ्व राजां सकल
प्रजागणपिन्त कायमचा समानं प्रतिपाल यना श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया दासथें ह्मिथं
चसपोलयागु सेवा याना च्वनि ॥ उमेर जाया वसेलि कौ शाम्बि घयागु देशे वासयाना च्वंहा
राजाया पुत्री विवाहयाना सुख आनन्दं राज्य भोगयाना च्वनि तिनि

॥ थन श्लोक ॥

याते कली युगे वर्षेवारणैक बसु मही ॥

पौषे कृष्णे दशम्यांच, तद्दिने शुभ संयुते ॥

श्री तारीण्या हेमस्य मूर्ति भविष्यति ॥

कलीगत वर्ष १८१८ पौषकृष्ण दशमी खुन्हुया दिने शुभलग्ने श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी
देवीयात लुंया मूर्ति दयेका स्थापना याई ॥ चैत्रशुदि पुत्ति खुनु शंखपुर देशे श्री उग्रतारा
वज्रयोगिनी देवीयागु जात्रा दयेका मङ्गल महोत्सवयाना जात्रा याई । अले थुगु शमशान अति
उच्चाजुया प्रख्यात जुई ॥ अनेक सिद्धिफल लायेघका इच्छा याना च्वंपि साधक जनपिसं साधन-
याना सिद्धिफललाई । थुकि आश्चर्य खं छुंमदु, निश्चयनं सिद्धिफललाई घका आज्ञा दयेका
आकाशबाणी अन्तरध्यान जुया विज्यात ॥ अले कुटिलमतीया मृतक शरीर थ्वहे शमशाने यंका

विधि पूर्वकं म्हाय्म्हसि अग्नि संस्कार याकल । लोकजनपि सकलें आश्चर्य चाया थःथःगु देशे
ल्याहां वन ॥ हे मैत्री बोधिसत्व थुगु शमशाने श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी, सिंहिणी, व्याधिणी,
आदि सकलें मुंका रमणयाना प्याखंल्हुया इच्छा भोजन याना विज्याना च्वन । थुलि सम्पूर्ण
लक्षणं पूर्णजुया इच्छापूर्ण वर विया च्वंगु शमशान नेपाल क्षत्रे मेगु मदुधका श्री भगवानं आज्ञा
दयेका विज्यात ॥

इदं कुटिल महात्म्ये, अवदानं सुभाषितस् ॥

श्रद्धयाचानु मोदन्त, शृन्वन्ति श्रावयन्ति ॥

तेसबें श्रद्धया नित्यं, दानं कृत्वानुमो दिता ॥

सत्सौख्यंच चिरं भुत्वा ह्यन्तेयायु सुखावतीम् ॥

थ्व महा उत्तम जुयाच्वंगु कुटिलमतीया महात्म्ये सुनां हर्षचित्तं श्रद्धातया न्यनि, अथवा
परजनपिन्त न्यंकै । हाकनं ह्लिथं श्रद्धातया अनेक दान प्रदान याना हर्षमान याना च्वनि, थपि
सकलें तां तकं सुख भोगयाना अन्ते सुखावती भुवने बास लाई ॥ इति श्रीमणिशील महात्म्ये
कुटिलावदान चया सप्तम परिच्छेद समाप्तम् ॥ ७ ॥

पुनर्बार श्री भगवानं आज्ञा दयेका विज्यात ॥ हेमैत्री बोधिसत्व कुटिलमती मृत्यु जूगु
वखते आकाशबाणीद्वारा देवलोकपिसं शंखपुर देश दयेकै घका आज्ञा दयेका विज्यात । वखें
छिमित विस्तारयाना जि कने तेना चित्त तया न्यो ॥ गथे घालसा ॥ ह्लापां मणिचूड पर्वते श्री
उग्रतारा वज्रयोगिनी देवी उत्पत्ति जुया विज्यात ॥ अले थःत नित्यार्चन 'पूजा' याकेत योगज्ञाना
चार्य घयाह्य वाचासिद्धि वज्राचार्य छह्य शृष्टियाना विज्यात थुह्य वाचासिद्धि वज्राचार्य
श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात खोदशोपचारं नित्यपुजायाना सुखआनन्द वसपोलया सेवकजुया
दिनहना च्वन ॥ थनंलिगुलिछि पुस्तालिपा जोगदेव वज्राचार्यया पालास अर्थात् कलिगत वर्ष
१८०१ फाल्गुन शुदि तृतीया खुन्हु श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी मभिचूड पर्वते वनक्रीडा हिला
विज्यागु वखते थःके ह्लिथं तिया च्वंगु खवपत्तिया नागकुण्डल घयागु तिसा छगू कुतुंवना ।
पृथ्वीस लात । थुगुतिसा कुतुंवना भूमीस लायेमात्रं जल उत्पत्तिजुया पुखूछगु सिद्धजुल । थुकियात
मणिकुण्डल तीर्थघका नां छुनाथका विज्यात । अनं दथुमाला घैगु थासे विज्याना अतिमनोहर
जुया च्वंगु वंगल सिमाया हाःस राजउत्पन्न औषधि थुना विज्यात ॥ थुगु औषधि द्वारा अत्यन्त
शोभायेमान जुया बांलाना सम्पूर्ण लक्षणं युक्तजुया च्वंह्य बालख छह्य उत्पत्तिजुल थुह्य मानसि
पुरुष उत्पन्न जुलघका श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीं वाचासिद्धिया सन्तान जोगदेव वज्राचार्ययात
आज्ञादयेका विज्यात ॥ हे जोगदेव वज्राचार्य, छन्हू जि मणिचूड पर्वते वन विहार वनागु वखते
जिगु शरीरे धारण याना तयागु नागकुण्डल तिसा छता बेंय कुतुंवन । उगु थासे लः उत्पत्तियाना
पुखू दयेका मणिकुण्डल तिर्थ घका नां छुना तिर्थ छगू उत्पत्ति याना थका । अनं वया अत्यन्त

विशालजुया तः माना च्वंगु वंगल सिमाया हाःस राज उत्पन्न औषधि थुना थका । थुकि अत्यन्त
 सुन्दरहा राजकुमार जन्म जुलज्वी । छवना वालखयात कया आनन्द सार्थ लहिना तिघका
 आज्ञा दयेका विज्यात ॥ श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं आज्ञा दयेका विज्यागु वचन न्यना
 जोगदेव वज्राचार्य जङ्गले वना उखें थुखें हितुहिला माला स्वयाजुजुं दथुमाला घयागु थासे
 थ्यंगु वखते मचाख्वःगु शब्द ताये दयावल थुगु सः न्यना जोगदेव वज्राचार्य व्वां व्वां वना स्ववंगु
 वखते वगल सिमाया कोसं ल्हा-तुति फाटाफाटां संका थसपाया आकाशपाखे स्वया आनन्द पूर्वकं
 ह्मिता च्वंह वालखयात खना, पलख छखेलिना थुकिया चरित्र छकोनिस्वे घका स्वैचन ॥
 थ्वेलस थुहा वालख पलख पलखं वरावर ख्वया हैगु । थथे ख्वलकि गथे भीत थःहा मामं मतेना-
 याना दुरु त्वंकिगु खः । अथेहे थुहा वालखयात ख्वलकि थुगु वंगल सिमां कष्टि हायेका वालखया
 म्हुतिलाका कष्टिया रस त्वंका च्वन । थथे कष्टिया रस म्हुति लाना च्वंगुलि थुहा वालखं अमृत
 समानयाना कष्टिया रस त्वनाच्वन । थुगु कष्टिया रस मचाया म्हुति मन्तकि हाकनं ख्वया हई ।
 थथे जुया च्वंगु जोगदेव वज्राचार्यनं स्वया अति हर्षमानयाना वालखया न्ह्योनेवना ख्वालस्वया
 लक्षण विचार यानास्वत ॥ थुहा वालखया लक्षण गथे घालसा 'द्वात्रिंश' घयागु स्वीनिता ३२
 लक्षणं पूर्णजुया अत्यन्त सुन्दर रुप जुया बांलाना हिसिदया च्वंगु खन । थ्वते विचार यानास्वया
 श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया आज्ञार्थे जोगदेव वज्राचार्यनं थुहा वालखयात बुयायंका श्री
 उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया न्ह्योनेतया विन्तियाना विज्यात ॥ भो इश्वरी श्रीउग्रतारा वज्र-
 योगिनीदेवी छलपोलया आज्ञार्थे जि वना । थुम्ह वालखयात कयांहे घुनघका विन्तियाना च्वन ।
 थ्वते जोगदेव वज्राचार्यया विन्ति वचन न्यना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी थुहा वालखयात
 स्वया अनेक विचार याना शङ्खदेव राजा घका नामतया संक्षिप्त राज्याभिषेक बिया विज्यात ॥
 थनंलि थुम्ह वालख शुक्ल पक्षेया चन्द्रमा समानं बघेजुया वहवन्त जुयावल थुम्ह वालख शङ्खदेव-
 यात जोगदेव वज्राचार्य पालण पोषण याना अनेक विद्या शास्त्र इत्यादि सेनातल । श्रीउग्रतारा
 वज्रयोगिनी देवीया प्रभावं थुम्ह वालख मस्यु मसः घयागु छुं मदेक संपूर्ण शास्त्र पारंगत जुया
 अनेक विद्यासया ज्ञानगुणं परिपूर्ण जुया अत्यन्त शो भायेमान जुयावल ॥ छन्हुया दिने ह्मिथंयार्थे
 श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात जोगदेव वज्राचार्यनं नीत्याचन पूजायाना च्वंगु वखते श्री
 उग्रतारा वज्रयोगिनी देवी प्रशन्नजुया जोगदेव वज्राचार्ययात सःता आज्ञादयेका विज्यात ॥ भो
 जोगदेव वज्राचार्य आम शङ्खदेव राजायात वासयाकेत नगर छगू दयेका बियेमाल । थुगु नगरेतया
 राज्याभिषेक बिया शंखदेव राजायात राजा स्थापना यायेमालघका श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं
 आज्ञाजुया विज्यागु वचनन्यना जोगदेव वज्राचार्य ज्यु छलपोलं आज्ञाजुया विज्यार्थे शङ्खदेव
 राजायात वासया केया निम्ति अवश्यनं नगरछगू दयेका बियेजुलघका घया श्रीउग्रतारा वज्रयो-
 गिनी देवीयाके विन्तियाना अनेक थायेयागु लक्षण विचार याना स्वया विज्यात ॥ गथेघालसा ॥
 ह्मापां थुगुनगर दयेकेत जोगदेव वज्राचार्य अनेक गांया लक्षण विचारयात । ह्मापां नागाचां । १ ।
 गुलिमा । २ । शासं । ३ । गागल । ४ । पावना । ५ । गुदेखा । ६ । च्ववहि । ७ । थ्वहे

ह्येगु गां 'ग्राम' समुचय यांना नगर दयेके मालिघका विचार यांना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी
 देवीयाके जोगदेव वज्राचार्यनं विन्तियांना विज्यात ॥ हेमाता छलपोलया आज्ञार्थे जि थुगुथासे
 नगर दयेकेत तयारयाये धुन । गथे २ दयेके मालिघका विन्तियागु वचनन्यना श्रीउग्रतारा
 वज्रयोगिनी देवीं आज्ञा दयेका विज्यात ॥ भो जोगदेव वज्राचार्य आम नगर लक्षणं संयुक्तयांना
 दयेके माल । न्हापां योगवती तीर्थ संयुक्तयांना चाक उयेके माल । स्वंगु उत्तर बाहिणी दयेके-
 माल । शंखया आकार यायेमाल । देशचाक उयेक घः तयेमाल । स्वचलनं उयेकेमाल । च्यागू
 टोलनं तये माल । च्यागूदिगसं लँपु तयेमाल । च्यागू बाहाल दयेके माल । दक्षिण थथ्याके माल ।
 देशया पिने अष्ट मातृकां उयेकेमाल । देशया दुनेनं अष्ट मातृकां उयेके माल । देशया दश्वी
 राजधानी दयेके माल । कुटिछु येमदु । शमसान उत्तरदीशा लाकेमाल । थुगु देशया राजा
 शंखदेव जुल । थ्वदेशया नाम शंखपुर नगरजुल । थ्वतेनं संयुक्त यांना दयेके मालघका श्रीउग्र-
 तारा वज्रयोगिनी देवीं आज्ञा दयेका अन्तर ध्यान जुया विज्यात । थथेघका श्रीउग्रतारा वज्र-
 योगिनी देवीं आज्ञा दयेका विज्यागु वचन न्यना जोगदेव वज्राचार्य शंखपुर 'देश' दयेकेयात
 मालको सामान तयारयांना शंखपुर देश दयेका विज्यात । थथे श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया
 आज्ञार्थे जोगदेव वज्राचार्य शंखपुर देश तयार यांना । त्वाल च्या त्वालदयेका त्वालया नां थथे-
 तया विज्यात ॥ ध्वंलात्वा । १ । सालखा त्वा । २ । चलखु त्वा । ३ । दोंगाहिति त्वा । ४ ।
 स्वमत्वा । ५ । इलंपा त्वा । ६ । ईलँत्वा । ७ । पुखुलाछि त्वा । ८ । थुगु देशे गुंगु वाहाया नां
 थथेतया विज्यात ॥ थथुवाहा । १ । वपिवाहा । २ । ज्राँवाहा । ३ । सुयेवाहा । ४ । को वाहा
 । ५ । मंसुवाहा । ६ । ओवाहा । ७ । दुच्छेँवाहा । ८ । गूवाहा । ९ । मणिचूड पर्वते गुंगु
 कुण्डलया नां थथेतया विज्यात ॥ रत्नकुण्डल । १ । धर्मकुण्डल । २ । मणिकुण्डल । ३ । मान-
 कुण्डल । ४ । गुणवान् कुण्डल । ५ । पूर्णेन्दु कुण्डल । ६ । शीतली कुण्डल । ७ । ताराकुण्डल
 । ८ । योगकुण्डल । ९ । गुंगु पाकुया नां थथेतया विज्यात । सिद्धकुल महाविहार । १ । वज्रचक्र
 महाविहार । २ । ज्ञानचक्र महाविहार । ३ । धर्मघातु महाविहार । ४ । गुणाकर महाविहार
 । ५ । जयणाकर महाविहार । ६ । धर्मचक्र महाविहार । ७ । हेनाकर महाविहार । ८ । कीर्ति
 पूर्ण महाविहार । ९ । शंखपुर देशे द्वादशतीर्थया नां थथे । तारातीर्थ । १ । प्रमोद तीर्थ । २ ।
 रत्नवती तीर्थ । ३ । धर्मवती तीर्थ । ४ । वज्रमती तीर्थ । ५ । तारावती तीर्थ । ६ । गुणवती
 तीर्थ । ७ । योगवती तीर्थ । ८ । शीतावती तीर्थ । ९ । सामान्यवती तीर्थ । १० । ज्वालावती
 तीर्थ । ११ । पूर्णवती तीर्थ । १२ । थुगु देशे अष्ट मातृका पीठ स्थापना महान्कालस महालक्ष्मी
 मुख्य । १ । दथुमालास, चामुण्डा मुख्य । २ । शाघुश्मशानस, ब्रह्मायणी मुख्य । ३ । उपश्म-
 शानस, रौद्रायणी मुख्य । ४ । वांदोलस, वाराही मुख्य । ५ । इतागुंस इन्द्रायणी मुख्य । ६ ।
 सलंखा गुँस कौमारी मुख्य । ७ । इविचास वंणवी मुख्य । ८ । शरणखेल गुँस सिहिणी
 मुख्य । ९ । देशया पूर्वभाग खुसिया तीरे व्याघ्रिणी मुख्य । १० । शंखपुर देशया दुने अष्टमातृका
 स्थापना ॥ ईलँत्वले कुमारी मुख्य । १ । सालखा ध्वाकां पिने नीलकाली चामुण्डा मुख्य । २ ।

साहांगल ध्वाकास नीलभरव रौद्रायणी मुख्य । ३ । त्रांवाहाया थास बैष्णवी मुख्य । ४ ।
 चलखुटोलस महेश्वरी मुख्य । ५ । वंवाहाया थास इन्द्रायणी मुख्य । ६ । सालखाटोलस श्वेतभरव
 ब्रह्मायणी मुख्य । ७ । भगू ध्वाकास गरुश वाराही मुख्य । ८ । गुभालस गरुश कुमार मुख्य
 । ९ । थुगु प्रकारं शंखपुर देशे त्वाल त्वाल पति इना वाहा आदि स्थापना याना श्रीउग्रतारा
 वज्रयोगिनी देवीया आज्ञार्थे देश, विहार, कुण्डल, तीर्थ अष्ट मातृका, इनायवाहा आदि थुगु
 देशयात गुगुमाल उगुतकं जोगदेव वज्राचार्यनं यथायोग्य प्रमाण मालको स्थापना याना । श्रीउग्र-
 तारा वज्रयोगिनी देवीया आज्ञार्थे देश दयेका विज्यात् ॥ पुनर्वार प्यंगू दीशाया प्यंगू ध्वाखां
 प्यता प्रकारया ज्या यायेमाल धका प्यंगू चलन दयेका विज्यात् ॥ गथे घालसा । पूर्व दीशाया
 सालखा ध्वाखां सोह्य पितयंका सीथं यंकेगु । १ । दक्षिण दीशाया साहांगा ध्वाखां म्हायेरुचा
 पित विया छोएगु ॥ २ ॥ पश्चिम दीशाया भगू ध्वाखां भौमचा दुतहयेगु । ३ । उत्तर दीशाया
 ध्वंला ध्वाखां देवजात्रास देवदुत हयेगु वा पित यंकेगु । ४ । हाकनं थुगु देशया च्यागू टोल मध्ये
 निगूटोलया छगू जात्रा ॥ गथे घालसा ॥ ध्व लाटोल व सालखाटोलयां छगू जात्रा । १ ।
 चलखुटोल व दोगाहिति टोलया छगू जात्रा । २ । स्वम टोल व इलंपाटोलया छगू जात्रा । ३ ।
 ईलं टोल व पुखुलाछिटोलया छगू जात्रा । ४ । थुकिमध्ये पिदेछको दच्छि दच्छिया पालपा याना
 द्यो तंगू थाये ॥ ध्वंलात्वा । १ । चलखुत्वा । २ । ईलंत्वा । ३ । स्वमत्वा । ४ । थुलि प्यंगू
 टोलस पाली घयागू सत छगू छगू दयेका । देशया थिति-रिति समेत वन्दोवस्त याना शंखदेव
 राजायात थुगु देशया राजा स्थापना याना राज्यभिषेक विया अनेकप्रकारं मङ्गल उत्सवयाना ।
 थाय् थासे ध्वजा पताका व्वेका देश सकमनं चाहिका सिन्दूर यात्रायात विज्यात् ॥ थुगू वखते
 शंखदेव राजां सकल प्रजागण पित्त पुत्र समान याना धर्मया न्याय नीति पूर्वकं राज्य प्रतिपाल
 याना विज्यात् । थुगू देशे थुखुन्हु निसें श्री वसुंधरा देवीया जात्रा दयेका विज्यात् धका श्री
 भगवानं आज्ञा दयेका विज्यात् ॥ थनंलि शंखदेव राजा भिखुदया उमेर जुया वसेलि कौशाम्बी
 नाम नगरया राजपुत्री विवाहयाना आनन्द पूर्वकं राज्य प्रतिपाल याना सुखनं च्वना विज्यात् ॥
 थुगू वखते थुह्य रानीनाप तवधन आदमि स्वह्य नापं व्वना हया स्वंगू टोलस छह्यछह्य तया
 विज्यात् ॥ गनगन तल घालसा ध्वंला टोलया ध्वाखा छेस छह्य, इलंपाटोलया थाछेस छह्य,
 स्वम टोलया आकोछेस छह्य तयाविल । थयेधका श्री भगवानं आज्ञा दयेका विज्यात् ॥ थये
 च्वंच्वं कलीगत वर्ष १८१८ कार्तिक शुदि त्रयोदशी खुन्हु नित्यार्चन पुजायात च्वंगू वखते श्री
 उग्रतारा वज्रयोगिनी देवी प्रतक्षजुया जोगदेव वज्राचार्य यात आज्ञा दयेका विज्यात् ॥ भो जोग-
 देव वज्राचार्य जिगुजात्रा दयेके माल । थये श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं आज्ञा दयेका विज्यागु
 वचन न्यना जोगदेव वज्राचार्य विन्तियात विज्यात् । हे इश्वरी श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी
 छलपोल यागु जात्रा गथे याना दयेके । थयेधका विन्ति यागु वचनन्यना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी
 देवीं पुनर्वार आज्ञा दयेका विज्यात् । भोजोगदेव वज्राचार्य जिगुजात्रा दयेकेत ह्यापां जिगु प्रतिमा
 छगू लूयागु दयेकी थुह्यया नाम एकजटी बुद्धिमाता जुल अनंलि चैत्य भराडया प्रतिमा व सिहिणी

व्याघ्रिणीया समेतं दयेका प्रतिष्ठा कर्मयाना । चउला श्वकया पुन्हीखुन्हु रथसतया शंखतुर देशे
 ववाहां विज्याका प्यन्हुतकं सत या दुने तया प्यन्हुलि चौला गाकया तृतीयाखुन्हु विमाने तया
 देशसकमनं चाहिका जात्रा यायेमाल । थुगु मूल जात्रा खुन्हु जि ववाहांवया राजायात दर्शन
 वियेधका श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं आज्ञा दयेका अन्तर ध्यानजुया विज्यात ॥ थुगुखं जोगदेव
 वज्राचार्य शंखदेव राजाया थासेवना विन्तियाना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं आज्ञा दयेका
 विज्यार्थे सम्पूर्ण खं कना विज्यात ॥ श्वते खंन्यना शंखदेव राजा अती खुशि जुया आज्ञा दयेका
 विज्यात ॥ भो जोगदेव वज्राचार्य आमथे श्री ईश्वरी उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं आज्ञा जुया
 विज्यासेलि अवश्यनं थुगुज्या याकनं यायेमाल घका अति रसनं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात
 खोदशोपचारं पुजायाना विज्यात । थनंलि श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया आज्ञार्थे दयेकेत सरा-
 जाम माको तयारया सुवर्णया प्रतिमा दयेका विज्यात ॥ कलीगत वर्ष १८१८ पौषकृष्ण दशमि-
 खुन्हु अहोरात्र यज्ञयाना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी, चैत्यभराड, सिहिणी व्याघ्रिणी समेतं
 सुवर्णया प्रतिमा 'मूर्ति' प्रतिस्था याना अनेक उत्सव यानाविज्यात ॥ थुगु दैनिसें थुगुदेशे श्रीउग्र-
 तारा वज्रयोगिनी देवीया जात्रा दयेका देश चाउयेका वसपोलया आज्ञा वमोजिमयाना विज्यात
 घका श्री भगवानं भिक्षु संघपिन्त आज्ञा दयेका विज्यात ॥ श्ववेलस श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी
 देवीया आज्ञार्थे मूल जात्राखुन्हु रथस विज्याता शंखदेव राजायात श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवी
 दर्शन विया विज्यात ॥ श्वते श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया दर्शन याना शंखदेव महाराजां सकल
 प्रजागणपि सहितयाना अनेक वाद्ययाना आनन्द उत्साह पूर्वकं जात्रा चलेयाना विज्यात घका श्री
 भगवानं आज्ञा दयेका विज्यात । थनंलि कलिगत वर्ष १८१९ कार्तिक शुल्कया अष्टमीखुन्हु जोगदेव
 वज्राचार्य याके शंखदेवराजां विन्तियाना विज्यात । भो जोगदेव वज्राचार्य श्व शंखपुर देशे कुटि
 छुये मदुगुलि प्रजागणपिन्त अतिकं कष्टजुज । उकिया निम्ति छलपोलं श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी
 देवीयाके कुटि छुयेगु खं छगू विन्तियाना विज्याहुं । थु किया लिसः जितकना विज्याये मालघका
 विन्तियाना विज्यागु वचन न्यना कार्तिक शुल्कया नौमिखुन्हुया दिने नित्यार्चन पुजा यानांलि
 श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयाके जोगदेव वज्राचार्यनं प्रार्थना याना विज्यात । भोईश्वरी श्रीउग्र-
 तारा वज्रयोगिनी देवी श्व शंखपुर नगरे बासयाना च्वंपि मनुष्यगणपिन्त थुगु देशे कुटि छुये
 मदुगुलि अतिकष्ट जुया च्वन । उकि कुटि छुयेगु छता प्रशन्नजुया विज्यायेमाल घका अनेक प्रकारं
 विन्तियाना च्वंगु जोगदेव वज्राचार्यया वचन न्यना श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवी प्रशन्न जुया आज्ञा
 दयेका विज्यात ॥ भो जोगदेव वज्राचार्य श्व शंखपुर देशे कुटि छुये मज्युगु मखु ।
 कुटि छुये अवश्यनं ज्यु । तर छु घाःसा छवा छें स्वयं कुटि छुयेमदु । थुलि आज्ञा
 दयेका श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवी अन्तर ध्यान जुया विज्यात ॥ थनंलि जोगदेव वज्राचार्यनं
 शंखदेव राजायात सःता श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं आज्ञा दयेका विज्यागु खं दकोंकना
 विज्यात । श्वते खंन्यना शंखदेव राजा अतिक खुसिजुया खोदश उपचारं पूजायाना । देशे
 सकमनं कुटि छुयेगु वचन विया सकल प्रजालोकपिन्त हर्ष पूर्वकं आज्ञा दयेका थःगु अन्तपुरे

विज्यात । थुगु प्रकारं शंखदेव राज्ञः आज्ञा दयेका विज्यागु वचन न्यना सकल प्रजागणपि
 खुसिजुया थःथः छे कूटि छुना आनन्द पूर्वकं उत्साह वधेयाना च्वनघका श्री भगवानं आज्ञा
 दयेका विज्यात । थुगुदँस श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया मुलजात्रा सतिखुन्हु शंखदेव
 महाराजां प्रजागणपि सकलें मुंका किभु ज्वंका अनेक वाजंथाका थःमं पूजा ज्वना विस्तार पूर्वकं
 देश चाउला कूटि मदुगु थासे कूटि छुये दुगुलि अति हर्षमानयाना श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवी-
 यात जोगदेव वज्राचार्यनं पूजायाका किभुछाया उखुन्हुया दिनयात मू भुज्यायात घका नांछुना
 विज्यात ॥ थ्वयां सतिखुन्हु महारानी अति खुसिजुया प्रजानीपि सकलें मुंका किभु ज्वंका थन्हा
 पूजा ज्वना अनेक वाजं थाका विस्तारं देश चाउला न्ह्यथुखुन्हुथें श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवी-
 यात जोगदेव वज्राचार्य पूजायाका थुखुन्हुया दिनयात घुं भुज्यायात घका नां छुना अनेक प्रकारं
 उत्साह वधेयाना विज्यात घका श्री भगवानं आज्ञादयेका विज्यात ॥ थनंलि श्रीउग्रतारा वज्र-
 योगिनी देवीं छुन्हुया दिने जोगदेव वज्राचार्य यातसःता आज्ञादयेका विज्यात । भो जोगदेव
 वज्राचार्य छन्त वा छं सन्तानयात ग्वहा मनुष्य पिसं मान्यता भावयात जित मान्य याकथें जुल ।
 थ्वयात जि सुदृष्टि स्वया रक्षा याये जुल । गूह्यसिनं अपमानयात उहा सित जि कुदृष्टि स्वया
 नाशयाना वियेजुल घका त्रि वाचा घयागु स्वकोतक 'सत्यकबलहाना' श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी
 देवीं जोगदेव वज्राचार्ययात आज्ञादयेका विज्यात ॥ पुनर्वार जोगदेव वज्राचार्य श्रीउग्रतारा
 वज्रयोगिनी देवीयाके विन्ति याना विज्यात ॥ भो ईश्वरी श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी कली
 कली काल आपालं जुयावनिवले पापया समय जुयावई । हेजगतमाता ! उगुवखते छलपोलनाप
 सम्बाद याये दँमखु । थुगुवखते जि सन्तानपि अलसि जुया मूर्खजुई । छलपोलयात अनेक अपराध
 यानावनि । उगुवखते छलपोल क्षमा याना विज्यायेमाल घका अनेक प्रकारं विन्तियाना च्वंगु
 बखते श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीं आज्ञा दयेका विज्यात । भो जोगदेव वज्राचार्य छं संतानं
 न्ह्यागु अपराध याःसांतवि त्रिवार घयागु स्वकोतकयात क्षमा यायेजुल । थुंकिलिपा क्षमा मजुल
 घका श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं आज्ञादयेका विज्यात । थनंलि गुलिछि लिपा श्रीउग्रतारा
 वज्रयोगिनी देवीया अग्रे क्षत्रपालजुया विज्याना च्वंहा प्रज्ञान्तके पीठ महंकाळ अहिंसा जुया
 च्वंहायात छुन्हुयादिने शङ्कराचार्य वया हिंसा दयेका पंच कपाल, अष्टकपाल, छाये माल । थुलि
 मछासं पुजायाह्या पुजाया फल निस्फल जुयेमालघका 'प्रतिज्ञायाना' घया अहिंसाह्यात हिंसा
 दयेके थितिरिति हीका थकल घका श्री भगवानं आज्ञा दयेका विज्यात । थुलि सको देशया बंशा-
 वलि च्वयागु जुल । पुनर्वार मैत्रीबोधिसत्त्वं गुंगु कुण्डले स्नान-दानयाना वंगुया पुण्य फल न्यनेगु
 इच्छा जुल घका श्री भगवानयाके विन्तियात । हे भगवान थुगु गुंगु कुण्डले स्नान-दान याना सुनां
 छुठु फललाना तरे जुयावन । थ्वं लोकजनपिन्त पुण्यफल लाकेया निम्ति न्यनेगु अति इच्छा-
 जुल । छलपोलं जिमिगु उपरे दया-करुणातया कृपा पूर्वकं आज्ञा दयेका विज्याहुं घका मैत्रीबोधि-
 सत्त्वं विन्तियासेलि श्रीभगवानं आज्ञादयेका विज्यात । हे मैत्रीबोधिसत्त्व थुगु गुंगु कुण्डले स्नान-
 दान याना वंगुया फल जि छिमित कने । सभागणपि सकसिनं चित्ततया न्यो ? ॥ गथे घालसा ।

ल्हापा परापूर्वकाले छंगू समय थ्वहे जम्बूद्वीपे दक्षिण दिशापाखे शाक्येतु नाम जुया च्वंगु नगर
 छगु दया च्वन । थ्व नगर जुई गथिगु घालसा सदा सर्वदा काले सुभिक्षजुया दुभिक्ष घयागु गुव-
 लेसं मद्दु । त्रतुर्षष्टी बृहि आदि परिपूर्णजुया असंख्य लोक गणपि बास याना च्वन । हाकनं थाये
 थासे बृत्तलत्तादिदया जातंजातया भंगः पंछित थःथःगु सुस्वर पिकया अनेक प्रकारं हाला उखें
 थुखें ब्वया ब्वया जुजुं देशया तसोमा विया च्वन । हाकनं थाये थासे पत्येस्वां पुखू व हिति-
 फलंचा-मण्डल 'दबू' इत्यादि दया असंख्य शोभायेमान जुया मानु स्वर्ग समान जुया च्वन ।
 थथिगु शाकेतु नगरे ब्रह्मदत्त राजां सकल प्रजागणपिन्त पुत्र समानं प्रतिपालयाना धर्मया नीति
 पूर्वकं राज्यचले याना च्वना विज्यात । थथिह्य राजाया स्त्री क्रान्तिमती रानी घका लोके नां
 उच्चारण ज्वीका । अतिकं सुन्दरी, रुपवती, नकतिनिया जौभनीजुया सकल ज्ञान-गुणं परिपूर्ण
 जुया पतिव्रता घर्मे च्वना लक्ष्मी वधेज्वीका राजकुलयात शोभा वियाच्वन । थथिह्य रानीपापं
 अनेक रस-क्रोडा कामभोगयाना ब्रह्मदत्त राजां सन्तान प्राप्ति कामुनायाना अनेक प्रकारं इश्वर-
 पिनिगु सेवा-भक्ति याना च्वन ॥ थथे ताकालतकं कालहना च्वनानं सन्तान छह्यनापं प्राप्त मज्जु
 खना, ब्रह्मरत्त राजाया मने अतिकं दुःखताया, थःगु अन्तपुरे च्वना ल्हार्ति ह्वक्कृतिया, सन्तानया
 ख्वालस्वये आपुल ज्वीका । थ्व थुलिमछि धन-सम्पत्ति पूर्णजुयाच्वंगु राज्यदकों व्यर्थ ज्वीन घका
 अनेक भयभीतगु शोकसन्तापं युक्तगु दुःखरूपी समुद्रे लाल कया शीर भुकेयाना मनमनं घया
 च्वन । सन्तान मदुह्य मनूनं न्ह्याकोहे घर्म यासां सुगति लाई मखु । अवश्यनं दुर्गति लाई जिगुजन्म
 व्यर्थ ज्वीन । जि दुर्गति भोग यावने मालिगु जुल घका अनेक चिन्तायाना चिन्तारूपि सागरे लाल
 कया यकान्ते च्वना क्वच्छुना मिखां ख्ववी स्वस्व वेका च्वन । थथे ब्रह्मदत्त राजाया थःगुमने
 अनेक प्रकारं शोक सन्ताप कया मिखास ख्ववि स्व स्व वेका च्वंगुखना गुरुपुरोहित ब्रह्मरथनं
 जुलसां आज्ञादयेका विज्यात ॥ भो महाराज छलपोल छाये आमथे दुःख रूपी तापचिका मलिन
 मुखयाना च्वना विज्याना । छलपोलयात थौं छु दुःखजुल । थ्व खें सकतां आज्ञादयेका विज्याहुं ।
 थ्वते गुरुपुरोहितया आज्ञा न्यना ब्रह्मदत्त राजां आज्ञा दयेका विज्याह ॥ भो गुरुपुरोहित ब्रह्म-
 रथ ! थौं तकनं जित सन्तान छह्यनापं प्राप्त मज्जुनी जि घालसा बृद्धकाल जुयावल । उकिया
 निर्मित जिगु मने अतिकं सन्ताप जुया नुगःमछिका ख्वया च्वना । थु किया उपाय छुं दसा आज्ञा
 दयेका विज्याहुं । थ्वते राजाया वचन न्यना पुरोहित ब्रह्मरथनं आज्ञा दयेका विज्यात । भो
 भो महाराज ? घन्दा कया विज्याये मते । अवश्यनं छलपोलया इच्छा पूर्ण जुईतिनि । छाये
 घालसा ! ॥ थ्व भोगु देशं उत्तरदिशा पति हिमालयया समिपस मणिचूड घयागु पर्वते पद्ममाल
 नां जया च्वंगु विहार छगु दया च्वन । उगू विहारे श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवी विराजमान-
 जुया विज्याना च्वंगु दु । अनवना वसपोलयागु सेवायाना । थु किया उपाय न्यना वसपोलया
 आज्ञार्थे भोसं उपाय यायेमालघका पुरोहित ब्रह्मरथनं आज्ञादयेका विज्यात । थथेघका गुरु
 पुरोहितं आज्ञा दयेका विज्यागु वचन न्यना ब्रह्मदत्त राजां असंख्य धन डौलथ व अनेक सामाग्री
 माको ज्वना गुरुयात पासाव्वना उत्तरदिशा स्थया गमेनयाना विज्यात ॥ कथं थ्यें हिमालयया

समीपे मणिशैल घयागु पर्वते थ्यंक विज्याना । वाचासिद्धि वज्राचार्ययागु शरण वना वसपोलयागु उपदेश न्यना अनहे उत्पत्तिजुया च्वंगु गुंगु कुण्डले स्नानयाना विज्यात । ह्तापां रत्न कुण्डले विज्याना विधिविधानं स्नान याना साँ दानयाना । थुगु तीर्थे विज्याना च्वंह्य अनन्त घयाह्य नागराजायात पूजायाना अर्घयाना नागार्जुनयात पूजायाना श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी देवी पूजायाना भोजनयाना च्छि, ध्यान जोगयाना विज्यात । १ । थनलि निन्हु दुखुन्हं घर्म कुण्डले विज्याना विधि विधानं स्नानयाना सूर्य विम्बु दानयाना थुगु तीर्थे विज्याना च्वंह्य पद्म घयाह्य नागराजायात पूजायाना अर्घयाना हर्षमान नं चन्द्र विहारे विज्याना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात पूजायाना भोजनयाना च्छि ध्यानजोगयाना विज्यात । २ । स्वन्हु दुखुन्हं मणिकुण्डले विज्याना विधिविधानं स्नानयाना छत्र व सिंहासन दानयाना थुगुतीर्थे विज्याना च्वंह्य तक्षक नागराजायात पूजायाना अर्घयाना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात पूजायाना भोजनयाना च्छि ध्यान-जोगयाना विज्यात । ३ । प्यन्हु दुखुन्हं मान कुण्डले विज्याना विधिविधानं स्नानयाना वह्या आत्मा-विम्बु दानयाना थुगुतीर्थे विज्याना च्वंह्य वासुकि नागराजायात पूजायाना अर्घयाना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात पूजायाना भोजनयाना च्छि ध्यान-जोगयाना विज्यात । ४ । न्यान्हु दुखुन्हं गुणवान् कुण्डले विज्याना विधिविधानं स्नानयाना नयागु थले चिकंतया सुवर्ण सहितं दानयाना थुगुतीर्थे विज्याना च्वंह्य शंखपाल नाग राजायात पूजायाना अर्घयाना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात पूजायाना भोजनयाना च्छि ध्यान-जोगयाना विज्यात । ५ । खुन्हु दुखुन्हं पूर्णेन्दु घयागु कुण्डले विज्याना विधिविधानं स्नानयाना कश पात्रे द्योतया तुयूगू वस्त्रेवह्या चन्द्रविम्बु सहितं दानयाना थुगुतीर्थे विज्याना च्वंह्य कर्कोटक नागराजायात पूजायाना अर्घयाना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात पूजायाना भोजनयाना च्छि ध्यान-जोगयाना विज्यात । ६ । न्हेन्हु दुखुन्हं शीतली कुण्डले विज्याना विधिविधानं स्नानयाना कीसी दानयाना थुगुतीर्थे विज्याना च्वंह्य कुलिक नागराजायात पूजायाना अर्घयाना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात पूजायाना भोजनयाना च्छि ध्यान-जोगयाना विज्यात । ७ । च्यान्हु दुखुन्हं ताराकुण्डले विज्याना विधि विधानं स्नानयाना सुवर्ण रवप्ययाना फलफुल दानयाना थुगुतीर्थे विज्याना च्वंह्य महापद्मनागराजायात पूजायाना अर्घयाना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयात पूजायाना भोजनयाना च्छि ध्यान-जोगयाना विज्यात । ८ । गुन्हु दुखुन्हं योगकुण्डले विज्याना विधिविधानं स्नानयाना तुयूवस्त्र दानयाना थुगुतीर्थे विज्याना च्वंह्य वरूण नागराजायात पूजायाना अर्घयाना श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया थस विज्याना 'सन्मुखे' न्ह्योने च्वना वाचासिद्धि वज्राचार्य यज्ञयाका रत्न, सुवर्ण, वस्त्र आदि अनेक वस्तु दानयाना क्षमाप्रार्थनायाना नमस्कारयाना होमकार्य दववं सिद्धयाना भोजनयाना रात्री जुसैलि ब्रम्हदत्तराजां श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयान्ह्योने विज्याना जिगु कार्य सिद्धजुये मालधका एकाग्रचित्तं मतीतया श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीया पालि निपास भोकपुया जागरामयाना विज्यात रात्रीया स्वंगू प्रहर जागु वखते ब्रम्हदत्तराजाया मने न्ह्यो वंगुथें जुल । अले पलख रवतुला न्ह्यो वेकल । उगुवखते ब्रम्हदत्त राजायात श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी

देवीं स्वप्नास केन । गथे घालसा । हेराजन छगुभाव भक्तिखना जि खुसीजुल । छन्त पुत्र वरदान
 वियेधुन । तर थुम्ह बालखं थ्व पृथ्वी मण्डले गुलितक दुःखी-कंगाली दया च्वनि । थुपि सक-
 स्यातं धाः धाः म्हयात धाःधाःगु वस्तु दानयाना । थःगु शरीरे च्वंगु 'ला-हि' समेतं दानयाना
 सकल प्राणीपिन्त हित सुखयाना दानपारमितां पूर्ण याईम्ह जुई । थ्व गुंगु कुण्डले स्नान-दान
 यानाया पुण्यं ह्लापा ह्लापा छं याना तयागु पाप दकों नाशजूया अर्थात् फुना सुखावती भुवने
 वागलाई । अथेयाकारणे थःगु देशे ल्याहांवना महारानी कान्तिमतीयात थुगु गुंगु कुण्डलयागु
 लःत्वंकि । अले गर्भवतीजूया सुतुत्र सन्तान प्राप्तज्वी धका उपदेश विया अन्तर ध्यान जूया
 विज्यात । थनलि ब्रम्हदत्त महाराजाया क्षणमात्रं न्ह्यलंचाया म्हगसेम्हंगु खं दकों लुमंका श्री
 उग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागु प्रभाव जिगु कार्य सिद्ध ज्वीगु जुलधका खुसिजूया वाचासिद्धि
 वज्राचार्ययागु आश्रमे विज्याना थःत म्हगसे म्हंगु खं दकों विन्तियाना विज्यात । थथे ब्रह्मदत्त
 महाराजां विन्तियाना विज्यागु वचन न्यना वाचासिद्धि वजाचार्य आज्ञा दयेका विज्यात । हेराजन
 घन्य २ छलपोल महा प्रतापि अत्यन्त भाग्यमानी । छलपोलया चित्तयागु प्रभावं श्री उग्रतारा
 वज्रयोगिनीदेवी प्रशन्नजूया पुत्रवरदान विया विज्यात । छलपोलयागु कार्य सिद्ध ज्वीगु जुल ।
 अथेया कारणे थःगु राज्य ल्याहां विज्याना । श्री उग्रतारा वज्रयोगिनीदेवीं गथेधका आज्ञा दयेका
 विज्यात । वत्वथें कान्तिमती महारानीयात थ्व गुंगु कुण्डलया लःत्वंका विज्याहुं धका ब्रम्हदत्त
 राजायात वाचासिद्धि वजाचार्य आज्ञा दयेका विज्यात । थ्वते वचन न्यना महाराजा खुसिजूया
 थःम्ह पुरोहित ब्रम्हरथनं सहितयाना वाचासिद्धि वजाचार्य याके विदाकया चरण कमले नमस्कार
 याना थःगु राज्येस ल्याहां विज्यात ॥

॥ ॥ श्लोक ॥ ॥

कुण्डावदानं कठितं मुनीन्द्रैः श्रुत्वा प्रहर्षे प्रति-
 भाषयन्ति ॥ ते सौख्य भुत्वा दिवि भूतलेच.
 श्रीराद्यशक्ता प्रतिपालयन्ति ॥ ॥

श्रीशाक्यमुनि भगवान् आज्ञादयेका विज्यागु नवकुण्डल यात्रायागु कथा सुनां हर्षचित्त याना
 न्यनि । अथवा परजनपिन्त न्यंकै उपदेशबी वयात स्वर्गे वंसां मर्त्य मण्डले जन्मजूया च्वंसां
 अनेक सुखरस भोग याका अन्ते श्रीआदिशक्ती जूया विज्याना च्वंम्ह श्री उग्रतारा वज्रयोगिनी
 देवीयागु सुदृष्टि प्राप्तजूया मोक्ष मार्गे लाइम्ह जुई ॥ ॥

इति श्री मणिशैल महात्म्ये कुण्डयात्रा कृत
 स्वप्नवर प्रदान नाम अष्टम परिच्छेद
 समाप्तम् ॥ ॥ ८ ॥ ॥

पुनर्बार श्रीभगवान् आज्ञा दयेका विज्यात । हेमेत्रीबोधिसत्व थुम्ह ब्रम्हदत्तराजां थःपुरोहित

अमरथ सहितं बाचासिद्धि वजाचार्य याके विदाकया थःगुदेश शांकेतु नगरे ल्याहां विज्यात
 घयागुसमाचार शांकेतु नगर बासी सकल प्रजागणपिसं न्यना सकल भारदार मन्त्री, अमात्य,
 प्रजागणपि वया ब्रह्मदत्त राजाया इचरणकमले नमरकारयाना अनेक वाद्यथाका सिन्दूर जात्रायानां
 सुमङ्गलनं देश चाहिला राजदरवारे द्वाहां विज्यात । थनंलि थःगु अन्तपुरे च्वना ब्रह्मदत्तराजां
 कान्तिमती रानीयात । 'गथे श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीं थःत म्हगसे केन वत्वथें खँ दकों कना
 शुभगु दिने शुभमुहूर्ते लाका । थुगु गुंगु कुण्डलयागु लःत्वंका विज्यात । महारानी कान्तिमतीयानं
 अति खुसिजुया एकचित्तयाना पुत्रयागु ख्वाल स्वये दयेमाल धका आसिकांयाना जल त्वना
 विज्यात । उखुन्हु निसें कान्तिमती महारानीया गर्भाधान जुयावल धका श्रीभगवानं सकल भिक्षु
 संघपित आज्ञा दयेका विज्यात । थ्ववेलस गर्भेच्वंहु वालखया निम्ति कान्तिमती महारानीया
 मनस धर्मचित्त उत्पत्तिजुया मनमनं धाल । अहो ! आश्चर्य ! छु हेतु जुल । जि थौं गर्भवती
 जुया जित गथिगु कष्ट जुल । गथेजुया थ्व गर्भ इयातुयावल । थथिगु कष्टजुया च्वंगु वखते
 असख्य सुवर्ण द्वँचिना उकिया द्योने जि फेटुना थ्व सुवर्णदकों भिक्षु, श्रमण, ब्राम्हण, अतित,
 अभ्यागत, याचक, दुःखीदारिद्र पित्त दान विधेदुसा जिगु थ्व गर्भपीडा शान्तजूई धका मतिताया
 थःम्ह स्वामी ब्रह्मदत्त राजा या न्ह्यानेवना विन्तियाना आज्ञा दयेका विज्यात । भोप्रभुस्वामी
 जिजुलसां थौंयादिने भिक्षु, श्रमण, ब्राम्हण, याचकपित्त सुवर्ण दक्षिणा विधेगु अति इच्छा जुल
 धका कान्तिमती रानीनं विन्तियाना च्वंगु वचन न्यना ब्रह्मदत्त राजां सुवाहुमन्त्री पित्त सःता
 आज्ञा दयेका विज्यात । भो मन्त्री भौगु राजभण्डारे दयाच्वंगु अनेक सुवर्ण 'लु' रत्न हया
 राजकुलया द्वारे आपालं द्वँचिनाव्यु धका आज्ञा दयेका विज्यात । थ्वते ब्रह्मदत्त राजां आज्ञा
 दयेका विज्यागु वचन न्यना सुवाहु मन्त्रीगणपिसं राजभण्डारे दयाच्वंगु अनेक सुवर्ण-रत्न हया
 राजद्वारे द्वँचिना विल । थ्ववेलस थथे अनेक सुवर्ण रत्न द्वँचिना तःगुस्ववा कान्तिमती रानीनं
 थःगु मनयात अतिकं हर्षमानयाना भिक्षुक, श्रमण, ब्राम्हण अतित, अभ्यागत, याचक पित्त दान
 विल । थ्वतेदान यानाया प्रभावं कान्तिमति रानीया, गर्भे मदुह्मथें च्वंक याउंसे च्वनावन । थनंलि
 हाकनं गुलिछि दिनवनांलि उर्थेतुं गर्भ इयातुया वल । अले कान्तिमती रानीया मनस थथे भालपा
 विज्यात । अहो आश्चर्य ! जिगु गर्भ हाकनं कष्टजुया वल । थथे कष्ट जूगुवखते राजकुलया
 अग्रे आपालं मनूत तथा षडरसं युक्तयाना भोजन छको याकेदुसा ज्यु धका मतीतया ब्रह्मदत्त
 राजायाके विन्तियाना विज्यात । थ्वते कान्तिमती रानीया विन्ति वचन न्यना ब्रह्मदत्त महाराजां
 ज्यु धका देशवासी प्रजागणपि सकलें सःता षडरसं युक्तयाना अनेक चीजया व्यञ्जन दयेका सकल
 यातं भोजन याका विज्यात । थ्वतेया प्रभावं कान्तिमती रानीया गर्भ याउंसे च्वना वन । थनंलि
 गुलिछि दिनवनांलि हाकनं गर्भ इयातुया वल । पुनर्वार कान्तिमती रानीया मनमनं धाल । अहो
 ! आश्चर्य ! जिगु गर्भदुने गथिम्ह वालखं गर्भवासयात । जित गथिन कष्ट जुयावल । थथिनं
 कष्ट जूगु वखते थ्व राजकुलया अग्रे सुवर्णया सिंहासन छगूतया । थुकी जि फेटुना प्रजालोकपित्त
 धर्मया उपदेश छको विधेदुसा ज्यु घयागु मने अयिकंइच्छा जुलधका ब्रह्मदत्त राजायाके विन्तियाना

विज्यात । श्वते कान्तिमती रानीया विन्तिबचन न्यना ब्रम्हदत्त राजाया मनस अतिकं आश्चर्य
 चाया ज्यौतिस-पण्डित गणपि सःता न्यना विज्यात । भो दैवज्ञगणपि छु ! हेतु, छु ! कारणं
 थुम्ह कान्तिमतीरानीं थौयादिने थथेखं ल्हात, धका समस्त खं कना आज्ञा दयेका विज्यात । श्वते
 ब्रम्हदत्त राजाया आज्ञा न्यना दैवज्ञ गणपिसं अनेक शास्त्रया प्रमाणं विचारयाना विन्तियात । भो
 महाराज ? थुगु खँसं छलपोलं छुं-हे आश्चर्यचाया विज्याये मुम्वाल । मेता कारणे मखु । थुम्ह
 रानीया गर्भेच्वंम्ह बालख या प्रभावं जूगुखःधका विन्तियात । श्वते दैवज्ञ पिनिगु बचन न्यना
 ब्रम्हदत्त राजाया मनस अतिहर्ष मानयाना सुबाहु मन्त्रीयात सःता आज्ञा दयेका विज्यात । भो
 सुबाहु मन्त्री भोगु राजगृहया समीपस सुवर्णया सिंहासन छगूतया अनेक प्रकारं शोभायेमान याना
 धर्मसभा छगू दयेका बियेमाल । थौयादिने कान्तिमतीरानीं धर्म-उपदेश विईगु जुल । उकिया
 निति भोगु श्व शांकेतु नगरे गुम्ह २ सिया धर्मउपदेश न्यनेगु इच्छा जुल । उम्ह २ राजकुलया
 अग्रे वयेमाल धका घण्टा-घोषण याना च्वेकिधका आज्ञा दयेका विज्यात । श्वते ब्रम्हदत्त राजाया
 आज्ञा न्यना सुबाहु मन्त्रीगण पिसं तत्कारणं राजगृहया अग्रे सुवर्णया सिंहासन तथा नाना प्रकारं
 किकिनो जालप्यना अत्यन्त शोभायेमान याना तयार याना बिल । थनंलि ब्रम्हदत्त राजाया
 आज्ञार्थे शांकेतु नगरे त्वाःपति, गल्लि, सडक, चुक, पति वना घण्टा-घोषण याना च्वेकल । भो
 प्रजालोकपि थौयादिने कान्तिमती महारानीं धर्म व्याख्यान याना सकलसितं धर्मया उपदेश न्यंका
 विज्यायिगु जुल । गुम्ह २ सिया मने धर्मकथा न्यनेगु इच्छाजुल । उम्ह २ सकलें राजगृह या
 समीपस वया च्वनेमाल धका देश-ग्राम सकभनं च्वयेकल । श्वते राजपुरुष पिसं च्वयेका, वाःगु
 वचन न्यना सकल प्रजालोकपि राजकुलया समीपस वना धर्मया कथा न्यनेगु इच्छायाना सकल्यें
 वया सुवर्णया सिंहासन वरि-परि चाकछि च्वना च्वन । थुगुवखते कान्तिमती रानीया मनस
 अत्यन्त हर्षमान याना नानाप्रकारया रत्नमाला कोखाया अनेक पाटपटम्बरया वस्त्रनिया रंगरंगया
 'आभरण' घयागु अनेक तिसांतिया महाजाज्वल्यमाननं तेज प्रकाशयाना राजगृहनं प्याहां-
 विज्याना सुवर्णया सिंहासन स्वचाक उला सिंहासने थाहां विज्यात । थनंलि कान्तिमती रानीनं
 जुलसां ब्रम्हदत्तराजा प्रमुख सुबाहुमन्त्री बुद्धिसेन कोटवाल अमात्य प्रजालोकगणपि सकल्यें सिंहा-
 सनया चाकःछि मुनाः च्वंगुस्वया मनस अतिकं उत्साह बढेज्वीका क्षणमात्र सुमुकंच्वना विज्यात ।
 थुगुवखते कान्तिमती महारानीया गर्भेच्वंम्ह बोधिसत्वया प्रभावं ल्हापा २ न्यना तयागु स्वया
 तयागु मदुसां अने २ गु धर्मयाकथा श्लोक इत्यादि लुमनावया आज्ञादयेका विज्यात । भो प्रजा-
 लोकपि गुह्यसिनं मोक्षपद लायेगु इच्छायात उह्यसिनं श्री शुक्लाष्टमी व्रत्त धरलपा महिना २
 पति अनेक धर्म रसयात घालसा दशकुशलपापं त्वता वनिधका अनेक प्रकारं धर्मया कथा आज्ञा
 दयेका विज्यात । श्वते नं कान्तिमती रानीया गर्भपीडा शान्तजूया याउंस्ये च्वनावन । उगुवखते
 अतित अभ्यागत पित्त अनेक धनद्रव्य दानयाना विज्यात । दानयाये धुंका सिंहासनं क्वाहां
 विज्याना थःगु अन्तपुरे द्वाहां विज्यात । थनंलि हाकनं कान्तिमती रानीया गर्भपीडा बढेजूया
 उद्याने चाहिला स्वःवनेगु इच्छा जूया ब्रम्हदत्त राजायाके विन्तियात । श्वते कान्तिमती रानीया

विन्ति वचन न्यना ब्रह्मदत्त राजां सुबाहु मन्त्रीयात सःता आज्ञा दयेकां विज्यात । भो सुबाहु
 मन्त्री भीगु उद्याने अनेक प्रकारं शोभायेमानयाना ति । थौयादिने कान्तिमती रानी उद्याने
 चाहिला स्व वैगुज्या चवन उकिया निंति अनेक शोभादयेका कान्तिमती रानीया इच्छा पुरेयाना
 व्यु धका घया विज्यागु वचन न्यना सुबाहु मन्त्री गणपिसं मालको स्वभा वढेयाना विल । थनंलि
 कान्तिमती रानीया इच्छापूर्णयायेत उद्याने विज्याना उखें-थुखें स्वया अनेक सिसा फलखाना
 अनेक स्वां श्वया सखीजनपिनाप अनेक रसरङ्ग ख्याल ठट्टायाना थःगु अन्तपुरे त्याहां विज्यात ।
 थनंलि कान्तिमती रानीया गर्भे गुलाफुना भिलादस्येलि पुत्र जन्मजुल । गथिहा बालख जन्मजुल
 घालसा अत्यन्त सुन्दर रूप. पुष्टशरीर. स्वीनिता लक्षणं पूर्णजुया चय्प्यता व्यञ्जन संयुक्तजुया
 सिरस असंख्य पुण्यया तेजं महा जाज्वल्यमान नं तेजथिना च्वंगु चूडामणि रत्न दयाच्वंह ।
 थथिहा बालख जन्म जूगुखना राजा, प्रजा, आदि सकल्यें खुसिजुया चवन । श्वबेलस थुगु मणि-
 रत्नया तेजं राजकुले व्याप्तमान जुयाचवन । हालनं थुखुन्हुया रात्री थुगु मणिरत्नया किरण
 राजगृहं प्याहावना । श्री चन्द्रमाया तेज प्रकाशजूथे जुया शांक्येतुनगरे व्याप्तमान ज्वीक किरण
 प्रकाश जुया चवन । श्वबेलस शांक्येतु नगरे वासयाना च्वपि प्रजालोकपिसं श्व तेजखना श्रीसूर्य
 उदय जुललाघका थिथि खैल्हाना चवन । श्वबेलस थुगु मणिकया किरण चिकुया च्वंगु थासे
 लुमुयावन । तान्वया च्वंगु थासे शितल जुयावन । हाकनं थुगु मणिकया किरणं ख.गुथासे दुर्भिक्ष
 आदि नाना प्रकारया रोग-व्याधी नाशजुया वन । हाकनं थुगु मणिक शिलागु लः सुनां त्वनि
 सुनां हाहायाना सिचनयाई वयात कुष्टरोगस्मेतं नाशजुयावनि । हाकनं थुगु मणिकया किरण-
 जुलसां उभाने लःफुति जूथें जूवंगु बखते उभानया दथ्वी च्वंगु लोहें अपा आदि अनेक कचिगर
 दोचिना तःगु द्रवको सुवर्ण जुयावल । हाकनं थुम्ह बालखया चौडामणि सिलागु लखं थिकोवस्तु
 सुवर्ण जुयावल ॥ थुगु सुवर्ण दकों श्रावक, भिक्षु, अतित, अभ्यागत याचक पिन्त दान बिया-
 छोट । थनया खें थुलि । थनंलि थुम्ह बालख जन्म जुयेमात्रं आकाशमार्ग स्वी स्वंगु कोटि देव-
 लोकपिसं पारिजात स्वां आदि अनेक स्वां वाःगाका नानाप्रकारं दुन्दुभि वाद्ययाना महार्हमान
 यानाचवन । थनंलि थुम्ह राजकुमारयात कुलाचार थ्यें जातकर्म आदि याना विज्यात । थनंलि
 ब्रह्मदत्त राजां पुरोहित 'ब्रह्मरथ व सुबाहु मन्त्री, आदि सकल लोकजन पिनिगु ख्वालस्वया आज्ञा
 दयेका विज्यात । पुरोहित ब्रह्मरथ, सुबाहु मन्त्री, वुद्धिसेन कोटवाल, अमात्य गणपि थुम्ह राज-
 कुमारयात जोग्य प्रमाणं नामकरण यायेमालघका आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना सुबाहु मन्त्रीनं
 घालं । भो महाराज थुम्ह राजकुमारया सिरें मणिरत्न उत्पत्ति जुया च्वंगुया कारणे थुम्ह राज-
 कुमारयात मणिचूड राजकुमार घायेमालि घका विन्तियात । श्वते सुबाहु मन्त्रीया भाषा न्यना
 ब्रह्मरथ पुरोहितनं जुलसां थुम्ह राजकुमारयात मणिचूड राजकुमारघका नाम प्रख्यान्तयाना
 विज्यात । थनंलि थुम्ह मणिचूडराजकुमार जुलसां शुक्लपक्षया श्रीसोम चन्द्रमा वढेजूथ्यें लि
 लिछिया वढेजूया तःधिक जुयावल । थनंलि थुम्ह मणिचूड राजकुमार न्यादें ५१६ खुदैया उमेर-
 जुया वसेलि गुरुयात लः ल्हाना विज्यात । श्वबेलस गुरु पुरोहितं आखः इत्यादि सेना अनेक

शास्त्रविद्या, व्याकरण, कोष, काव्य, रत्नपरिक्षा धनुर्विद्या आदि अनेक विद्या सेना विज्यात ।
 श्वबेलस मणिचूड राजकुमार जुलसां अनेकविद्यां पारङ्गतजुया विज्यात । हाकनं थुम्ह मणिचूड
 राजकुमार जुई गथिम्ह घालसा विचक्षण, ज्ञानी, महात्यागी मेपि दुःखी दरीद्रपि खना अतिक-
 रूणावन्त प्रजालोकपिनि उपरे अतिकरूणाधारी सदानं बोधिज्ञाने चवनेगुलि तत्परजुया दशांकुशल
 पापयात त्वता दश सुकुशल धर्मचवना दान-पुण्य यायेगु थासे अति रसजुया विज्यानाचवम्ह ।
 थथिम्ह मणिचूड राजकुमारया मने दान धर्मया विषये श्वछता जि दान यायेमखु धयागु छुमदु ।
 थःगु शरीरे चवंगु लाहि 'रक्त-मांस' समेतं दान यायेगुलि तत्परजुया गुह्यसं गुगु इच्छायांना फोन ।
 उहसित उगु २ वस्तु बिया इच्छापूर्ण दानबिया विज्याना चवम्ह । मणिचूड राजकुमारया प्राण-
 समान यांना लहिना तःम्ह भद्रगिरी धयाम्ह अनेक लक्षणं पूर्णजुया अत्यन्त शोभायेमान जुया
 चवम्ह कीसी छम्हदु । थुम्हकीसी गथिम्ह घालसा त्विच्छिया शच्छि १०० गु योजन तक्कं न्यासी
 वने फुम्ह । हाकनं त्विच्छिया शच्छि १०० गु योजन न्यासी वनेफुम्ह सल छम्हनं दयाचवन ।
 थथिम्ह हृष्टिरत्न, अश्वरत्न, स्त्रीरत्न, नवरत्न, पंचरत्न, अष्टऐश्वर्य आदि अनेक रत्नं परिपूर्ण
 जुया याचक पित्त इच्छापूर्ण दान धर्मयांना राज्यया शोभा बढेयांना आनन्दं विज्याम्ह । मणि-
 चूड राजकुमार जुलसां क्रमशः यौवन जाया भिनि दया १२ उमेर जुयावल । श्वबेलस ब्रम्हदत्त
 राजा व कान्तिमती रानीं पुत्र मणिचूड राजकुमारयात विवाह यायेमाल धका अनेक स्त्रीजन
 पिनिगु लक्षण विचारयांना स्वया विज्यात । श्वते खं मणिचूड राजकुमारं सिया जित थमिसं बन्धने
 तैगुजुल । श्व विवाह कर्म जित मयो श्व न्ह्याको धनसंपति दुसां बन्धने चवना राज्य भोग याये
 मयो धका मनेतया छन्हुया दिने थुम्ह मणिचूड राजकुमार जुलसां हिमालय पर्वते गौतमऋषीया
 थासवना वसपोलया शरणे चवना धन-जन गृह सम्पूर्ण त्यागयांना मनस बैराग ग्रष्टयांना दश
 सुकुशल धर्म चवना एक चित्तयांना नागकेशर सिमाया मूलेचवना अनुत्तराया सम्यक्संबोधि ज्ञानया
 आशायांना ध्यानेचवना तपस्याव्रत यांना विज्यात । श्वबेलस हिमालय पर्वते तपस्या यांना
 विज्याना चवम्ह भवभूती धयाम्ह ऋषिजुलसां छन्हुयादिने गुफान प्याहां विज्याना हिमालय
 पर्वतया कोसंचवंगु छगू तःधंगु ज्वले स्कन्दमूल इत्यादि छुंदुला स्वेधका मतीतया उखेंथुखें हितु
 हिलाजुल । उगुवखते पर्वतया ज्वले नाना प्रकारया फलमूलं संयुक्तजुया अनेक प्रकारया वृक्ष
 त्वपुया चवंगुलि श्री सूर्यया तेज सुधान्त कोमजाया अत्यन्त भयानक जुया चवंगु । थथिगु ज्वले
 अतिकं तःधना चवंगु पुखु छगू दया । थुगु पुखुलि पद्मपुष्प धयागु पल्येस्वां, चवस्वां, उफोस्वां
 आदि असंख्य स्वां ह्या चवंगुया दथुस द्विहः १००० दुगु पल्येस्वां छफो अतिकं तःफोजुया
 चक्कं ह्या चवंगु खन । थुगु पल्येस्वांया दथ्वी सकल लक्षणं युक्तजुया चवम्ह बालख कन्या-
 छम्ह उत्पत्ति जुया चवंगु खन । थुम्ह कन्याजुई गथिम्ह घालसा साक्षात लक्ष्मी समानं बालांना
 शीलस्वभाव दयाचवम्ह । थथिम्ह बालखयात तापालं निसेंखना अत्यन्त आदरभावं करूणातया
 भवभूती ऋषि जुलसां पुखुली क्वाहां विज्याना । पल्येस्वांया द्योने चवम्ह पद्मसुन्दरी कन्यायात
 तीजक मतेनाभावं बुयाकया पल्येस्वांया लप्ते त्वपुया अतिकं नायुपहलं स्नेहयांना पुखुलि थतहया

थःगु आश्रमे यंका मने अत्यन्त लहरयाना लहिना तल । श्वबेलस थुम्ह बालख कन्यायात भव-
 भूती ऋषिजुलसां अनेक प्रकारं विचारयाना लहिना पालन पोषणयाना धर्मपुत्री यानातल ।
 श्वबेलस थुम्ह बासखकन्या ह्लि ह्लिछिया शुक्लपक्षया चन्द्रमा समानं वढेजुया वःगु स्वया । थुम्ह
 बालख कन्यायात जातकर्म आदियाना नामकरण याना विज्यात । थुम्ह बालख कन्याजुलसां
 पत्यस्वांघा घोने उत्पत्तिजुम्ह जूयानिम्ति पद्मावतीधका नाम छुना तल । थुम्ह पद्मवतीकन्या
 तःषिकजुया भिन्यादें १५।१६ भिखुदंया उमेरजुया शीलस्वभाव अतिकं बांलाना तेजस्वीजुया
 अत्यन्त रूपवतीजुया स्नेहयुक्त पत्यस्वांघें जुयावल । थुगु वखते माघवी घयाम्ह व रेणावती
 घयाम्ह अपसरापि निम्ह पद्मावतीदेवीया अत्यन्त हितजुया च्वंपि पासापि जुयानिम्ति न्हिया
 ह्लिथं अनेक तरहं रसरङ्गयाना उद्याने चाःहिला अनेक स्वांसिसाफलखना भवभूती ऋषिया सेवा
 याना च्वन । छन्हुया दिने रेणावती घयाम्ह 'विद्याधरि देवी' आज्ञा दयेका विज्यात । हे माघवी
 थौं श्व पृथ्वी मण्डले उखें थुखें चाःहिला वयागु वखते खनाम्ह मिजंछम्ह गुलितक बांला घालसा ।
 श्वयागु रूप, गुण, शील, स्वभाव वयानयानां साध्यमजू । थुलितक बांलाम्ह पुरुष श्व संसारे श्व
 हे छम्ह अपो मेपि अवश्य दैमखु । गुलिबांला, गुलितेजस्वी, गुलि लक्षणं पूर्णजुया च्वंम्ह ।
 थयिम्ह पुरुषयात खनामात्रं जिगु श्व मिखा निगलं तच्चतं शुद्ध जुयावन । श्वते वचन न्यना
 माघवी आज्ञा दयेकल । भो रेणावती अथेजूसा भी पद्मावती देवीयात विवाहयाना वियेमाल
 का । छलपोलं घाःसा अनेक खँस्यु । गथे जकसिल । जिमिसंलाः थुजोगुखँ छुं नं मसिया ।
 छुयाये तुथि च्वपि ब्यां बराबर ज्वीका च्वनेमाः । तर ... छलपोलं सिनं गथे मसी सदानं
 आकाशमार्गं चाःहिला ज्वी दुम्ह । धन्य ! रेणावती छलपोल तस्सकं भाग्यमानीम्हः । आकाश-
 मार्गं संसार चाःहिला अनेक देश, अनेक राज्य, अनेकतीर्थ इत्यादि स्वया घाःबले घाःथि योबले
 योःथें ज्वी दुहा छलपोल घाःथें हे सुखीहा खः । श्वते वचन न्यना रेणावतीं आज्ञा दयेकल । हे
 माघवी पत्या मजूसा न्यो ! जि छन्त पूर्णरूपं कन्ये । गथे घालसा श्वयागु रूपं स्वर्ग, मर्त्य,
 पाताल श्व स्वंगु लोकं भःभः घाया च्वंगु दु । संपूर्ण लक्षणं पूर्णजुया च्वंगु शरीर धारणा याना
 च्वंहा । स्वेगुवखते द्योहेला घयाथ्यें च्वंहा । अत्यन्त सुन्दर मनोहर जुयाच्वंहा । थयिहा पुरुषयात
 जि खना । श्वते वचन न्यना माघवीं आज्ञादयेकल । भो रेणावती थुहा पुरुष जि अवश्य म्हसिल ।
 कामदेव ज्वीका मखुला । कामदेव जूसाला जि नं छकोनिको खनेघुन । बति बांलाम्ह संसारे सुं
 मदु । अवश्यं दैनं मखु धका घागुन्यना रेणावतीं आज्ञा दयेकल । भो माघवी श्व जि घयाम्ह
 पुरुषया न्ह्योन कामदेव घयाम्हला छुनं छु । थुजागु हुंकार नाद यानाच्वंपि देवगणपिला श्वयागु
 रूप, गुण, शील, स्वभावया न्ह्योने 'भस्म' घयागु, खरानी बराबर जुयावनी । थुलितक तेजस्वी
 जुया च्वंहा । पुरुषयात जिखना । थुलि घाःगु वचन न्यना माघवीं हाकनं आज्ञा दयेकल । भो
 रेणावती छलपोलं घया बीज्याहा पुरुष जि अवश्य म्हसिल । निश्चयनं भि गूगु कलां पूर्ण जुया
 च्वंम्ह चन्द्रमा ज्वीका मखुला । श्व चन्द्रमाला लय् छको पूर्ण शरीरजुया बांलाना च्वंगु बराबर
 जि खना । श्वति बांलाम्ह संसारे अवश्यनं सुंमदु । दैनं मखु । श्वते घाःगु वचन न्यना रेणावतीं

आज्ञा दयेकल । गनखः माधवी थुम्ह पुरुषया न्होने थ्व चन्द्रमा घयाम्हला केवल किचा दयेकेत
 जकं तेजवान् जुया च्वंगुथ्येच्वं । थुम्ह पुरुषला थःगु रूप, गुण, शीलस्वभावव विर्य पराक्रमयाना
 त्रिभुवनेसं जाज्वल्य मान ज्वीक तेज प्रकाशयाना च्वन्य फुम्ह कुल दीपक वरावरम्ह । थथिम्ह
 पुरुषयात जि अवश्य खना । श्वते वचन न्यना माधवी अद्भुत-आश्चर्यचाया । हाकनं आज्ञा
 दयेकल । भो रेणावती आमपुरुष जि म्हसिके मफुत । सुयापुत्रखः । गुगु देशयाम्ह खः । हाकनं
 छलपोलं गन खनागु खः । यथार्थयाना जित आज्ञा दयेका विज्या हुं । श्वते वचन न्यना रेणावतीं
 आज्ञा दयेकल । भो माधवी शांकेतु नगरे ब्रम्हदत्त राजाया पुत्र मणिचूड राजकुमार सम्पूर्ण
 प्राणीया उपरे अत्यन्त दयाकरुणा तया विज्याना च्वंम्ह । थःगु शिरे मणिरत्न धारणा याना
 च्वंम्ह । शान्त स्वभाव जुया अत्यन्त दानी, त्यागी, जुयाच्वंम्ह । हाकनं सकलविद्यां पारङ्गतजुया
 संपूर्ण शास्त्र सया सिया च्वंम्ह । थः आत्मा, पर आत्मा समखना विज्याना च्वंम्ह । पुण्यात्मा
 शील स्वभावजुया, सत्यवादीजुया, थःगु इन्द्रिय वमेतया शूर-वीरजुया, सम्पूर्ण भययात
 हतेयाना । महाबल पराक्रम थुया, मोक्षप्राप्त यायेगुलि, बुद्धिमानजुया, अत्यन्त गुणवान्जुया,
 कीर्तिवान्जुया, स्वर्ग, मर्त्य, पाताले, स्वंगु लोकेसं श्वतिजोम्ह, श्वति वांलाम्ह, पुरुष अवश्यनं
 दैमखु । कदाचित् दैमखु । निश्चयनं दैमखु । श्वते घाःगु वचन न्यना पद्मावतीदेवी जुलसां
 विस्मयनं अद्भूत आश्चर्यचाया तुरुन्त स्मृति हीनजुया क्षणमात्रनं मूर्छा जुयावन । श्वते स्वया
 रेणावतीया हृदये करुणा उत्पत्तिजुया पद्मावतीयात सःता आज्ञा दयेकल । हे पद्मावतीदेवी छं
 घन्दा कायेमते । थुकिया उपाय अवश्यनं जि यानाविये । निश्चयनं यानाविये । धैर्यया घन्दा
 कायेमते । थुम्ह राजकुमार गुब्लेतक थन मथ्यनि उब्लेतक छं थुकिया विषये धैर्ययाना च्वं च्व ।
 निश्चयनं थुम्ह राजकुमारताप छन्त व्हंका बियेमानी । थुलि घाःगु वचन न्यना क्षणमात्रं मूर्छा
 लंका पद्मावतीदेवी आज्ञा दयेकल । भो रेणावती छुयाये छलपोलपिसं जित उपहास यायेथें याना
 विज्यात । वसपोलयागु थुजागु वर्णना न्यना जिगुहृदये अतिकं कामातुर जुयावल । छुयाये जि
 अभागीम्ह मिसा जुयानिम्ति जित थथिम्ह दिव्यसुन्दरहा पुरुष गुब्ले लाकेफै । अवश्यनं छलपोल-
 पिसं जित उपहासजकं यागुजुल । निश्चयनं थुम्हपुरुष जिलाके फैमखु । श्वते वचनन्यना रेणावतीं
 हाकनं आज्ञा दयेकल । हे पद्मावतीदेवी अवश्यनं थु किया यत्नयुक्ति जि यायेजुल । थ्व हे सुन्दर
 कुमारयात छलपोलया न्होने जि न्ह्यागु जत्त यानासां ब्वनाहया वियेगु निश्चय जुल । श्वते
 वचन न्यना माधवीं आज्ञा दयेकल । काःसा रेणावती छंके गुलितक सामर्थ दु । उलितक सामर्थ
 केना । थु किया यत्न युक्ति याना थुगुज्या याकनं सिद्ध यायेमाल । थुम्ह राजकुमारयात याकनं
 थन ब्वना हयेमाल । घका अनेक प्रकारं घया माधवी व पद्मावती निम्ह नापं कुसुमावती
 चनोचास द्वाहांवन । थुगुवखते रेणावती जुलसां थुगुकार्य जि अवश्यनं मयासैं मजिल घका
 मतीतया पुष्पविमाने च्वना शांकेतुनगर पाखे स्वयावना ब्रम्हदत्त राजाया राजदरवारे थ्यंका
 कान्तिमती रानीया सेवायाना च्वन । थनंलि कान्तिमतीदेवीं थुम्ह रेणावती यागु गुणया
 प्रशंसाखना । सकल सेविका मध्ये अतियोम्ह जुयाच्वन । उकिया निस्ति छन्हुयादिने कान्तिमती-

देवीं कःसी याकचा च्वना च्वंगु समये रेणावतीयात सःता आज्ञा दयेका विज्यात । हे सेविका !
 है रेणावती ! जि अतिकं प्रेम जुयाच्वंम्ह रत्नचूड घयाम्ह कायेछम्ह दु । श्वयात विवाह याये-
 धका अनेक प्रकारं घयानं विवाह यायेधका मधाः । श्वयात छु उपाय यात धालसा विवाह याये-
 धका घायेकेफै धका निह्यस्या अनेक वार्तालाप याना च्वन । छुयाये श्व रत्नचूड पुत्रं वामलापि
 मिस्तमयो धका अनेकं त्वहतया जङ्गलपाखे जकवना गौतम ऋषिया आश्रमे च्वना तपस्या व्रत
 याना च्वनिगु जुयाच्वन । उकियानिस्ति श्वयात लायक जूह्य वांलाह्य अनेक लक्षणं पूर्णह्य
 मिसाछह्य छं गनं खंसा न्ह्यागु उपाय यायेमाःसां याना श्वयात विवाह कर्मयाना वियेमाल ।
 थु कि छको छं वांलाक विचाःयाना स्वधका घया विज्यागु न्यना रेणावतीं विन्तियाना धाल । भो
 महारानी कान्तिमती देवी ? छलपोलया प्रतापं भी राजकुमारयात लायकह्य असंख्य वांलाह्य
 मिसा छह्य हिनालय पर्वते जन्म जुया च्वंगु दु, जि खना । गर्थिह्य मिसाघालसा स्त्रीया लक्षणं
 पूर्णं जुया च्वंम्ह हिमालय पर्वते पुण्यया खानीजुया विज्याना च्वं पि मुनिजन पिनिगु सेवायाना
 शुद्धजुया च्वंगु मानसरोवर घयागु पुखुली दलछि हः १००० दुगु पत्यस्वांया द्योने उत्पत्तिजुया
 विज्याम्ह अत्यन्त गूणवती जुया, अत्यन्त रुपवतीजुया, शीलस्वभाव वांलाना मुमिजनया, धर्म-
 पुत्रीजुया, पद्मावती घयागु नाम लोके प्रख्यान्त जुयाच्वंम्ह मिसाछम्ह जि खनाधका रेणावतीं
 विन्ति यात । श्वते वचन न्यना कान्तिमती रानी आज्ञा दयेका विज्यात । भो रेणावती थुम्ह
 मिसायागु रुपछको जित यथार्थयाना च्वयाकेना । थौं श्वयागु बयान न्यना जिगु हृदये श्वयागु
 रूप नवसाजक जूसां स्वेगु तस्सकं इच्छाजुल । उकिया निम्ति जित छको च्वयाकेना धका आज्ञा
 दयेका विज्यागु न्यना रेणावतीं जुलसां अत्यन्त शुद्धगु सुचुस्ये च्वंगु सिंपु छगुलि लुं चुं खं पद्मा-
 वतीदेवीया रूप 'मूर्ति' दुरुस्तयाना च्वया । कान्तिमतीदेवीया न्ह्योने यंका केना धाल । भो
 महारानी कान्तिमतीदेवी जि खनाम्ह मिसा पद्मावती देवीया मूर्ति थथे च्वंका स्वयाविज्याहुं धका
 सिपुनापं न्ह्योनेयंका लःल्हाना बिल । थुगु चित्रमय मूर्ति स्वस्वं कान्तिमतीदेवी अतिकं खुसी-
 जुया । श्वहे मूर्तिनापं अति प्रेमजुया जिम्ह पुत्र रत्नचूडयात श्वहे स्त्री अवश्यनं विवाहयाना
 वियेधका मतीतया । वहे चित्रमय मूर्तिनापं विवाहयाना बियागु भालपा शतभेदि घयागु शच्छि
 १०० तु तया का यागु कोखा छपू दयेका रेणावतीया ल्हाती बिया न्ह्यागु उपाय यायेमाःसां छं
 स्वया थुम्ह कन्याछम्ह जि पुत्र रत्नचूड राजकुमारयात विवाहयाना वियेमाल धका अनेक प्रकारया
 खं कना याकनं श्वयात निर्विघ्नसाथं थुगु ज्याछगु सिद्धयाना व्यु धका कान्तिमती रानी घया
 रेणावतीयात माको सामानबिया बेला बिया छोट । श्वबेलस रेणावती जुलसां कान्तिमती देवीं
 बिया विज्यागु चीजज्वना पुष्पविमाने च्वना गन गौतम ऋषिनापं नागकेशर सिमाया तःले मणि-
 चूड राजकुमार तपस्या व्रतयाना विज्याना च्वंगु खः । अन श्यंकवना गौतम ऋषिनापं संपर्कतया
 कान्तिमतीदेवीं आज्ञा दयेका हया विज्यार्थे बसपोल गौतम ऋषियात खं फुकं कना कान्तिमतीदेवीं
 बिया है विज्यागु शतभेदिका गौतम ऋषिया ल्हाती लःल्हाना बिल । गौतम ऋषि थुगु शतभेदि
 का कया अनेक आशीर्वादतया मणिचूड राजकुमारया ककुति कोखायेका बिल । श्व स्वया

मणिचूड राजकुमार अद्भूत आश्चर्यचाया आज्ञादयेका विज्यात । भो गौतम ! हे शास्ता ! थ्व छ ! चीज जित ववखायेका विज्यानागु । छु जित बांलाकेत तिसां तीकागुला ? थ्व छु व्रतयागु, थुकिं छु पुण्य फल लाईगु । सुयागु सुनांहया ब्युगु, छाये जित ववखाये कागु । थुकिया यथार्थ गथे खः घका गुरू गौतम ऋषियाके न्यन । श्वते न्यनाच्वंगु स्वया गौतम ऋषि आज्ञा दयेका विज्यात । हे बत्स ! हे मणिचूड श्व शतभेदिका मेगु मखु । छन्त मङ्गल याना विवाहकर्म यायेत ववखायेकागु । छन्त आयु बढेज्वीमाः । प्रजागणपिन्त सुखविया राज्यचले याये फयेमाः घका अनेक प्रकारं आशीर्वाद विया । हाकनं घया विज्यात । हे मणिचूड निश्चयन छन्त विवाह कार्य याकनं ज्वीमा घका छन्त श्व तिसां तीका चवनागुखः । श्वते गौतम ऋषि धाःगु वचन न्यना बोधिसत्व मणिचूड राजकुमारं आज्ञा दयेका विज्यात । अहो ! आश्चर्य ! हे गौतम ! जित गथे छलपोलं विवाहयायेगु वरविया विज्याना । जिला संपूर्ण धन-जन, माया-ममता, क्षे-बु, मां-बौ, परिवार सकलें त्याग याना छलपोलया शरणेवया अनुत्तराया सम्यक्सं बोधिज्ञानया अशायान जगत-संसार सत्वप्राणिपिन्त मोक्षगति लायेमाः घका तपस्या व्रतयायेगु उद्योग याना-चवना । थौं जित छलपोलं थथिगु माला कोखायेका विवाहव्रतया आशीर्वादतया गृह्ठाश्रमे मच्चसे मगाःगु वरविया विज्यात । श्व गृह्ठाश्रमेला जि अवश्यनं चवने मखु । स्वया विज्याहुं । गथे घालसा गृह्ठाश्रमे चवनेगु अत्यन्त पापया छे जुयाच्वंगु दु । स्त्री नापं कामभोग रसरङ्ग-यायेगु नरकभोग समान जुयाच्वंगु दु । धनसम्पत्ति आपालं दयेका राजकाज चलेयाना चवनेगु परत्रयात आपालं भारी दयेकेगु जकं जुया च्वंगु दु । काये-म्ह्याये इत्यादि परिवारपि दयेका सुखभोग याना चवनेगु मायायागु जालजकंखः । थुकिंयाना गुब्ले तरे जुये फैमखु । श्वते वचन न्यना गौतम ऋषि आज्ञा दयेका विज्यात । हे मणिचूड गृह्ठाश्रमे चवनेघयागु अत्यन्त सुख, आनन्दयागु चीजखः । कामभोग घयागु अत्यन्त रसदुगु सुखमय भोगखः । धनसंपत्ति आपालं दयेका ताकालं कालहना अनेक सुख रस भोग याना चवनेगु संपूर्ण प्राणीगणपि थःगु वंशेतया चवनेफैगु भोग व सकसिकें मान्यता दयाच्वनिगु सुख भोग खः । काये-म्ह्याये, स्त्री, परिवारपि दयेका सुख-भोग याना चवनेगुलिं सुयागु शत्रुपिनिगु भय इत्यादि वया च्वंसां हटेयाना वछे फैगु सुखभोग खः । घका अनेक प्रकारं गृहीबिनयया खं कना विज्याना चवन । श्वते वचन न्यना बोधिसत्व राजकुमारं आज्ञा दयेका विज्यात । भो गौतम गृह्ठाश्रमे चवनकि देनेगु 'निन्द्रा' आपालंज्वी । निन्द्राया वशेलातकि अजान्य जुयावनी । अजान्य जुलकि पुण्यप्राप्तयाये फैमखु । पुण्य मन्तकि पापबढेज्वी । पापआपा जुलकि नरकभोग यायेमाली । उकिया निम्ति भीसं पुण्ययात बढेयायेगु स्वयेमाल । पुण्य आपा जुलकि स्वर्गलोके वनेदै । अले जगतयात उद्धार यायेफै । पाप आपाजुल घाःसा नरके वनी, सदानं दुःखसिया चवनेमाली । उकिया निम्ति जि छेयात विष वरावरं त्यागयाना त्वता योगीजुया छलपोलया शरणे चवना तपोवन प्रवेशयाये घका मतीतया योगाश्रमेचवना । धर्मयाना चवना । थुगु धर्मया तेजं अनुत्तराया सम्यक्संबोधिज्ञानलाना जगत संसारे सत्वप्राणी पिन्त उद्धार यायेत बोधिसत्व जुया पुनर्जन्म स्वायेक निर्वाण पद लाना वने । छे

ल्याहांवना गृह्ण्ठाश्रमे च्वना विवाहकर्मयाना गृह जङ्गलाले च्वनेत वनेमखु धका अनेक प्रकारं
 ऋषिया न्होने घयाच्वन । श्वते वचन न्यना गौतम ऋषि आज्ञाः दयेका विज्यात । हे राजकुमार
 मणिचूड तपोवन प्रवेश यायेत छलपोलया उमेर नकतिनि जायावया च्वंगु । हाकनं थुजागु जङ्गले
 याकचा च्वनेगु तच्चतं थाकु । छाये घाःसा अनेक वनजन्तु 'धूँ,' भालु, सिंह, कीसी, चैला, त्यरू,
 गयेडा, इत्यादिवया अनेक प्रकारं दुःखविया सास्ना यायेयो । हाकनं थथिगु जङ्गले राक्षस आदि
 अनेक दुष्ट भयङ्कर पि वासयाना च्वंगु दु । थुजागु थासे छलपोल याकचा गथे वासयाना
 विज्यायेगु । धका अनेक प्रकारं खंकना विज्यात । श्वते आज्ञा न्यना बोधिसत्व राजकुमारं आज्ञा
 दयेका विज्यात । हे गौतम श्व शरीर छुकिया माया । थुलिमछि धनसंपत्ति राजकुलया परिवारपि
 सकलें त्यागयाना श्वहे जङ्गले च्वना तपस्या ब्रतयाना तरेजुया वनेधका वया च्वनेधुन । सुनां जिगु
 जीवन समेतं दान कायेयवल घालसा जिगु श्व चित्तयात शुद्धरूपं अवश्य अर्पण यानाविये ।
 उकिया निस्ति श्व जङ्गले शलंस-ब्रलंदोगु भयेदुसां च्छि थुगुहें थासे च्वना तपस्याब्रत मयासें
 त्वतेमखु । राक्षसहेवया जि त्वाकाकक नयाछोसां थछो । वनजन्तुत वया जित अनेक सास्ना व्यू
 वःसां थव । जि छें ल्याहांवना विवाह कर्म यावनेमखु धका घयाविज्यात । थथे गौतम ऋषि व
 बोधिसत्व राजकुमार निह्य अनेक वार्ता लाप जुया च्वंगु सः न्यना रेणावती जुरूकदना थःगु
 भेषत्वता राक्षसयागु भेषकया मणिचूड राजकुमारया न्होनेवना शान्तपूर्वकं च्वना ल्हानिपां विन्ति-
 याना प्रार्थणा याना च्वन । हे राजन् मणिचूड छलपोल अत्यन्तं करुणात्मा । घाःह्यसित घाःगु
 फोनेविया विज्याना च्वंह्यधका घाःगु न्यना थौं छलपोलयाके छतावस्तु फोनेधका तापालं निसि
 वयाच्वना । कृपया जिगु आज्ञा पूर्णयाना विज्याहुं । छु ! घाजसा जि ! छलपोलयागु शरीरनापं
 फोनधका वयाच्वना । चित्त निर्मलयाना श्रद्धा पूर्वकं थःगु जीवन दानयाना याकनं जिगु आज्ञा
 पुरेयाना विज्याहुं धका राक्षसं अनेक प्रकारं प्रार्थना यानाच्वन । श्वते प्रार्थनान्यना बोधिसत्व
 मणिचूड राजकुमारया मने अति हर्षमानयाना अर्थिनी जुया च्वंह्य राक्षसीया खालस्वया मुसुमुसु
 ह्लिला (जि छेंवना विवाह कर्मयाना मायाजाले फैसेजुया च्वनेयासिकं थुह्य राक्षसीयात जिगु
 श्व शरीरनापं अर्पणयाना छ्वतधाःसा दानपारमितां पूर्ण जुया अवश्यनं मोक्षपद लायेफेधका
 मतीतया) बोधिसत्व राजकुमारं आज्ञा दयेका विज्यात । हे भद्रे । हे राक्षसी ! छ थौं जि
 अतियोह्य कल्याण मित्र जुल । छायेघाःसा जि थःगु शरीर दानयाना दानपार मितां पुरेयाना
 अनुत्तरीया सम्यक्सबोधिज्ञान लायेधका च्वनागु ताःकालंदत । थौं जिगु जीवन छं फोनाच्वन ।
 उकिं छन्त जिगु शरीर अर्पण यानागु जुल । छु यायेगु इच्छादु । उगु याना । गन यंकेगु इच्छादु,
 अन यंका छं इच्छा दुर्थे जिगु शरीरे प्रहार यायेमाःसां, माःगु कर्मया धका घयाच्वन । श्वते स्वया
 गौतम ऋषि क्रोध पूर्णतां मिखा ह्याउंक कना वा कटटं न्होया अत्यन्त तपिकया राक्षसीयात
 स्वया जुरूकदना कठि लंम्हुया मुरमुरेजुया आज्ञा दयेकल । हे राक्षसी जि प्राण समानह्य
 राजकुमारयात छं नयेत्यनाका मखुला । हुं विस्यु हुं याकनं विस्युहुं । मवंसा श्व कठि दायाछोये
 धका अनेक प्रकारं भोके जुया राक्षसीयात बोल वियाच्वन । श्वते स्वया बोधिसत्व राजकुमारं

गौतम ऋषियात आज्ञादयेका विज्यात । भो गौतम शास्ता ! आमथेछता घया विज्यायेमते ।
 अतिथियात प्रहार यायेमत्यो । जि श्वयात जिगु शरीर दानयायेगु निश्चय यायेधुन । थुगु दान
 यात छलपोलं विघ्नयाना विज्यायेमते । छेवना विवाह कर्मयाना मचा-खाचा दयेका मायाजाले
 भुलेजुया च्वनेयासिकं श्वहे राक्षसीनापं वनघाःसा नैव-नसा जूगुलि श्वं जित अवश्यनं भक्ष
 'भोजन' यानाछोई । उकियानिमित्त जिगु श्व जीवन वहे राक्षसयात दान विया वरू त्यागयाना
 छ्वे छेवना मायाजाले भुलेजुया अवश्य च्वे वनेमखु । उकि थुगु ज्यायात विघ्नयाना विज्यायेमते
 सुमुकच्वना विज्याहुं । घका गौतम ऋषियात बुभेयाना राक्षसीया ख्वाल स्वया आज्ञा दयेका
 विज्यात । हे भद्रे ! हे राक्षसी ! का जित गन यंके त्यानागु खः जि छनापं वेत तयारजुया
 च्वनेधुन । जिगु श्व शरीर छंगुजुल । छं इच्छा जूथेयाना छंगु आशापुरेया । जिगु मने जि
 गुगु इच्छायायेमाःगु खः । उगु इच्छा जि अवश्यनं यायेधुन । घका अनेक प्रकारंधया पूर्णरूपं
 थःगु शरीर राक्षसीयात अर्पणयाना विज्यात । श्वते स्वया मने अत्यन्त हर्षमानयाना अर्थिनी
 जुया च्वंहा राक्षसीनं आज्ञा दयेकल । हे महाराज मणिचूड मेताकारणे छलपोलया शरीर फोना
 च्वनागु मखु । छलपोलयात हिमालय पर्वते विज्याकेघका इछायाणा वया घका तुरन्त पुष्पविमान
 थ्यंकेहया बोधिसत्व राजकुमारयात पुष्पविमानेतया आकाशमार्गं ब्वेका हिमालय पर्वतपाखे स्वया
 यंकल । थुगु बखते पद्मावतीदेवीं पुष्पविमाने च्वना आकाश मार्गं ब्वया वयाच्वंहा मणिचूड
 राजकुमारयात तापाक निसेंखना कामाग्नि डाह ज्वीका पद्मावतीदेवी क्षण मात्रं मूर्छजिजुया
 भूमीसभ्वारा तुलावन । उगुबखते माघवी घयाहा सखीं चन्द्रकान्ती मणिशिला घयागु तःग्वगु
 लोहया द्योनेतया अत्यन्त शीतलयाना पङ्खा गाथेका च्वन । थुगु बखते बोधिसत्व राजकुमारयात
 रेणावतीं अनेक प्रकारं छलेयाना कुसुमावती घःयागु बगीचास थ्यंकेयंकल । उगुबखते पद्मावती
 देवी अचेतजुया मूर्छजिजुया च्वंगुखना हथा २ सं बोधिसत्व राजकुमारयात आज्ञा दयेकल । भो
 राजकुमार याकनं दुने विज्याहुं । छलपोलयागु आशं जिमि पद्मावतीदेवीयात छु जुलथ्ये छको
 स्वया विज्याहुंघका घाःगु न्यना बोधिसत्व राजकुमार अतिकं लज्याचाया दुने द्वाहांवने मछाला
 सुमुकं च्वन । श्वते स्वया पुनर्बार 'हाकनं' रेणावतीं लहात लहाजलपा बित्तियाना घाल । भो
 बोधिसत्व हे मणिचूड छाये विमज्यासें च्वना विज्याहुं । छलपोल सम्पूर्णं सत्व प्राणीपित्त उपकार-
 याना विज्याना च्वंहा । उकिया निमित्त थुम्ह पद्मावतीदेवीयात याकनं उद्धारयाना विज्याहुं ।
 छलपोलं श्वयात जीवनदान मविल घाःसा अवश्यनं थुम्ह पद्मावतीदेवी मृत्युजुया 'सिना' वनिन ।
 घका अनेक प्रकारं बित्तिभाव यानाच्वंगु वचन न्यना बोधिसत्व मणिचूड राजकुमार तीजकंदना
 मनस करूणा उत्पत्तियाना पद्मावतीदेवीया थासवना थःगु मणिरत्नसिला लः त्वंका शीतलयाना
 विज्यात । उगुबखते पद्मावती देवीया मूर्छजिगुलंका तीजक मिखाकना मणिचूड राजकुमार
 आदि सकलसियागु ख्वालस्वया मनस अतिकं हर्षमानयाना लज्याचाया छलेपतिवना सुमुकं च्वना
 च्वन । श्वबेलस भवभूती ऋषियाजुलसां अतिकं तावेत जायानं पद्मावतीदेवी छे ल्याहां मवगु
 खना मनस अत्यन्त त्राशचाया घन्दाकया मिखां ख्ववि घारा घारा हायेका ख्व ख्वं पद्मावतीदेवी

मालवने धका उद्याने उखें थुखें स्वया मालाजुया च्वन । ध्वते भवभूती ऋषि ख्वख्वं वयाच्वंगु शब्द रेणावतीं ताया हथा सं २ ब्वांवना मुनिया चरणकमले नमस्कारयाना विन्तियात । छलपोल छाये आमथे विलापयाना विज्याना । छलपोलयात छुजुल धका न्यना च्वंगुखना ऋषिमुनि आज्ञा दयेका विज्यात । हे रेणावती भी पद्मावतीदेवी गनवन । गन च्वना च्वन । विलम्ब यायेमते याकनं धाः थौं ह्लिच्छि जाल पद्मावतीया ख्वाल मखनागु । ख्वाल स्वये आपुल जुल । उकि याकनं जित पद्मावतीदेवीया ख्वाल केनाव्यु, पद्मावती च्वनाच्वंगु थाये केनाव्यु धका अनेक प्रकारं घयाविज्यागु न्यना रेणावतीं विन्ति याना घाल । भो मुनिश्वर ध्वहे उद्याने चन्द्रकान्ति मणिशिलाया थासे पद्मावतीदेवी सुख आनन्द पूर्वकं विश्रामयाना विज्याना च्वंगुदु । घन्दाकया विज्याये मते । धका घायेमात्रं पद्मावतीदेवीया दर्शन यायेत भवभूती ऋषि हथासं ब्वांवना चन्द्रकान्ति मणिशिला घयागु थासे थ्यंकवन । घन थ्यंका दुने स्वगु वखते पद्मावतीदेवी व बोधिसत्व मणिचूड राजकुमार निह्य च्वना च्वंगुखना मनस अत्यन्त हर्षमानयाना स्वस्ती मङ्गल ज्वीमा धका अनेक आशीर्वादविया दुने द्वाहां विज्यात । ध्वते भवभूती ऋषि द्वाहां विज्यागु खना पद्मावतीदेवी व माधवी निह्यसिनं नमस्कारयात । उगुवखते रेणावतीं थःह्यं याना वयागु अनेक यत्न युक्तिया खँ दकों भवभूती ऋषियात कना विज्यात । ध्वते खँ कना च्वंगु समस्तं बोधिसत्व मणिचूड राजकुमारं न्यना अत्यन्त लज्याचाया सुमुकं कोछुना थःगु मने अनेक तर्क वितर्कयाना विज्यात । ध्वबेलस भवभूती ऋषि पुत्री पद्मावतीया लहात ज्वना बोधिसत्व मणिचूड राजकुमारया न्ह्योनेवना आज्ञा दयेका विज्यात । महाराज मणिचूड ध्व कन्या सम्पूर्ण लक्षण पूर्ण जुयाच्वंह्य । अनेक ज्ञान-गुणं युक्त जुयाच्वंह्य थौं शुभदिने छलपोलयात कन्यादान वियेतेना कया विज्याहुं । छलपोलं थुह्य कन्यायात राजकुलमध्ये अग्र महीषी 'बडा महारानी' याना तया विज्याहुं । हाकनं थुह्य कन्या दान बिल धका छलपोलयाके मेता छुं चीज फोनेमखु । केवल छलपोलं निरगड यज्ञ छगू याना विज्याहुं । उगु यज्ञं उत्पत्तिजगू पुण्य छगू जित विया विज्याहुं । धका अनेक प्रकारं आशीर्वादतया कन्यादान वियेत तत्पर यानाच्वन । ध्वते स्वया बोधिसत्व मणिचूड राजकुमारं आज्ञादयेका विज्यात । भो भवभूती ऋषि छलपोलं छु आज्ञा दयेका विज्याना । छलपोल व जिव उथें मखुला । तपस्या व्रत याना च्वंह्य पुरुषयात स्त्रीजनया छुं प्रयोजन मदु । व्यर्थं सितिकं जक ज्वी शिवाये ज्या लगे ज्वीमखु । हाकनं मेपिसं याःगु यज्ञया पुण्य छलपोलयात गनंदे । थःह्यं यानागु पुण्यजक थःत दे । थुह्य स्त्री अतिसुन्दरी जुया अपसराथें बांलासां जित छुं प्रयोजन मदु । हे ऋषि अथेयाकारणे पुण्य वियेधका कवलनं यायेमखु पर सन्तानयात स्त्रीधका ग्रहणनं यायेमखु । धका घाल । ध्वते वचन न्यना भवभूती ऋषि आज्ञा दयेका विज्यात । हे राजकुमार छलपोलं छु आज्ञा दयेका विज्याना । बिना स्त्री, पुत्र-पुत्री, दानमयासैं दान पारमितां पूर्ण ज्वी मखु । दानपारमितां पूर्ण मङ्गीकं अन्तुत्तरायां सम्यक्संबोधिज्ञान लाये फेमखु । अथेया कारणे छलपोलं पद्मावतीदेवी बिबाह मयासैं मज्यु । ध्वते वचन न्यना मणिचूड राजकुमारं आज्ञा दयेका विज्यात । भो ऋषिमुनि

छलपोलं न्ह्याकोहे वृद्धातया अनेक खंया प्रमाण बिया आज्ञा दयेका बिज्यासां विवाह कर्मछता
 जि यायेमखु । थ्वते वचन न्यना भवभूती ऋषि रेणावती व माधवी स्वह्यास्या अथेयाये थथेयाये
 मदया अनेक तरहं आकुन-ब्याकुन ज्वीका गथेयाये मालिधका यतनयुक्ति माला च्वन । उगुबखते
 स्वह्यास्यां छगू बिचारजल । छु घाःसा । थुहा पद्मावती कन्या थ्व मणिचूड राजकुमारयात
 विवाहयाना मबिसें त्वर्तमखु । आःथन छगू जतन यायेमाल धका जङ्गले द्वाहांवना सिंमालाह्या
 तःजायेक सिंपैतना दनका दनयाना छोयेका मणिचूड राजकुमारया न्ह्योने वना आज्ञा दयेकल ।
 भो मणिचूड राजकुमार छलपोलं थ्व पद्मावती विवाहयाना कया बिज्यासा छलपोलया इच्छा
 अब्रशं पूर्णज्वी । मखु छलपोलं थ्व कन्यादान कया बिमज्यासा जिपिं सकलें थ्व अग्निकुण्डले
 क्वब्वं वना मृत्युजुया वने । निश्चयनं थुलि जिमिसं यायेगुजुल । अले छलपोलं ब्रह्महत्या,
 स्त्रीहत्या, लाका गथे तरे जुयावनि । गथे छलपोलं ब्रह्महत्या, स्त्रीहत्या, कायेतेना निश्चयनं
 थुजागु । हत्या छलपोलयात लात धालसा गुब्लेंहे तरेजुया वने फेमखु । उकिं म्वासां २ थुजोगु-
 हत्या छाये कया च्वनेगु । सुमुक घर्मसंलोगु, कर्मसंलोगु, थःत अनन्त पुण्यनं दैगु । थःगु कुलनं
 स्थीरज्वीगु, छलपोलं थुहा पद्मावती कन्या दानकया बिज्याहुं । थुगु ज्यां छलपोलयात सदा-
 सर्वदा काले जये मज्जल जुया असंख्य लाभज्वी धका अनेक आशीर्वाद बिया अनेक ज्ञानबुद्धिया
 खंकेना बोधिसत्व मभिचूड राजकुमारयात बल्लबल्लं बोधयाना बिज्यात । थ्वते खंन्यना मणि-
 मणिचूड राजकुमारं छुयाये विवाह मयासें जीईमखुत । करं क्यंकेधुंकल धका लाचारजुया क्षण
 मात्र सुमुक च्वना मणिचूड राजकुमारं आज्ञा दयेका बिज्यात । भो ऋषि छलपोलपिसं जित
 अनेक छलेयाना विवाह यायेगु करे लाकल । छुयाये जिं विवाह यायेगु निश्चय जुल । गथे जिगु
 उपरे करुणातया थुहा पद्मावतीदेवी कन्यादान बिया बिज्यात । वत्वर्थे जिन थ्वया न्ह्योनं
 निरगड महायज्ञयाना थःगु शरीरेच्वंगु रक्त-मांस 'ला-हि' इत्यादि अनेक धन द्रव्य दानयाये
 फयेमाल । छलपोलयात थूगुयज्ञ उत्पत्तिजूगु पुण्यदकों दानबिये फयेमाल । थुहा पद्मावतीयात
 क्षणमात्र जकनं त्वता गनंवने म्वालेमाःधका आशीकायाना मणिचूड राजकुमारं थःगु मनयात हर्ष
 प्रफुल्लित ज्वीका घया बिज्यागु न्यना भवभूतीऋषिया मने अति हर्षमानयाना विवाह यज्ञ
 सम्पूर्ण पद्मावतीदेवीया ल्हाज्वना जलधारा हायेका शुभवेलास लाका मणिचूड राजकुमारयात
 कन्यादान बिया बिज्यात । थनंलि मणिचूड राजकुमारया मने अति हर्षमानयाना पद्मावतीदेवी
 कन्या दानकया भवभूतीऋषि, रेणावती माधवी सकल याके बेलाकया शांकेतु नगरे ल्याहां
 बिज्यात । थ्वते पुत्र मणिचूड राजकुमारं पद्मावतीदेवी विवाहयाना थःगु राज्ये ल्याहां बिज्यागु
 खना ब्रह्मदत्तराजा कान्तिमती रानी सुवाहु मन्त्री आदि प्रजागणपिं सकलें खुसीजुया सिन्धुर
 जात्रायाना राजदरबारे दुतयंका याचकपिन्त अनेक अनेक धन द्रव्य दानयाना आनन्द सुख पूर्वकं
 राज्ये चलेयाना च्वना बिज्यात । थनंलि गुलि छिं कालबितेजुया वंस्येलि छन्हुयादिने ब्रह्मदत्त-
 राजाया मनस भालपा बिज्यात । जिबृद्धावस्था जुयावल राज्यभोग यायेगु इच्छा मजुल । पुत्र
 मणिचूड राजकुमारयात राज्यया अभिभारा लःल्हाना बियेमाल धका मतीतया सुवाहुमन्त्री,

बुद्धिसेन कोटवाल, अमात्य, प्रजालोक गणपि सकल्ये मुंका आज्ञा दयेका विज्यात । भो सुबाहु-
मन्त्री, आदि सकल प्रजालोक गणपि जि धालसा बृद्धकाल जुल राज्यभोग यायेगु इच्छा मजुल ।
भीगु कुलाचार थे जि तपोवन प्रवेश जुयेतेल । पुत्र मणिचूड राजकुमारयात थ्व शंकेतु नगरया
राजायाना राज्याभिषेक वियेमाल धका आज्ञा दयेका विज्यात । थ्वते आज्ञा न्यना गुरुपुरोहित
ब्रह्मरथं अनेक सामाग्री तयारयाना यथाविधिथ्ये यज्ञ होमादि कर्मयाना शुभलग्ने शुभवेलास
मणिचूड राजकुमारयात राज्याभिषेक विया विज्यात । थनंलि मणिचूड राजां प्रजालोक पित्त
पुत्र समानं प्रतिपालयाना अनेक दान-पुण्य याना आनन्द पूर्वकं राज्यभोगयाना विज्यात । थनंलि
ब्रह्मदत्तराजा कान्तिमतीरानी सहितं तपोवन प्रवेश जुया श्रीउग्रतारा वज्रयोगिनी देवीयागु
जत्र-तप-ध्यान-योगयाना स्त्री-पुरुष निह्मं देहत्यागयाना तुषिताभुवने विज्यातधका श्री
भगवानं आज्ञादयेका विज्यात ।

इतिश्री मणिशैल महात्म्ये मणिचूडजन्म अत्र
स्त्री पुरुषौ कवल्य प्राप्तोनाम नवम परिछेद

समाप्त ॥ ॥ ९ ॥ ॥

पुनर्वार श्री भगवानं आज्ञा दयेका विज्यात । हे मैत्रीवोधिसत्व थूहा मणिचूडराजां प्रजागणपित्त
प्रतिपालयाना । स्त्री पद्मावतीनापं अनेकरस क्रीडायाना राज्यभोगयाना विज्यात । थुगुक्थं सुख-
संभोगयाना विज्यासेलि छन्हुयादिने पद्मावतीरानीमा गर्भे दयावल । कथंथ्ये थूगुगर्भ जायाववं
भिलां पूर्णजुया पुत्रजन्म जुल । गथिहा तुत्र जन्मजुल धालसा कामदेव समानं अत्यन्त सुन्दर
रूपजुया सकल लक्षणं पूर्णजुया च्वंहा । थयिहा पुत्र जन्मजुगु खना महाहर्ष मानयाना वालखयात
विधिपूर्वकं जातकर्म आदिंयाना पद्मोत्तर राजकुमार धका नाम प्रख्यान्त यानातल । थनलि
छन्हुयादिने मणिचूड राजां मनस भालपा विज्यात । जि थये सुखभोग यानाच्वनं गुद्ले दानपार-
मितां पुरेज्वी । अथेयाकारणे प्रजालोकपित्त श्री ३ आर्याविलोकितेश्वर यागु शुल्काष्टमी व्रतस
दुफिये मालधका भालपा पुन्हीखुन्हुया दिने अन्तपुरया पद्मोत्तर राजकुमार प्रभिति, पद्मावती
रानी, सुबाहुमन्त्री, बुद्धिसेन कोटवाल, अमात्य, देश-ग्रामवासी प्रजालोकपि सकलयात भीगु
मण्डलवाट घयागु स्थाने जम्माजुयेमाल धका च्वयेकिधका मन्त्रिगणपित्त आज्ञा दयेका विज्यात ।
थ्वते मणिचूडराजाया आज्ञान्यना सुबाहु मन्त्रीं न्वाहाकार गणपित्त सःता आज्ञा दयेकल । भो
न्वाहाकार गणपि राजाया आज्ञाथ्ये शंकेतु नगरे त्वाः त्वाः पतिं गं गं पतिं वना सकल प्रजा-
लोकपित्त घण्टा घोषणयाना च्वयेकि धकाधाल । थ्वते सुबाहु मन्त्रीया आज्ञान्यना न्वाहाकार
गणपिसं । भो प्रजालोकपि राजाया आज्ञाथ्ये मण्डलवाट घयागु स्थाने सकल्ये वयेमालधका
च्वयेकल । थ्वते समाचार प्रजालोकपिसं न्यना मनेहर्षमान याना मण्डलवाट घयागु स्थाने सकल्ये
मुना च्वन । थुगुवखते मणिचूड राजा सुवर्णया सिंहासने विज्याना सकल प्रजालोकया ख्वालस्वया
आज्ञा दयेका विज्यात । भो प्रजालोकपि इहलोके परलोके सुख ज्वीकेयानिगित अनेक दान-पुण्य

याना श्री ३ अमोघपाश लोकेश्वरयागु अष्टमीव्रत यायेमाल । थुगुपुण्यं धनसंपत्ति आपालं प्राप्त
 जुई । अन्त्य स्वर्गवास लाईधका नानाप्रकारं धर्मया उपदेश विया सिंहासनं दना राजकुले द्वाहां
 विज्यात । थनया खँ थुलि । थनंलि चतुर्दीगया राजा 'धुतराष्ट्र, विरूधक, विरूपाक्ष, कुवेर' आदि
 प्यह्यं आकाशमार्ग वया अनेक देश-देशान्तर चाहिला मणिचूड राजाया चरित्र स्वयेधका शांकेतु
 नगरे वंगुवखते थुगु नगरयात लंघनायाये मफया मने सन्देह जुया धाल । अहो आश्चर्य छु ! हेतु,
 छु ! अद्भुत आकाशमार्गया लंपु बंधजुल थन छुजुलधका प्यह्यसिनं पृथ्वीस ववोस्वःगु वखते
 मणिचूडराजां दशाकृशल कर्मयातत्वता दशसुकुशल धर्मोच्चना अनेक दान-पुण्ययाना सकल प्रजा-
 गणपिन्त हितसुखयाना च्वंगुखन । थवेलस चतुर्माहाराजा पिसं मणिचूड राजाया प्रभावं थुगु
 नगर भीसं लंघनायाये मफुतधका विस्मये चाया प्यम्हं ल्याहांवना 'त्रायत्रिंशा धयागु' स्वर्ग भुवने
 देवराज इन्द्रया सभास वितियात । भो देवराज इन्द्र जिपि प्यम्हं अनेक पर्वत, देश, ग्राम, समुद्र
 हाचांगया आकाशमार्ग वया । शांकेतु नगर छगू लघनायाये सामर्थ्य मदया जिपिप्यम्हं ल्याहां-
 वया । भो देवेन्द्र थुगु शांकेतु नगरे मणिचूड राजा प्रमुखं राजकुमार, मंत्री, कोटवाल, सैन्य,
 सिर्पाहि, प्रजालोक सकल्यें दान धर्म अतिरसतया उपोषधव्रत, याना च्वन । थुगु पुण्यया प्रभावं
 स्वर्गया लँ छिका अमरावती राज्यकया देवलोकपि सकल्यें पित्तिना छोईजुल धका खँकना च्वन ।
 थ्वते चतुर्माहाराजा पिनि भाषान्यना देवराजइन्द्रया मने अतिविस्मयजुया देवलोकपिनिगु खवाल-
 स्वया आज्ञादयेकल । भो देवलोकपि मणिचूडराजा अति धर्मात्मा सत्वप्राणीया उपरे करुणातया
 दान-पुण्य याना च्वंम्ह । थर्थिम्ह मणिचूडराजां अमरावती सहरकया जित सिंहासनं वकया
 राज्यभोग यायिजुल । धका देवलोकपिन्त देवराजइन्द्रं आज्ञादयेका विज्यात । थ्वते खँ ल्हाना
 च्वंगु वखते देवसभाया दथुस अकस्मात जाज्वल्यमान ज्वीक तेज प्रकाश जुयावल । थथे तेज
 प्रकाश जूगुस्वया देवराजइन्द्रं स्वी स्वकोटि देवलोकपिन्त आज्ञा दयेका विज्यात । भो देवलोकपि
 छपि छम्ह सुधान्त दना वनेमदु । थौं थन छु बिघ्न जुयेत्यन । अकस्मात भी देवसभास जाज्व-
 ल्यमान जूयेक तेजवल । थ्व तेज सुयागु जुल गुम्हसियागु जुलधका विस्मयचाया आज्ञादयेकल ।
 थ्वते देवराजइन्द्रया भाषान्यना सुनानं उत्राबिये मफया देवलोकपि सकल्यें सुमुकं च्वना च्वन ।
 थुगु वखते सभाया मध्ये चतुर्मुख धयाम्ह ब्रम्हाछम्ह श्रृष्टिजुया प्याहांवल । थुम्ह ब्रम्हाणं
 देवराजइन्द्रयात आज्ञा दयेका विज्यात । भो इन्द्र छं मखानाला शांकेतुनगरे मणिचूड राजां
 जगत-संसार सत्वप्राणीया कारणे बोधिज्ञानया सामाग्री सम्पूर्ण तयारयाना स्वर्गे थाहां विज्यायेत
 तत्पर जुयाच्चन । हे इन्द्र थ्वतेया कारणे थुह्य राजायात याकनं संहारयाये योग्य जुलधका आज्ञा
 दयेका चतुर्मुख ब्रम्हा अन्तरध्यान जुया विज्यात । थ्वते चतुर्मुख ब्रम्हाया वचन न्यना देवराजइन्द्र
 अत्यन्त विस्मयचाया मने अनेक त्राशज्वीका बिचारयाना च्वन । थनया खँथुलि । थनंलि मणिचूड
 राजां थुखुन्हुया रात्रीस मनमनं चिन्तना याना भवभूति ऋषिस्वर व रेणावती अप्सरां धागु निरगड
 महायज्ञ यायेमालधका भालपा विज्यात ॥

इति श्री मणिशैल महात्म्ये पद्मावती विवाह

पुनर्वार श्री भगवानं आज्ञा दयेका विज्यात । हे मैत्रोवोघिसत्व मणिचूड राजां पुरोहित
 ब्रह्मरथयात सःता आज्ञा दयेका विज्यात । भो उपाध्याय जि निरगड महायज्ञ यायेगु अति इच्छा
 जुल । थुक्रियात छु छु सामाग्री माल सकतां आज्ञा दयेका तयार याका विज्याहुंघका मणिचूड
 राजां आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना पुरोहित ब्रह्मरथ आज्ञा दयेका विज्यात । भो महाराज मणि-
 चूड छलपोलं भिगुकार्यं यायेभालपा विज्यात । थुगु पुण्यं जगत प्राणी उद्धार याये फयेमाल धका
 आशीर्वाद व्यगुन्यना मणिचूडराजां सुबाहु मन्त्रीयात आज्ञा दयेका विज्यात । भो सुबाहु मन्त्री
 ब्रह्मरथ पुरोहितया आज्ञाथ्ये यज्ञया सामाग्री सम्पूर्ण तयार यायेमाल । थथेधका मणिचूडराजां
 आज्ञादयेका विज्यागु वचनन्यना सुबाहु मन्त्रीं ब्रह्मरथ पुरोहित नापं समधारयाना यज्ञया सामाग्री
 समस्तं तयार यात । थुगुवखते मणिचूड राजायाके धनद्रव्य फोनेधका ब्राह्मणपि न्याह्य वया थः
 थः गु दुःखया खँकना विन्तियाना च्वन । भो महाराज छलपोलयाके छता विन्ति यायेधका वया ।
 छु ! धालसा । जि म्हायेछ्मह तःधिकजुया कन्यादान वियेगु समय जुयावल । जि अति दरिद्र
 थुम्ह म्हाये कन्यादान वियेयात छलपोलयाके धनद्रव्य भतिचा फोनेधका वया दया तथा
 विज्याहुंघका विन्तियाना च्वन । हाकनं मेम्हसिनं धाल । भो महाराज मणिचूड जि महा दरिद्र
 जिगु शरीरे अनेक व्याधि पीडाविया च्वन । थुगु व्याधि शान्तयानागु वासया मूल्यवियेत छल-
 पोलायाके धनद्रव्य भतिचा फोनेतवया धका विन्तियात । हाकनं मेम्हसिनं धाल । भो महाराज
 मणिचूड जि कायेमचा छ्महदु । थुम्ह कायेयात साहुंज्वना यंकल थुगुऋण मोचनयाना काये
 लिपयाना हयेत छलपोलयाके धनद्रव्य भतिचा फोनेत वयाधका विन्तियात । हाकनं मेम्हसिनं
 धाल । भो महाराज मणिचूड जि पतिव्रताधर्म च्वना च्वंम्ह स्त्रीयात खुं खुया यंकल । थुम्ह स्त्री
 मालवनेयात धनद्रव्य भतिचा फोनेत वयाधका विन्तियात । हाकनं मेम्हसिनं धाल । भो महाराज
 मणिचूड जि ज्याथजुल । धनद्रव्य कमाईयाना नयेगु सामर्थ्य मत । उकिं छलपोलयाके धनद्रव्य
 भतिचा फोनेत वयाधका विन्तियात । थ्वते न्याह्य ब्राह्मणपिसं अतिकरुणा चायापुक विन्तियाना
 च्वंगु वचनन्यना मणिचूड राजाया मने अतिकरुणाचित्त उत्पत्तिजुया थुमिगु दुःखया वेदना खना
 नुगः मछिका मनमनं धयाविज्यात । हाये श्व संसारे मनुष्य लोकयात थथे महाकष्ट जुयेयो धका
 भालपा मिखास ख्ववि तथा । मणिचूड राजां न्याम्ह ब्राह्मणपिनिगु ख्वालस्वया सुमुकं विज्यात ।
 थ्वते त्वया न्याम्ह ब्राह्मणपिसं धाल । भो महाराज मणिचूड जिमिसं फोनागु धनद्रव्य विद्येमालि-
 धका ग्याना नुगः मछिका विज्यानाला । थ्वते ब्राम्हणपिनिगु भाषान्यना मणिचूडराजां आज्ञा
 दयेका विज्यात । भो ब्राम्हणपिं जिके धनद्रव्य फोना च्वंपिन्त सन्तोषयाना विये फैला मफैलाधका
 धन्दा कयाच्वना । छःपनि न्याम्हसितं सन्तोषयाना दानविये । छलपोलपिनि मने छुं सन्देहकया
 बिचयायेमते । जिगु मने याचकपिन्त सन्तोषयाना दानपारमितां पूर्णयायेगु इच्छाखः । उकिं जिगु

राजभण्डारे दया च्वंगु धन संपत्ति छलपोलपिसं ज्वनेफको ज्वना विज्याहुंधका आज्ञा दयेका न्याम्ह
 ब्राम्हणपिन्त राजभण्डारे ब्वनायंका फोना च्वंगुया सिकं अपो धनद्रव्य विया छोट । श्वते दानयाये
 धुंका सुवाहु मन्त्री व ब्रम्हरथ पुरोहित सकल्यें सःता शास्त्रया प्रमाणथ्यें विधिपूर्वकं यज्ञशाला
 दयेका यज्ञया सामाग्री अनेक ध्वजा पताका सुवर्णरत्न चतुर्षष्टी बृहि पातपतम्बरया वस्त्र, सल,
 कीसीयारथ अनेक अलंकार 'तिसा' दानशाला इत्यादि समस्तं तयार यायेधुंका मणिचूड राजां
 मित्र दुष्प्रसहराजा प्रमुखं अनेक देशया राजापिन्त निमन्त्रणापत्र वियाछोट । श्वते मणिचूडराजाया
 निमन्त्रणापत्र दुष्प्रसहराजा प्रभिति सकल राजापिसं स्वया मनस महाहर्षमानयाना शांकेतु नगले
 थ्येंक विज्यात । थुगु समाचार मणिचूड राजां सिया भारदारगणपि सकल्येंमुंका लंस्वल विज्याना
 दुष्प्रसहराजा आदि अनेक राजापिन्त कुशल वार्तायाना आदर भावतया राजदरवारे दुतद्वना हल ।
 थनंलि मणिचूड राजां यज्ञ यायेगु समये जुलधका अन्तपुरया राजकुमार प्रभिति अनेक राजापि
 मन्त्री, अमात्य, प्रजागणपि सहितयाना यज्ञशालास सुवर्णया सिंहासने विज्याना अत्यन्त हर्षमान-
 याना लोकजनपिनिगु ख्वाल स्वया आज्ञा दयेका विज्यात । भो लोक गणपि छपिनि सकलसिन्
 दशांकुशल पाप त्वता पुण्यानुमोदन याना । थुगु निरगड महायज्ञ यायेगुलि चिन्तायाना जिगु उपरे
 दया, कृपातया । थुगु कार्य सिद्ध याना वियेमाल धया पद्मावतीरानी सहितच्वना निर्मल चित्त-
 याना राजभण्डारया खापा दकों चायेका ब्रम्हरथ पुरोहितं शास्त्रया प्रमाणथ्यें यज्ञ आरम्भ याना
 विज्यात । थुगु यज्ञस सुंप्राणीया जीव कायेमदुधका मणिचूडराजां सकल प्रजागणपिन्त आज्ञा-
 दयेका अतित अभ्यागत याचक पिन्त इच्छापूर्णा दानविया विज्यात । श्वते स्वया सकल प्रजागण-
 पिसं भक्ति पूर्वकं हर्षमानयाना फयांफको सेवा तहलयाना च्वन । थुगु प्रकारं यज्ञ आरम्भयाना
 नोन्हु २० तक बितेजुया । नोछन्हु २१ दुखन्हु श्री सूर्य उदय ज्वीगु समय देवराज इन्द्र सिया
 मणिचूड राजाया चित्तपरिक्षा यायेधका स्वर्गलोकं क्वाहांवया राक्षसयागु भेषकया । तच्चतं आहुति-
 विया जाज्वल्य मानं मिछोया च्वंगु अग्निकुण्डले जतापोचिना ह्याउंक मिखाकना ल्हा ब्व ब्व
 स्याना अत्यन्त भयांनक ख्वाल ज्वीका म्हुतु वाहांखाया मे चुलुचुलुं पिलुना हटटटं ह्लिला अघोर
 मूर्तिजुया यज्ञया दथुस उत्पत्ति जुयाप्याहां वल । श्वते स्वया यज्ञस विचार संचारयाना च्वपि महा-
 जनपि त्राशचाया भोय् २ कं कं विस्युंवन । थुगु वखते भेषधारी राक्षसं मणिचूड राजाया ख्वाल-
 स्वया विन्ति याना धाल । भो करुणानिधि महाराज छलपोल महात्यागी दाता अत्यंत धर्मात्मा-
 धका धाःगुन्यना यज्ञया दक्षिणा कायेधका वया । जि अतिकं पित्याना त्यासचाःगुलि पीडा जुल ।
 जि आहार मयानागु भिनिदं १२ दत । आःतकं जिगुमृति आहार मलानी । जिगु म्हुतुहे सुखुचिना
 वंथ्यें च्वन । भो महाराज जिखना करुणातया याकनं आहार विया विज्याहुं धका यज्ञया दथुस
 ति तिन्हुया हाला च्वंगु स्वया मणिचूडराजां अतिकरुणा चाया राक्षसया ख्वालस्वया आज्ञा दयेका
 विज्यात । भो राक्षण हथास चायेमते । छं छुवस्तु आहार यायेगु इच्छाजुल । उगुवस्तु सन्तोषयाना
 वियेधका वोधविया मणिचूड राजां सुवाहुमन्त्री, अमात्यगणपि सःता आज्ञादयेका विज्यात । भो
 सेवकगणपि थुम्ह राक्षसयात गुलिनयेगु इच्छाजुल । उलिनका सन्तोषयाना व्यूधका मणिचूड राजां

आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना राजपुरुषपिसं जा, तर्कारी, माय्के, इत्यादि अनेक व्यञ्जन दयेका
 राक्षसया न्होने दोचिना बिल । श्वते स्वया राक्षस अद्भूत चाया मणिचूड राजायाके विन्तियाना
 घाल । भो महाराजा थुगु अन्न वस्तु भोजन जि मयाना । थुगु चीज भोजनयानां जि सन्तोष ज्वी-
 मखु धका राक्षसं घाःगु न्यना मणिचूडराजां आज्ञादयेका विज्यात । भो राक्षस थथिगु अमृतवस्तु
 छाये भोजन मयाना । छु वस्तुजक भोजनयाना जीवीका यायेगु धका घागु न्यना राक्षसं आज्ञादये-
 कल । भो दाता मणिचूड ! राक्षस घयाह्ययात 'सद्यहत मांसघाये' नकतिनि स्यानाह्य प्राणीयागु
 क्वा क्वा ला, क्वा क्वा हि विनां अन्न आहारज्वीमखु । उकि जित छलपोलं भोजन याकेगु निश्चय
 खःसा सद्यहत मांस याकनं ह्याव्यू । जि सन्तोषजुया आशीर्वाद वियावने । भो मणिचूड महाराज
 छलपोल महात्यागी खःसा जित याकनं सन्तोषयाना विज्याहुं । त्यागी मखु फताहा खंजकं ल्हानागु
 जूसा जित बेलाविया विज्याहुं जि वने । म्वाःसां २ छलपोलयात छाये दुःख बियाचवने धका राक्षसं
 घयाचवंगु कठोर वचन न्यना मणिचूड राजां मनस भालपा विज्यात । हाये २ कष्ट आःजि गथे
 यायेगु । थुगु थासे जि छु लिसः विये मेपिनिगु ज्यमकासि मांसघयागु दैमखु । जि घाःसा जन्म २
 पति हिंसाकर्म मयाना । थुम्हराक्षसयात गथेयाना सन्तोषयायेगु धका घन्दा कया च्वन । उगुवखते
 मणिचूडराजां मन मनं विचार यात । आः थथेमखुत जिनं दानपारमितां पूर्ण यायेधका च्वनागु
 ताकालं दत । थुम्ह राक्षसयात जिगु शरिरे च्वंगु ला-हि दकों दानवियेधका मतीतया क्षणमात्र
 सुमुकंच्वना विज्यात । श्वते स्वया भेषधारी राक्षसं आज्ञा दयेकल । भो महाराज मणिचूड छल-
 पोलं छु भालपा विज्याना । जि अतिकं पित्याना प्यासचाया च्वन थथे विलंबयाना च्वना छुं
 प्रयोजन मदु । व्यर्थ जिगु प्राण वनि धका घागु न्यना मणिचूडराजां आज्ञा दयेका विज्यात । भो
 राक्षसं छं घाःगु आहार जि विये फैमखु, विना मेवयागु प्राण मकास्यें सद्यहत मांस दैमखु । जि
 घाःसा सुं प्राणी पिनिगु जीव हिंसामयाना । गथे यायेधका घया च्वंगु वखते देवलोकपि व दैत्य
 लोकपि महा संग्रामजुया असंख्य लोकजनपि मृत्युजुया च्वगु दु धका अकस्मात खबरसिया प्रजा-
 गणपि हथासं वना मृत्युजुया च्वं पि प्राणी हया राक्षसया न्होने तयाविल । श्वते मृत्युकप्राणी
 न्होन्त्य तयेहःगुस्वया भेषधारी राक्षसं घाल । भो महाराज मणिचूड छलपोलं जित ख्याःजकंयाना
 विज्यानाला । जि सिम्ह प्राणीयागु मांस आहार मयाना जिगु न्होन्त्यसं स्यानाम्हया क्वा क्वा
 ला, क्वा क्वा हि, जित माल । हे महाराज छाये विलंबयाना विज्याना जि अतिनं पित्याना
 प्यासचाया पीडाजुया प्राण त्वःतेत तयार जुल धका घागुन्यना मणिचूड महाराजां मने चिन्तना-
 याना विज्यात । थम्ह राक्षस सद्यहतमांस भक्षमयासि सन्तोष ज्वीमखुत । श्व जिगु शरिरया
 ला-हि निश्चयनं दानविये जुलधका भालपा संकल्पयाना मणिचूडराजा सुमुकतुं च्वना विज्यात
 श्वते स्वया राक्षसं घाल । भो मणिचूड महाराज छलपोलया पूर्णप्रतिज्ञा दु घयागु खःसा जित
 सद्यहत मांसहया याकनं आहार विया विज्याहुं । विलंबयाना विज्यायेमते । जिगुप्राण त्याग-
 ज्वीन । श्वते राक्षसं घागुन्यना मणिचूडराजां निश्चययाना मनस भालपा विज्यात । संसारे
 जन्मजुया क्षणमात्रजक च्वनेदुगु ह्लि, खै, लाल, मल, मुत्र आदि दुर्गन्धं व्याप्त जुया च्वंगु सदां

म्वःना च्वनेमदुगु श्व शरिर त्यागयाना अनुत्तराया सम्यक्संबोधिज्ञान लाना जगत उद्धारयाये
 याकारणे ला-हि समस्तं राक्षसयात दानयायेगु जुलघका मतीतया राक्षसया ख्वालस्वया विश्वास विया
 आज्ञा दयेका विज्यात । भो राक्षस छ हथास चायेमते धिर्जया निरासा यायेमते । छंगु आशयात
 जि पूर्णयाना वियेगु जुल । छं घाःथें क्वाःगुला, क्वागु हि छंत दानयायेघका जि प्रतिज्ञा याये-
 धुन । इच्छा पूर्णज्वीक जिगु शरीरेच्वंगु ला-हि भोजनयाना । तृष्णायात तृप्तया । भो मित्र
 राक्षस ! आ तिनी जि दानपारमिता पूर्णयाना बोधिज्ञानलाना सम्यक्संबुद्धया पदलाये दै । भो
 मित्र राक्षस ! जिगु शरीरयागु ला-हि दकों छंत कुचा २ थया नकेजुल । भतिचा विलंब जुल
 घका दुःख तायेमते । थौं जि दानयायेगु स्वया देवलोक, गन्धर्वलोक, किन्नरलोक सकल लोकजन-
 पिसं उपहास याई । अथेनं जि थुगु कार्य मयास्यें च्वनेमखु । सत्वप्राणीया उपरे करुणातया श्व
 जिगु शरीरे च्वंगु ला-हि छंत भोजनयाके जुल घका पूर्ण प्रतिज्ञा याना ला-हि दान यायेघका
 च्वनेमात्रं खुताप्रकारं भूमी कम्पजुल । श्वते स्वया देव, गंधर्व, किन्नरपिं सकलें आकाशमार्गे च्वना
 अत्यन्त विस्मये चाया च्वन । थनंलि मणिचूड राजा खड्गिकारपिं सःता आज्ञा दयेका विज्यात । भो
 खड्गिकार श्वजिगु शरीरे तःपुगु वल्लागु शरीरे तःपुगु वल्लागु हि आपा दुगु हिनूमाला राक्षसया
 म्हुति दिका विद्येमाल । ताकालं दत श्व राक्षसं भोजन मयागु । उकियानिम्ति श्व राक्षसयात जिगु
 हि त्वंका तृप्तयानाव्यु । जिगु शरिरे गुगु थासे ला खाना च्वन । उगु थासे च्वंगु ला ध्यना कुचा
 २ याना नकिधका मणिचूड राजां आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना खड्गिकार गणपिसं राजाखना
 अत्यन्त करुणा चाया मिखां ख्ववि धारा हायेकानूगले तच्चतं दुःखज्वीका मने आकुल-
 व्याकुल याना मणिचूड राजाया चरण कमले भोकपुया विन्ति यात । भो महाराज
 मणिचूड छलपोलं आमगु कार्यछता आज्ञा दयेका विज्यायेमते । थुगु कार्यला जिमिसं
 याये मछाला । भो स्वामी नरनारायण छलपोलंथिह्य करुणात्माजुया विज्याना च्वंहाया
 शरीरे जिमिसं घाः कल घाःसा जिपिं पुत्र-पुत्री सहितं दकोजहान परिवारपिं नरके कुतुंबनी ।
 थथे नरके कुतुंबंस्थेलि जन्मं सास्ता नयाच्वनेमालि घाघां विस्युं वंगु खना मणिचूड राजां थःगु
 गःपते थःमं शस्त्र प्रहार यायेत्यंगु ब्रह्मरथ पुरोहित, पद्मावतीरानी, पद्मोत्तर राजकुमार, सुबाहु-
 मन्त्री, बुद्धिसेन कोटवाल, साहु महाजन व सकल प्रजागणपिसं खना मिखां ख्ववि धारा हायेका
 मणिचूडराजाया चरण कमले भोकपुया विन्तियात । भो प्रभुस्वामी आमकार्यछता याना विज्याये
 मते । थुम्ह राक्षसं भीगुकार्य विघ्नयायेत वया च्वन । थुगु कार्यस उद्योगयाना प्राणत्यागयात
 घालसा महारानी पद्मावती, पुत्र पद्मोत्तर राजकुमार जिपिं सकलें श्व हे अग्निकुण्डले क्वब्बाना
 प्राण त्याग याना वंसां भिनिजुल । छलपोलं सकल प्रजालोक पित्त पुत्रसमानं प्रतिपालयाना
 विचार संचारयाना विज्याह्य । थौं छलपोल मन्तकि श्व प्रजालोकया छु गति जुई । उकि राक्षस-
 यात छलपोलया शरीरे च्वंगु ला-हि दानयाना विज्याये मतेघका पुरोहित ब्रह्मरथ सुबाहुमन्त्री,
 बुद्धिसेन क्वतवाल, पद्मावतीरानी, पद्मोत्तर राजकुमार सकलसिनं विन्तियागु न्यना मणिचूड
 राजां आज्ञा दयेका विज्यात । हे पद्मावती छिमिसं जिगु न्ह्योने आमथे स्वकयानाख्वया

चवनेमते । संसारे जन्मजुया म्वाना चवंतले सदाकाल संयोगजुया च्वनि । सकल्ये प्रिय जुयाच्वनी ।
 तर ... श्व प्रिय घयागु पदार्थ सदाकालं स्थीरजुया च्वनिमखु । छन्हू अति प्रेम जुया च्वं पि स्त्री,
 पुत्र-पुत्री आदि संसारनापं त्वता वनेमानी । अथेया कारणे अनुत्तराया सम्यक्सं बोधिज्ञान लायेगु
 कार्यसं छिमिसं खयाहाला । विघ्न यायेमते । छिमिसं न्ह्याकोहे खया हाला च्वंसां छकोला
 मवंसें मगा । भो सेवकगणपि श्व शरीरयागु ला-हि दानमयासें दानपारमितां पुरेज्वीमखु । उकि
 श्व दानयात छिमिसं गनेमतेधका पद्मावतीरानी प्रमुखं समस्त लोकजनयात आज्ञा दयेका विज्यागु
 न्यना पद्मावती रानीं हाकनं विन्तियात । भो स्वामि छलपोलं जि आदि पद्मोतर राजकुमार
 प्रभिति सकलप्रजा लोकायात गथे त्वता विज्याये तेना । पुनर्वार जि बुवाजु भवभूति ऋषि व
 रेणावती अपसराया न्ह्योने छलपोलं छु आज्ञा दयेका विज्याना । लोमनला गथेजुल पद्मावती
 मदेकं मुदूर्त मात्रं गनं विज्याये मखुधका घया विज्यात । थौं थुहा राक्षसया कारणे थःगु प्राण
 त्यागयायेत तत्परयाना जि प्रभिति पुत्र पद्मोतर सहितं त्वता विज्याये तेन । भो स्वामी थुगु
 कार्ययाना छलपोलं जित अरानीयाना विज्यायेगु योग्यमजू । जित त्वता विज्यायेमते । हाये २
 प्राण नाथधका भूमीस ग्वारातुला हाहाकारं विलापयाना मणिचूड राजाया चरणे पादुकास घये-
 पुना थुगु कार्यछता याना विज्याये मतेधका नाना प्रकारं विलाप याना विन्तियाना च्वन । श्वते
 पद्मावती रानीया विलाप भाषा न्यना मणिचूडराजां आज्ञा दयेका विज्यात भो पद्मावतीरानी
 छाये ! आमथे विलापयाना ! विलाप यायेमते । थुगु कार्यसं छं विघ्न यायेमते । आमथे विलाप
 यानागु दकों व्यर्थजुल । थुकिया खं जि छंत बांलाक कने । चित्ततया न्यो ! धका घःगु पूर्वजन्म-
 यागु खं आज्ञा दयेका विज्यात । भो पद्मावती ह्यापा श्री ३ विपश्ची तथागतया पर्यास भिनिगू
 योजन व्या दया । नी प्यंगु योजन दु दया अतिकं मनोहर जुया च्वंगु शुभशेन घयागु नगर छगू
 दया च्वन थुगु नगरे राजशास्त्रं पारंगत जुया सत्य रत्न आदि अनेक धनसम्पति व चतुरङ्ग बल
 अक्षौहिणी सेना सकतां परिपूर्णं जुया प्रजागणपिनि उपरे करुणा चित्ततया धर्मात्मा जुयाच्वंहा
 शुभविक्रमराजां राज्य याना च्वन । थुहा राजाया स्त्री सुरक्षणी नामरानी सम्पूर्णं स्त्रीया लक्षण
 पूर्णजुया पतिव्रता धर्मे च्वना स्वामीभक्ति जुयाच्वंम्ह । हाकन वसपोलया मन्त्री विभक्तिसेन
 घयाहा अनेक विद्याशास्त्रं पारंगत जुया च्वंहा । थुजोहा मन्त्री सहित ज्वीका सकलप्रजालोक पित्त
 पुत्रसमान प्रतिपालयाना विज्याना च्वन । उक्तियानिम्ति थुगु नगरे दुर्भिक्ष घयागु गूळें महु ।
 सदां सुभिक्षजुया प्रजागणपि सकलें सुखिजुया आनन्द पूर्वकं राजाया सेवायाना च्वन । पुनर्वार
 चतुर्वेद अनेक शास्त्रं पारंगतहा महा पण्डित जुया च्वंहा । वासीसेननाम ब्राह्मण या स्त्री सुकु-
 लिनी नाम ब्राह्मणी । श्वया पुत्र नियमसाधक ब्राह्मण अत्यन्त शोभायेमानजुया चतुर्वेद शास्त्रं
 पारंगतजुया अनेक विद्या सया-सिया च्वंहा पुत्रं सहित ज्वीका सकल जजमानपित्त खुसियाना
 आनन्द पूर्वकं थुगु नगरे वासयाना च्वन । थुगु बखते शुभविक्रम राजाया राजगृहे अनेक अष्ट
 ऐश्वर्य परिपूर्णं जुयाच्वंसां सन्तान छहा मदया महा दुःख जुया च्वन । छन्हू शुभविक्रम राजां
 मनस भालपा विज्यात । अहो जित थथिगु सुख संपत्ति परिपूर्णं जुयाच्वंगु समये पुत्र छहा दुसा

थ्वयादुर्गच्छि महासुख प्राप्तजुई । छुयाये थुगु सुखभोग दकों व्यर्थ वनिजुल । इहलोके सुखजूसां परलोके दुःखज्वीगु जुलधका महा धन्दा कया रात्रीया समये सुरक्षणी नामरानीयात आज्ञा दयेका विज्यात । हे कान्ते ! हे सुरक्षणी ! जि चित्त महा आकुल-व्याकुल जुल । इहलोके भीसं थथिगु सुखभोग यानाच्चवना । परलोक वनेगु बखते भीत मोक्षपद सुनांलाकि । थुगु वखते पुत्र वा पुत्री छज्जजूसां दःसा थौं सुखजूथें परत्रेनं सुखजुई । उकिं जि महादुःख जुलधका आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना सुरक्षणीरानीं विन्तियात । भो स्वामी छलपोलं आज्ञा दयेका विज्याथें थ्व अष्टऐश्वर्य श्रीसंपति आपालं दयाच्चवंसां दक्कंव्यर्थजुल । थुगुलोके सुखजूयां छुयाये परलोके गतिनापं लाकिह्य पुत्र-पुत्री सुमदु । उकिं ईश्वरयाके मेवायाना वरदान फोनेमाल धका निह्य स्त्री, पुरुषया समधारयाना रात्रीया कालहना विज्यात । प्रातकाल जुस्येलि शुभविक्रमराजां मन्त्री विभक्ति सेन-याके समधारयात । भो मन्त्री भी थौं थथिगु सुखभोगं राज्य यानाच्चवना । परलोके महादुःख ज्वीगुजुल । छाये धासा जि पुत्रमदु पुत्रीमदु । परन्तु थ्वराज्य सुयात लः ह्लाना थके । थु कियानिर्मित पुत्र वा पुत्री 'सन्तान' दयेकेत छु उपाय यायेमाल । सन्तान छह्यनापं मन्तकि इहलोकसं, परलोकसं निस्फल जुलधका आज्ञादयेका विज्यागु न्यना विभक्तसेन मन्त्रीं विन्तियात । भो महाराज छलपोल ह्यासचाया विज्याये मते । जि थु किया जत्तजुक्तियाये । सन्तानया कारणे ह्लापा यापि मनूतयेसं घयातःगु खें न्यना तयागु दु । छु, धाःसा । स्थान वास धाये मण्डप 'फलचा' इत्यादि दयेका प्रतिष्ठायाये । थु किया पुण्यं सन्तान दैधका विभक्तसेन मन्त्रीया भाषा-न्यना शुभविक्रमराजां खःधका भालपा शुभसेन राज्यया ध्वाखांपिने प्यंगू ४ दुवाते लाक अति-मनोहर पूर्वकं मण्डप छगू दयेका सन्तान कामुनां प्रतिष्ठाकर्मयाना शोभायेमान ज्वीकातल । थनंलि शुभविक्रमराजां अतित अभ्यागतपिन्त अनेक वस्तु दानयाना सुरक्षीनाम रानीनापं सुरत संभोग याना सुख आनन्दं शयनयाना विज्यात । थ्वबेलस ईशान दीगया स्वामी श्रीमहादेव पार्वती-देवी सहितं निह्य स्त्री पुरुष शिशिर ऋतुया समये मर्त्यमण्डले उखें थुखें चाःहिला विज्यागु बखते थुगु मण्डप छगू अतिवांलाक दयेका तःगुखना निह्य स्त्री पुरुष पलख विश्रामयाना विज्यात । थुगु वखते पार्वतीदेवीं विन्तियाना घाल । भो महारुद्र थ्व महा मनोरम ज्वीक दयेका तःगु मण्डप सुयागु कीर्ति । छुयानिर्मित दयेका तल । थु किया महिमा जित यथार्थ याना आज्ञा दयेका विज्याये मालधका विन्तियागु न्यना श्री महादेवं आज्ञा दयेका विज्यात । हे देवी ! हे पार्वती ! थुगु मण्डप दयेकातःगु शुभविक्रम राजाया कीर्ति खः । थुह्य शुभविक्रम राजाया थथिगु सुख-भोगया समये पुत्र वा पुत्री छम्हनापं मदया सन्तान दयेकेयानिर्मित थुगु मण्डप छगू दयेका तल-धका आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना पार्वतीदेवीं अतिकरुणा तया आज्ञा दयेका विज्यात । भो स्वामी महारुद्र थुम्हराजाया सन्तान मदया च्वंगुखःसा सन्तान वरबिया विज्याये मालधका विन्तियागु न्यना श्रीमहादेवं आज्ञादयेका विज्यात । भो पार्वती थौंयादिने शुभविक्रम राजायात सन्तानछम्ह वरदान विद्या वयेधका श्री महादेव कंपालिकया भेषकया शुभविक्रम राजाया राजद्वारेवना भिक्षा फोनाच्चन । थ्वबेलस श्री महादेव 'कंपालिक' यात भिक्षाव्यूपि सुमदया विस्तारजुया महादेव

हथास चाया चवन । थुगुवखते श्रीमहारूद्रं थःके च्वंगु डमरूं घायेकल । भो दाता छंत पुत्र वरदान
 यलसा याकनं जित भिक्षा ब्यू । पुत्री वरदान यलसा विस्तारया घका डमवरु द्वारा घयाचवन ।
 थथेनं भिक्षावियेगु विलंब याना चवन । थ्वते डमवरुया शब्द घाःगु ताउजायालिं सुरक्षणीरानी
 हथासं २ भिक्षावियेगु ज्वना भिक्षा छुवगु समये श्रीमहादेव कोपजुया पुत्री वरदान विया त्यहां
 विज्याना पार्वतीदेवी सहितं कैलाशे विज्यात । थुगु कालान्तरे श्रीमहारूद्र यागु वचन वरदान
 द्वारा सुरक्षणीरानी गभिनी जुयावल । उगु समये शुभविक्रमराजां मने अति हर्षनान याना अतित
 अभ्यागतपिन्त नानाप्रकारं दानयाना विज्यात । थनंलि सुरक्षणीरानीया गर्भे भिलां पुरेजुया
 कार्तिकमासया पुणिमाखुन्हं पुत्री जन्मजुल । गथिम्ह वालख धालसा महासुलक्षणी अतिवांला दको
 स्त्रीया लक्षण संयुक्तजूया पूर्णचन्द्रमा समानं तेजथिना च्वंम्ह राजपुत्री जन्मजुल घाःगु समाचार
 न्यना शुभविक्रम राजां आज्ञादयेका विज्यात । घन्य २ जिगु भाग्य थनि पुत्री जुलसां पुत्रथेंजुल ।
 आःजि थुम्ह पुत्रीयात थ्वराज्यनि लःल्हाना थकेदत । घका पुत्रीजूसा पुत्रथें भालपा विधिपूर्वकं
 जातकर्मादियाना सुन्धरीमती घका नाम करणयात । थ्ववेल्स शुभविक्रम राजा सुन्धरीमती मैया
 यात दुदुमापिं भिनिम्ह १२ तथा प्रतिपाल याकातल । थुम्ह वालख शुक्लपक्षया चन्द्रमा समानं
 वढेजुया वल । थुगु प्रकारं विचारयाना प्रतिपाल यायां भिनि १२ दया जौभनि जुयावगुखना
 शुभविक्रमराजा मनस भालपाजुल । थुम्ह पुत्रीयात ईहिं पाटन विवाह यायेगु समयं जुयावल ।
 सुनानं कन्या फोंके हगूमदु थ्वयात थथेतये मजिल मेवराजायात कन्यादान वियेमालघका भालपा
 शुभविक्रमराजा विभक्तिमेन मंत्री यात सःता आज्ञा दयेका विज्यात । भो मंत्री सुन्धरीमतीमैया
 यात ईहिपातयाना वियेगु समयेजुल सुनानं कन्यादान फोंके हगूमदु । भीसंतुं राजामाला ईहि-
 पाटनं विवाहयाना वियेमाल । उकिं पर सिमानया राजा २ पिके विन्तियाके छोयेमालघका
 आज्ञादयेका विज्यागु न्यना विभक्तिसेन मन्त्रीं दूत ब्राह्मणपिन्त सःता आज्ञादयेकल । भोदूत
 ब्राह्मणपिं परसिमानया राजापिनि थासेवना भी २ राजपुत्री सुन्धरीमतीमैया राजकुमारी ईहि-
 पातनं विवाहयाना वियेघका घया । थुकिया पूर्णलिसः ज्वना वयेमाल घका घागु न्यना
 ब्राह्मणपिं प्यंगू दिशां परसिमानया राजापिनिगु राजद्वारेवना दूत ब्राह्मणपिसं विन्तियात । भो
 नृपति ! राजागणपिं जिमि शुभसेन राज्यया स्वामी शुभविक्रम राजाया पुत्री सुन्धरी मतीमैया
 छसपोल पिन्त ईहिपातनं विवाहयाना वियेघका विन्ति यानाहल । थुह्य कन्या छलपोलपिन्त कया
 विज्याहुं घका दूतपिसं विन्तियागु न्यना परसिमानया राजापिसं आज्ञा दयेकल । भो दूत ब्राह्म-
 णपिं शुभविक्रम राजायापुत्री सुन्धरीमती मैया जिमिसं विवाह याये मफु । थुम्ह राजानापं जिपिं
 संसर्ग मजु । जिपिं उलि मग्यनिघका आज्ञा दयेकेगु न्यना दुत ब्राह्मणपिं लज्याचाया । थःगु देशे
 त्याहां वया । शुभविक्रम राजाया राज सभास विन्तियात । भो महाराज शुभविक्रम छलपोलया
 आज्ञार्थे जिपिं दिशा २ पतिकं वना परसिमानया राजापिके विन्तियायानागु वखते । राजापिसं
 छलपोलया पुत्री सुन्धरीमतीमैया विवाहयाना । तःघंहा राजानाप संसर्ग जुयेमफु घका घयाहल
 घका घागु न्यना शुभविक्रम राजा अद्भूतचाया विभक्तिसेन मन्त्रीयात सःता आज्ञा दयेका

विज्यात । हेमन्त्री थ्व छु ? हेतु जुल । थ्व पुत्रीया कर्म गथिगु जुल । मेपिनि विये मखु घाःसां
 नाना प्रकारया खँ ल्हाना वलात्कारं जूसां कन्यादान काई । जि कन्यादान वियेधका अनेक देश-
 विदेश दूतछोया धायेके छोयानं कन्यादान कायेमखु धका घयाहल । उकि भीगू राजभण्डारे दको
 श्रीसम्पति व राज्य समेत वच्छियाना पुत्री सुन्धरीमती मैयायात नाना प्रकारया तिसांतीका
 अत्यन्त शोभायेमान याना 'फयांकको बांलाका' मण्डलवाट घयागु दुवाते तयाति । थुगु लैपुं
 'ब्राह्मण, क्षत्री, वैश्य, शूद्र, थ्व प्यता जात मध्ये । ह्यापां सुपुरुष वल वयात धनसम्पती व वच्छि
 राज्य समेतं विया ईहि पाटनं राजकुमारी 'सुन्धरीमती मैया कन्यादान व्यू धका शुभविक्रम राजां
 विभक्तिसेन मन्त्रीयात आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना राजकुले दयाच्वंगु दको श्रीसम्पति व राज्य
 समेतं वच्छि थया भो च्वया शुभविक्रम राजाया सहिछाप तया मण्डलवाट घयागु थासेतया
 सुन्धरीमती मैया यात नाना प्रकारं तिसां तीका शोभायाना मण्डपस तयातल । थ्वेलस थुगुलैपुं
 पुरुष घयापि सुंछह्यं मवया विभक्तिसेन मन्त्रीया अथेयाये थथेयाये मदया च्वन । उगुवखते उप-
 ग्रामे च्वना च्वंहा उलसि घयाह्य जजमान छह्य स्वर्गरोहण जूगुलि । थ्वयाछें शुद्ध-शान्ति
 मालको कृया-कर्मयाना सिद्धा भाग ज्वना । थुगु लैपुं ल्याहाँ वया च्वंहा नियमसाधक ब्राह्मणयात
 कुशल वार्ता याना विभक्तिसेन मन्त्रीं विन्तियात । भो नियमसाधक ब्राह्मण ! श्री शुभविक्रम
 राजाया आज्ञार्थे छलपोलं याना विज्यायेमाल । थुम्ह सुन्धरीमती मैयायात थौंयादिने थुगु लैपुं
 सु पुरुष वल वयात ईहिपाटनं विवाहयाना धनसम्पति व राज्यसमेतं वच्छि वियेधका पूर्ण प्रतिज्ञा
 यानातल । थौं थुगु लैपुं सुहेवःपि मदु । केवल छलपोलहे छस्हजक विज्यागु खनेदु । उकि
 छलपोलयात राजाया आज्ञार्थे व कन्यादान कया विज्याहुँ धका विभक्तिसेन मन्त्रीं विन्तियागु
 न्यना नियमसाधक ब्राम्हणं आज्ञा दयेकल । भो मन्त्री ग्राम छु खँल्हाना । जि सदानं नियम
 ब्रतयाना श्री बुद्ध, धर्म, संघया शरणे च्वना तपस्या ब्रत धर्म याना स्त्रीसंभोग घयागु त्वता
 च्वनाह्य । उकि जित थ्व राजपुत्री विवाहयाये योग्यमजू । थुगुकार्य जि यायेमखु । अवश्यनं
 कन्यादान कायेमखु धका आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना विभक्तिसेन मन्त्रीं शुभविक्रम राजाया
 आज्ञार्थे नियम साधक ब्राम्हणयात छोयेमखु धका पना तल । थथे पनेमात्रं ब्राम्हणं आज्ञा
 दयेकल । भो मन्त्री जित छाये पनागु । जिगु प्राण वंसं थ्व कन्यादान कायेमखु । थ्व तपस्या
 ब्रतयात जि अवश्य भ्रष्ट यायेमखु धका अनेक बार विन्तियाना च्वंगुस्वया विभक्तिसेन मन्त्रीं
 घाल । थ्व ब्राम्हणं राजाया आज्ञा लंघनायात । थ्वयात शुभविक्रम राजायाथासे ब्वना यंके
 मालधका सुन्धरीमती मैया सहितं दको धन सम्पती व वच्छिराज्यया पत्र समेतं राजकुलेहया
 राज सभास च्वना शुभविक्रम राजायाके विभक्तीसेन मन्त्रीं विन्तियात । भो महाराज शुभविक्रम
 छलपोलया आज्ञार्थे मण्डलवातया लैपुं विज्यास्त थ्वसपोल ब्राम्हण छम्हजक खना । मेपि सुं वःगु
 मखना । उकि थ्वयात सुन्धरीमतीमैया कन्यादान कयाविज्याहुँ धका घयां नियमब्रतजकं याना
 च्वन स्त्रीजननाप संभोग मयाना सुन्धरीमती मैया जित कन्यादान मयोधका घयाच्वन । थ्वते
 विभक्तिसेन मन्त्रीया विन्तिन्यना शुभविक्रमराजां नियम साधक ब्राम्हण यात सःता आज्ञा दयेका

विज्यात । भो ब्राम्हण छलपोलं छाये जिगु वचन लंघनायाना विज्याना । जि प्रतिज्ञायाना,
 तयेधुन । जिम्ह पुत्री सुन्धरीमती मैया कन्यादान कया विज्याहुं घका शुभविक्रम राजां आज्ञा
 दयेका विज्यागु न्यना नियमसाधक ब्राम्हणं वित्तियात । भो महाराज शुभविक्रम थुगु कार्य
 याना जिगु धर्मयात स्यंका विज्याये मते । जि बुद्ध, धर्म, संघया शरणे वना नियम व्रतधारण-
 याना चवनाम्ह । जित स्त्री भोग छुप्रयोजन । केवल स्त्री भोग घयागु नरक भोग भालपा चवना ।
 छुयाये विशेषं क्षत्रीवंशया राज पुत्री जित योग्यनंमजू । थुगु कार्यछता जि कदाचित् यायेमखु
 घका धागु न्यना शुभविक्रमराजां अतिकं तंम्वेका घया विज्यात । भो नियमसाधक ब्राम्हण छलपोल
 अवश्यनं जिगु वचन लंघना यात । उकिं वन्ध्यांगारे कुना कायलयाना । थुम्ह कन्या छंत विवाह-
 याना मव्युसे त्वतेमखु घया महाने गणपित्त सता आज्ञा दयेकल । भो राजपुरुष नियमसाधक
 ब्राम्हणयात वन्ध्यांगारे गुप्तसाथं कुनातिघका राजां आज्ञा दयेकगु न्यना राजपुरुष पिसं नियम-
 साधक ब्राम्हणयात वन्ध्यांगारे यंका कुनाविल । श्वते राजपाशे चवना श्रीबुद्ध, धर्म, संघ, यागु
 नाममात्रकया त्रिरत्नयागु भजनयाना चाह्लि दैवपुकारे यानाचवन । थुगु प्रकारं चवना निला
 २/४ पिला वितेजुयावन नं कन्यादान कायेधका मघागुलि नयेगु-त्वनेगु 'आहार' समेतं मविसें
 चालाकानं तल । थयेजुःसा थःगु नियमव्रत मतोतु भं एकचित्त याना भिनिदं १२ संम दयावल ।
 अथेनं थुम्ह ब्राम्हणं कन्यादान कायेधका मघागुलि शुभविक्रमराजा आश्चर्य चायाचवन । थुम्ह
 नियमसाधक ब्राम्हणं ह्लिया ह्लियं श्री करुणामय आर्यावलोकितेश्वर यात स्मरणायाना नियम-
 व्रत-तपस्यायाना चवंगु पुण्यया प्रभावं श्री करुणामय भमल रूपजुया विज्याना वन्ध्यांगारे लें
 छपु दयेका सुनानं मखं ब्राह्मणयात राजपाशं त्वता छोट । श्वते गुप्तद्वारा प्याहांवना योगीया
 भेषकया देशत्यागयाना उत्तरदिशा स्वया वन । श्वबेलस वन्ध्यांगारे विचारयाना च्वं पिं राजपुरुष
 पिसं थुम्ह नियमसाधक ब्राम्हण मदुगु सिया शुभविक्रम राजायाके विन्तियात । भो महाराज शुभ-
 विक्रम ! भो वन्ध्यांगारे कुनातयाम्ह ब्राम्हण विस्सुंवन । श्वते राजपुरुषपिनिगु विन्तिन्यना
 शुभविक्रमराज ! शुभसेन नगरे मायेके छोट सकभनं स्वया ल्वीकेमफया गां गां पतिं दुतछोया
 मायेके छोट । अननं ल्वीके मफया दुतगणपि ल्याहां वल । श्व स्वया शुभविक्रम राजायामने तर्क
 वितर्कयाना इदास ज्वीका चवन । थनया खं थुलि । थनंलि नियमसाधक ब्राम्हण योगी देश गांपतिं
 चाःहिला भिक्षा पवना वं वं थासे शुभविक्रम राजाया राजपुरुषपिसं मालाजुल घयागु खवरजकं
 न्यनेदया थःगु किपालुं थःत ल्यु बल घया थें त्राशचाया वं वं श्री सूर्यया किरण नापं कोमग्योगु
 अतिकं तःघनाचवंगु निरञ्जन वनया दथुस थ्यंका कल्पवृक्षसिमा छमायात बुद्धघका प्रदक्षिणायाना
 चाउला सेवायाना च्वं च्वं आपालं वर्ष विते जुयावन । थनया खं थुलि । श्वबेलस सुन्धरीमती
 मैया नियमसाधक ब्राम्हण वन्ध्यांगारे विस्सुंवन घागु न्यना मनमनं धाल । धिक्कार जिगु कर्म,
 जि थुलिमछि सुन्दरी जुया चवनागु नं व्यर्थजुल । छाये घाःसा जिबुवा शुभविक्रमराजां जित
 ईहिंपाटनं विवाहयाना विधेधका परसिमानया राजा २ पिके दूतछोया विन्तियाके छोया नं ।
 विवाह यायेमखु घयाहल । उकि मण्डलबाट घयागु थासे न्ह्याह्यहे पुरुष थुगु लेंपुं वःसां विवाह-

याना वियेधका धनसम्पत्ति व नाख्य समेतं बच्छियाना वियातल । जिगु भाग्यं ब्राम्हण छम्ह
 वगु ला खः छुयाये कन्यादान मकासि विस्युंवन । आः जिनं थ्व मां-बी पित गूलिदुःख विया
 च्वने । थुगु राज्ययात त्वता श्री भगवानया सभासवना धर्म व्याख्यान न्यना जिगु पापदकों
 मोचन यावनेधका भालपा योगिनीया भेषकया रत्नमालां कोखाया चित्त श्रमनयाना रात्रीया
 समये राजमण्डिरं त्वता गृद्ध कूट पर्वते वने धका वन । प्रातःकाल जुसेलि मांम्ह सुरक्षणी रानी
 पुत्री सुन्धरीमती मैया राजकुले मदुगु खना शुभविक्रमराजायाके विन्तियात । भो स्वामी सुन्धरी
 मती मैया मदु । गनवनधका विलापयाना घागु न्यना शुभविक्रमराजां आज्ञा दयेका विज्यात ।
 भो कान्ते सुरक्षणीरानी आमथे हथास चायेमते धिर्जया दूतगणपि छोया मायेके छोयेधया मन्त्री
 विभक्तिसेन यात सःता आज्ञा दयेका विज्यात । भो मन्त्री भी राजपुत्री सुन्धरीमती मैया गन
 वन । मालाहयेमाल धका धया विज्यागु न्यना विभक्तिसेन मन्त्री दिशादिशा पति दूतपिछोया
 मायेके छोट । गनं ल्वीके मफया दूतपि ल्याहां वगु खना स्त्रीपुरुष निम्हं हाहाकार विलापयाना
 पुत्रीयागु स्वक-संतापकया नुगः मछिका च्वन । थनया खं थुलि । थनंलि सुन्धरीमती मैया देश-
 देशान्तर हिला कुसुम्बि पुस्करणी उभाने दुहांवन । अले उभानपालक नकिचां खनाधाल । भो
 कुलपुत्री सुन्धरीमती मयेजु छिस्कर गनविज्याये तेना धका घागु न्यना सुन्धरीमती मैयां घाल ।
 भो उभान पालक नकिचा घोमा जि रत्नया खानी दुथाये च्वनानं महा दारीद्र ज्वीका च्वनाम्ह
 छुया निम्ति थथे जुलधका गृद्धकूट पर्वते वना श्रीभगवानयाके न्यनेत वया धका घागु न्यना
 उभानपालक नकिचा घाल । भो कुलपुत्री सुन्धरीमती मयेजु आमथे लहा खालिवनां श्रीभगवानया
 धर्मसभास दुतकाईला अन श्यंक वनेत छुं चीजछता ज्वना वनेदुसा ज्युधका घागु न्यना सुन्धरीमती
 मैया आज्ञा दयेकल । भो उभान पालक नकिचा जिला छुं वस्तु ज्वनामवया । छि हे थनदुगु श्री
 भगवानयात अर्पणयाये ज्वग्यजुया च्वंगु वस्तु दयादयेके मालधका विन्तियागु न्यना उभानपालक
 नकिचां श्री भगवानयात छाये योग्यजुयाच्वंगु पत्यस्व उफोस्वां निफो न्हुगु धःपे स्वथना जल
 परिपूर्ण याना कापलं त्वपुया सुन्धरीमती मैया यात घाल । भो कुलपुत्री थ्व धःपे च्वंगु खेपुसा
 काप गृद्धकूट पर्वते श्रीभगवानया धर्मसभास मथ्यंक उला स्वयेमते । थुकी श्रीभगवानयात छाये
 योग्य जुयाच्वंगु वस्तु तयागु दु । धका घागु न्यना धःप कया । थ्वयात जि छु विया थके धका
 मतीं थःके च्वंगु तिसा दकों त्वया । उभानपालक नकिचायात विया धःप व्यकुंच्याना कुशुम्बि
 पुस्करणी उभानं प्याहांवया गृद्धकुट पर्वत पाखे स्वया वन । थुगु समये निरञ्जवने बासयाना
 च्वंम्ह नियमसाधक ब्राम्हण कल्पवृक्ष सिमायाके भक्तियाना च्वंगु श्री करुणामयं ध्यानांगारे
 खना । श्री भगवानया धर्मसभास छोयेमालधका तुपिताभुवनं विज्याना कल्पवृक्ष सिमाया च्वकास
 च्वना आज्ञा दयेका विज्यात । भो नियमसाधक ब्राम्हण थुगु वृक्ष श्री भगवान मखु । छुधका
 भावयाना च्वना । श्रीभगवान ला थनं पश्चिम दिशापाखे गृद्धकुट पर्वते सहधर्मया व्याख्याननयाना
 विज्याना च्वन । उकि छ अनहुं धया श्री आर्याविलोकितेश्वर अन्तर ध्यान जुया विज्यात । थथे
 आकाश वाणीं घागु न्यना नियमसाधक ब्राम्हण यागीं मति चिन्तनायात । अहो आश्चर्य ! थ्व

घणघोर जङ्गले मन भुलेजुया श्व सिमाया भक्तिया च्वन जित गनया मोक्ष वर विई । वरु
आकाशवाणीं थारें गृद्धकुट पर्वते वनेमाल धका वन । गुलिछि भूमी वंगु वखते प्यपू लँया दोवाते
घःप व्यकुंच्याना वया च्वंम्ह 'सुन्धारीमती मैया' योगिनीनं श्वहे दुवाते थ्यंक वल । थुगु समये
'सुन्धारीमती मैया' योगिनीनं व्यकुंच्याना वःगु घःपे श्रीसूर्यया तेजं दग्ध जुया पत्येस्वां छफो
प्याहांवया योगिनीया शिरे कुशार्थे च्वनाच्वंगु खना 'नियमसाधक ब्राम्हण' योगी आश्चर्य चाया-
च्वन । उगु वखते नियमसाधक ब्राम्हण व सुन्धारीमती मैया निम्हस्या परस्पर म्हमस्युसां निम्हं
वहे लँपुं वनाच्वन । थथे निम्हनापं वना च्वंगु वखते 'नियमसाधक ब्राम्हण' योगी 'सुन्धारीमती
मैया' योगिनीं यात आज्ञा दये कल । भो कुलपुत्री छि गन भाये तेना धका नम्रवचनं धागुन्यना
योगिनीं नं धाल । भो कुलपुत्र जि गृद्धकुट पर्वतेवना श्रीभगवानयात थुगु वस्तु छया धर्म
व्याख्यान न्यनेधका वया छिस्कर गन भाये तेना धका धागुन्यना 'ब्राम्हण' योगीं मने चिन्तना-
यात । अहो ! आश्चर्य ! जि ला छम्ह सामर्थक पुरुष जाति जुया पालिथुया ज्ञान दयेमाम्ह
जुयां छुयाये । थौं गलंथुया ज्ञानम्ह मिसायाति नापं ज्ञानमदु । थुम्ह योगिनीं नं श्रीभगवानया दर्शन
यायेत लहा खालि मज्जीक ज्वना वल । जि छुयाये लहा प्वकलं वना । वसपोलयागु दर्शन गथेयाये धका
मति गनं स्वां-सिसाफल इत्यादि छुं दुला धका उखें थुखें स्वस्वं गुलिछि भूमी वंगु समये 'नियमसाधक
ब्राम्हण' योगीया मने थुलि भालपु जुल । थुम्ह योगिनीया छेने छुनातःगु स्वां छफो कया लहा खालि
मज्जीक वने घयागु मति आज्ञा दयेकल । हे भगिनी जिनं श्रीभगवानया धर्म व्याख्यान न्यनेत गृद्धकुट
पर्वते वनेधका वया । थौं छिके छता चीज फोने । जित दया दैलाधका धागु न्यना योगिनीया मनमनं
धाल थुम्ह पुरुषं जिके छु वस्तु फोने त्यन । कामरागे चित्त तःसा जि बवाजुं जित कन्यादान
विया पुरुषभोग याके धका जुल । पुरुषभोग लाके मफु । थौं श्व पुरुषं धागु जि अबश्य वियेजुल ।
धका मने प्रतिज्ञा याना धाल भो योगीजु महापुरुष छिस्करं छु आज्ञा दयेके तेना जिके दुगु जूसा
अवश्यनं विये, धका धागु न्यना योगी पुरुषं धाल । भो कुलपुत्री योगिनीं छंके मदुगु चीज फोने
तेनागु मखु । छंके दुगु वस्तुहे खः । जिनं श्री भगवानया सभास लहाखालि मज्जीक वनेत छिके
छेने कुशार्थे क्वीका च्वंगु पत्येस्वां छफो जित दया दयेके माल । थथे योगी पुरुषं धागु न्यना
'सुन्धारीमती मैया' योगिनीं अद्भूत चाया धाल । भो योगी पुरुष जिगु छेने गन पत्येस्वां दु ।
घया थःगु लहा तीजकं छेने छोया माला रवगू समये थःगु छेने पत्येस्वां थुया अतिकं खुसिजुया
पत्येस्वान ज्वना कोताना काःगु वखते पत्येस्वांया हागः घःपे जुया च्वंगुलि हाःसमेतं लेहें थना
कया योगिनीया मनं भालपा जुल । श्व पुरुषं जिके गथे पत्येस्वान मन तया काल । वत्वर्थे जित
श्व पुरुष लायेमाल धका आसिका याना पत्येस्वानं योगी पुरुषया लहाती लः ह्लाना झिल । थुगु
पत्येस्वान कया अति खुसिजुया निम्हस्यां लहा खालि मज्जीक गृद्धकुट पर्वते श्रीभगवानया धर्म
सभास थ्यक वन । थुम्ह योगिनींजक स्त्रीजाती जुयानिम्ति धर्मसभास वने मछाल श्री भगवानया
ख्वाले तापालं निसेंस्वया नमस्कार याना च्वव । ब्राम्हण योगीजक धर्मसभास वना श्रीभगवानयात
स्वचाक उला चरण कमले पत्येस्वां छया नमस्कार याना श्री भगवानया जवपाखे फेतुना धर्म

कथा न्यनेगु इच्छा याना चवन । थनंलि आनन्दभिक्षुं श्री भगवानयाके विन्तियात । भो भगवान् !
 समयापिने स्त्रीजन छह्य धर्म व्याख्यान न्यनेधका वया च्वंगुदु । सभास ब्वने ज्युला घका विन्ति-
 यागु न्यना श्रीभगवानं आज्ञा दयेका विज्यात आनन्द भिक्षु ! धर्म व्याख्यान न्यनेधका वहायात
 ब्वनाहकि । थथे धागुन्यना आनन्दभिक्षुं ब्वनाहल । थुगुबखते 'सुन्धरीमती मैया' योगीनीं
 श्रीभगवानया चक्रमण्डलेवना स्वचाकउला थःमं ज्वनावयागु घ.प श्रीभगवान या न्होने दिका
 खेपुसावस्त्र उला घःपया दुने 'नील कमल स्वां छफो अतिकं वांलाक चक्कं ह्या च्वंगु तीजकं
 कया श्रीभगवानया चरणे दहलपा नमस्कारयाना खवपाखे फेतुना सह धर्मया व्याख्यान न्यना
 चवन । थुगु समये श्रीभगवानं 'ब्राह्मण योगी व 'राजपुत्री' योगीनीं निहाखना मुसुहुं हिला
 विज्यात । श्रीभगवान हिला विज्यागु आनन्द भिक्षुं खना आश्रमं दना श्रीभगवानया न्होने विन्ति
 याना विज्यात । भो भगवान थौया कालान्तरे छल पोल छाये हिला विज्याना । थुकिया
 महिमा जि प्रभूति थ्व भि निदोल १२००० भिक्षु गणपिन्त बोध ज्वीक आज्ञा दयेका विज्यायो-
 माल घका विन्तियागु न्यना श्रीभगवानं आज्ञा दयेका विज्यात । भो आनन्द भिक्षु जि हिलागु
 महिमा गथे धासा । छगू समये ह्यापा सत्ययुगया कालान्तरे धार्मिकर धयागु नगरे अनेक धन-
 सम्पत्ति परिपूर्ण घनाध्यजुया च्वह्य धर्म श्रुष्टि बनिया छह्य दयाचवन । थ्वया नकतिनिया यौवनं
 पूर्णजुया अतिबांलाना हिसिदया च्वह्य महिलवती घयाह्य स्त्री दया सुख पूर्वकं वासयाना चवन ।
 छन्हु धर्म श्रुष्टि वनियां बुद्ध धर्म, संघया शरणेवना श्री ३ करुणामयया शुल्काष्टमी व्रत याये-
 धका थः ह्य स्त्री महिलावतीयात सःतके छोगु बखते थव स्वामीयात अनेक विरोध भाव तया
 महिलावती मवल । थथे स्त्री मवःगु खना व्रत खण्डित ज्वीगुजुल घका मती बिस्मात याना ।
 थ्व व्रत खण्डित ज्वीका जि थन च्वनां छुप्रयोजन घका भालपाः धर्मश्रुष्टि बनिया तफोवन प्रवेश
 जुल । गुलिछि काल वनांलि मृत्युजुया वन । महिलवतीनं पतिवता धर्मच्वना कालहना वन ।
 थ्वबेलस धर्मश्रुष्टि महाजन तपोवन प्रवेश याना वंगुया धर्म ब्राह्मण कुले जन्मकया नियमसाधक
 धायेका चवन । महिलवतीनं पतिवताधर्म च्वंगुया पुण्यं राजकुले जन्मकया सुन्धरीमती धायेका
 चवन । थ्वपि निम्ह विवाहयाना वियेधका धाःगुलि 'नियमसाधक ब्राम्हण' योगीया भेषकया
 निरञ्जन बनेच्वना आपालं वर्ष वितेयाना वे घुकल । थुम्ह सुन्धरीमती मैया थःम्ह बौबं
 विवाहयाना वियेधका तयातःम्ह स्वामीं त्वतावंगु विरहं योगीनीया भेषकया कुसुमावती उभाने
 वना थःगु तिसां हिला पत्येस्वान व उफोस्वान ज्वना वया च्वंगु बखते लँयाविचे ब्राम्हणयोगीं
 पत्येस्वां छफोखना फोंगु बखते राजपुत्री योगीनीनं जित थ्व योगी स्वामी लायेमालघका
 आसीकायाना विल । थपि निम्ह पूर्वजन्मेनं स्त्रीपुरुष खः । उकि थुगु जन्मे न होने मालघका
 श्रीभगवानं सकल भिक्षुगण पित्त आज्ञा दयेका विज्यात । थथे श्रीभगवानया आज्ञा न्यना नियम-
 साधक ब्राम्हण योगी आश्रमं दना श्री भगवानया चरण कमले भोकपुया विन्तियात । भो
 भगवान थुलिमछि वनवास जुया वयानं थुम्ह स्त्री नाप होने मालतिनिला घका विन्तियागु
 न्यना श्री भगवानं आज्ञा दयेका विज्यात । भो ब्राम्हण अतित योगी पूर्वजन्मया स्त्री जुयाकारणे

पल्येस्वां व्युगु समये आसीकायात । उकिं थुगु जन्मे नियम व्रत तपस्या यांना च्वंसां स्त्री नापहोना
 रसभोग यायेमालघका सुन्धरीमती योगीनीं थुगु सभास व्हंकाविल । श्री भगवानया आज्ञां सुन्धरी
 मती मैयानाप होना स्त्रीया ल्हा ज्वना श्रीभगवानया ख्वालरवया 'नियमसाधक ब्राह्मण' योगीं
 प्रतिज्ञायात । भो भगवान थुलित वनवासजुया वया जित पल्येस्वां व्युगु समये छल लात ।
 पुनर्जन्मे थुम्ह स्त्रीया ख्वाल न्होने जि थ्व शरीरया ला कुचा २ थया ला-हि दानयायेगु जुल-
 धका सत्यवाचायाना श्रीभगवानयाके बेलाकया गृद्धकुट पर्वतं शुभसेन नगरे ल्याहां वया वीया छे
 थ्यंका अनेक कुशल वार्तायाना थःत जूगु दुःखया खँ फुकं कना स्त्रीनाप सुख भोगयाना काल
 मृत्युनं स्वर्गारोहण जूल । भो पद्मावतीरानी थुगु जन्मे जि मणिचूड धायेका जन्मजुयेधून । छ
 उगु जन्मेजित पल्येस्वां व्युगु समये छल कपतयाना व्युगुयानिर्मित थौं पल्ये म्वाने जन्मजुल । भो
 पद्मावती उखुन्हु जि श्रीभगवानया न्होने सत्यप्रतिज्ञा यांना तयागु थौंयादिने जि पुरेयाना दान-
 याये तेना । थुगु दाने छं ख्वाया विलापयाना विघ्न घायेमते धका मणिचूडराजं आज्ञा दयेका
 पद्मावतीरानी पद्मोत्तर राज कुमार मन्त्रीआदि सकल लोकजनपिन्त बोधयाना पूर्वानुरमृति पूर्व-
 जन्मया खँ कना विज्यागुन्यना सुनानं छुं छुं धायेमफया मिखालं ख्वविजक स्व स्व वेवा च्वन ।
 थ्ववेलस मणिचूडराजं राक्षसयात अति प्रिय भालपां अत्यन्त कोमल वचनयाना आज्ञा दयेका
 विज्यात । भो राक्षस वा जि थाये वा मनोरथ पूर्णयाना जिगु शरीरे च्वंगु ला-हि छन्त भोजन
 याके घया थःगु गःपते थःमंतुं चुपिकिया हिनू लिक्का राक्षसयात आज्ञा दयेका विज्यात । हे मित्र
 राक्षस ! जिगु मनोरथ छं पुरेयानाव्यू । छत जि दक्षिणा विये । गुलि 'हि' त्वनेगु इच्छादु,
 तृप्तजुयेक त्वं घका मणिचूडराजं आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना भेषधारी राक्षस हट्टटं ह्लिला
 तिन्हुया यज्ञकुण्डलं क्वाहां वया मणिचूड राजाया ह्लुकुस निपा ल्हातं ज्वना हिनू वान्याना उखें
 थुखें स्वया लोकजनपिन्त केना च्वन । राक्षसं राजायात ज्वना हि त्वंगुलि ख्वाल छपातं 'हि' स्व
 स्व वःगुखना लोकजनपिं सकले हाहा कष्ट घका ख्वायाच्वन । मणिचूडराजं 'हि' यागु घारा कम-
 जुई राक्षसयात सन्तोष याये मफै घका घन्दाकया च्वन । थनलि भेषधारी राक्षसं मणिचूड
 राजायागु आश्रये बिचारयाना घाल । हे राजन् ? हे मणिचूड ? छलपोलयात दुःख जुलला दुःख
 ताया विज्यायेमते घका भेषधारी राक्षसंघाःगु न्यना मणिचूडराजं आज्ञा दयेका विज्यात । हे
 राक्षस ! जित छुं दुःखमजु । छन्त तृप्तयाये मफै घका जक घन्दा जुया च्वन । घका मणिचूड
 राजां आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना भेषधारी राक्षसं मने हर्षमानयाना अत्यन्त आश्चर्यचाया
 घाल । हे मणिचूड ! 'हि' त्वना तृप्तजुल । ला, नयेहकिधका राक्षसं घाःगु न्यना मणिचूडराजं
 मने हर्षमानयाना हियाधारा छिना शस्त्रकया थःगु शरीरेच्वंगु ला घेना राक्षसयात विल ।
 राक्षसंकया पित्याह्यं नयेथ्ये ल्वाका ल्वाकां स्हुतुसंका उखें थुखें स्वया नया च्वन थुगु प्रकारं
 गनगन 'ला' दयाच्वन पिलाको, लपा, खंपा, आदि सकभनंयागु 'ला' घेनाविल व्यूव्यू लिसें कया
 भक्षणयात । थ्ववेलस महाराजा मणिचूड यात तच्चतं बेदनाजुल फव्व मनं घिर्जेयाना वाकु छिना
 थःगु प्राणयात बोधयाया घाल । हे प्राण छं इच्छायांना च्वंगु ताकलं दत गुव्लेजिगु शरीरे च्वंगु

'ला-हि' आदि प्राणसुद्धान्त दानयायेधका । थीं औसरवल अथेयाकारणे छं जित त्वता वनेमते
 घका थःगु मनयात बोधयाना विज्यात । लिपा तत्त्वत पीडाजुया सहयाये मफया भूमीस गोतुला
 मूर्छाजुयावन । महाराज मणिचूडया शरीरं हि प्याहां वःगुनि भूमीस बाःन्यानावल थुगु प्रकारं
 मणिचूडराजां दुस्करचर्या याना विज्यागुखना लोकपि सकसियां नुगलं सहयाये मफया अचेत
 जुयाचवन । थव्वेलस पद्मावतीराणीं थवस्वामी मणिचूड महाराजा अचेतजुया भूमीस ग्वारातुला
 विज्यागु खना नुगलं सहयाये मफया सँ फहँ फहँ तथा थःगु नुगले थःमं दाया हथा हथासं व्वां
 व्वांवना मणिचूड राजाया ह्रास घयेपुना तच्चतं विलापयाना विज्यात । हाये २ जि स्वामी अति-
 धर्मात्मा दानयायेगुलि सूर्राजुया विज्याना च्वंहा हे स्वामी ! जित अनाथयाना त्वता छलपोल
 याकचा गन विज्याना । हाहा देव स्वामी छलपोल त्याहां विज्याहुं । छलपोल जि धर्मया वौ
 भवभूती ऋषीयात आज्ञा दयेका विज्यागु दु । पद्मावतीयात त्वता गनवने मखुधका थीं छलपोलं
 जिगु अपराध छुं मदेकं जित अनाथयाना त्वता विज्यात । जिथिजाहा मिसायात । दुःखयाना
 छलपोल छहाजक गनविज्याना जिगु चित्त भ्रमणजुल । दिशानं उखे थुखे धायेमफुत जि गनवने
 गनचवनेजुल । वँ म्हुया द्वाहां वनेला अग्नि कोव्वाना सिनावनेला । पुखुली अथवा तज्जागु भीरं
 ववव्वां वनेला । गनवने मां-वौ, दाजु किजा वन्धुवर्गपि सुंमदुहा अनाथयात लुमंका मिखाकना
 जित बोधयाना विज्याहुं । मखु घयागु जूसा अग्निसंस्कारयाना छलपोलनापं मिसकोव्वाना प्राण
 त्याग यायेजुल घका महारानी पद्मावतीदेवीं विलापयाना खदया विज्यागुलि मणिचूडराजा न्ह्यल-
 चाहा थेंजुया चेष्टादया राक्षसयागु ख्वालस्वया आज्ञा दयेका विज्यात । भो राक्षस छन्त तृप्त-
 याये घका जिगु न्ह्योनेच्वंगु ला-हि नकेधुन । आःवाकी दुगु शरीरसमेतं छंत दानयाये भक्षयाधका
 मणिचूड राजां आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना भेषधारी राक्षसं हुंकार शब्दयाना तिन्हुया न्ह्योनेवया
 मणिचूड राजाया ह्रास घयेपुया ह्रा छहा चिचित्याना मास भक्षणयात । थनलि मणिचूडराजां
 आज्ञा दयेका विज्यात । हे राक्षस आःतले जि म्वाना च्वनातिनि । जिके वाकिदुगु स्यें, स्वें, नुग,
 स्यो इत्यादि सकता भक्षणया । स्या घका, दुःखजुलघका धायेमखु । छन्त जिगु आत्मा समेतं
 दानयाये धुन । जित अनुत्तराया सम्यक्सं बोधिज्ञान याकनं लायेमाः घका मणिचूडराजा आज्ञा
 दयेका विज्यागु न्यना आकासे विज्याना च्वंपि देवलोकपि सकसिनं छगूपाखे हा हा घका जायेबुया
 पुष्पबृष्टि यानाहल । थनलि भेषधारी राक्षसं मतिचिन्तनायात । निश्चयनं मणिचूडराजा थःगु
 शरीर त्यागलाईगु जुलघका तच्चतं विस्मयेचाया राक्षसयागु भेषत्वःता ईन्द्रयागु रूप धारणयाना
 आज्ञा दयेका विज्यात । भो राजन मणिचूड ? जित स्वया विज्याहुं । जि राक्षस मखु । जिला
 साक्षात देवराजईन्द्र छलपोलयागु मनया परिक्षा यायेधका वयागुखः । धन्य २ छलपोलया चित्त ।
 छलपोलयागु पराक्रम खना जि अति खुसिजुल । छलपोलं छु वरदान फोनेतेना । फों घका
 देवराजईन्द्र धागु न्यना मणिचूडराजा विन्तिथाना विज्यात । भो देवराज ईन्द्र जि देवया राजा-
 जुया स्वर्गलोके भोग यायेधका दानयानागु मखु । ब्रह्मा जुयेधका कामना यानागुनं मखु ।
 चक्रवर्तीराजा जुयेधका कामनानं मखु । केवल अनुत्तराया सम्यक्संबोधिज्ञान लाना । तरे जुये

मफया च्वंपि लोकजनपिन्त तरेयाना । मोक्षवने मफया च्वंपि प्राणिपिन्त मोक्षद्योया । दुःखजुया च्वंपित सुखयाना विये घयागु जिगु पूर्ण प्रतिज्ञा खः । थुगु प्रतिज्ञा पुरेयाना विज्याहुं । मेता छुं प्रयोजन मद्दु । घका मणिचूडराजा वरदान फोना विज्यागु न्यना देवराजईन्द्र तच्चत विस्मयेचाया मने विचारयाना विज्यात । अहो ! आश्चर्य ! थ्व मणिचूड राजा मखुगु वरदान फोन । थुगु वरदान जि वियेमफु अथेया कारण थ्वयात गुलिसास्ति नकातये । मृत्यु सञ्जीवनी औषधि ह्या लेपनयाना वस्पोलयागु शरीर ह्वापागथे च्वन । अथेहेयाना वियेघका देवराजईन्द्र घया विज्यात । थ्वते न्यना मणिचूडराजा सत्य अघिष्ठान याना घया विज्यात । जि बोधिज्ञान लायेघका कामना-याना थःगु शरीरे च्वंगु ला घेना दानयाना । थुकि जिगुमती छुं विखाद मद्दु । जि थुजागु दुस्कर चर्या याना घका अभिमान यानागुनं मखु । थ्व खं सत्य खः । थ्व हे सत्ययागु प्रभावं जिगु शरीर ह्वापा गथे च्वन । वत्वथें जुयेमालघका सत्य प्रतिज्ञायाना विज्याये मात्रं सत्ययागु प्रभावं मणिचूड राजाया शरीर ह्वापाथें च्वंक देह पूर्ण जुयावल । थ्वबेलस पृथ्वी तच्चतं कंपजुल । आकाशे विज्याना च्वंपि देवलोकपि सकल्ये अद्भूत आश्चर्य चाया दुंदुभि बाद्यथाना पुष्पबृष्टि यानाहल । थनंलि देवराजईन्द्रं मणिचूड राजाया शरीर ह्वापाथें पूर्णजुया वःगुखना विस्मयेचाया विन्तियाना विज्यात । भो राजन ! छलपोलयात अपराधयानागु जुल । क्षमायाना विज्याहुं । छलपोलयागु चित्त परिक्षा यायेघका तच्चतं कष्ट वियेघुन । थुगु पुण्य छलपोलयात अनुतराया सम्यक्संवाधि ज्ञान याकनं लायेमाल । उगु वखते जितनं रक्षायाना विज्याहुंघका देवराजईन्द्रं विन्तियागु न्यना मणिचूड राजा दया-करुणातया आज्ञा दयेका विज्यात । हे ईन्द्र ? छलपोलयात क्षमा यायेघुन । जि बोधिज्ञान लाईगु वखते उद्धार यायेजुलघका घागु न्यना देवराज ईन्द्र खुसिजुया आशीर्वाद-विया अन्तर ध्यानजुया थःगु भुवने ल्याहाँ विज्यात । थनंलि मणिचूड राजा यज्ञ सम्पूर्ण याना । यज्ञसाला प्याहा विज्याना ब्राह्मणआदि याचकपिन्त आपालं घन संपति दानयाना दुष्प्रसहराजा आदि मे मेपि राजापिन्तनं थःगु ल्हातं अनेक घन रत्न विया सन्तोषयाना भद्रगिरी घयाह्म कीसी थःगुरु पुरोहित ब्रह्मरथयात दक्षिणाविया विज्यात । थ्वते पुरोहित यात कीसीदान व्यूगु खना दृष्ट च्वंम्ह दुष्प्रसहराजा लोभचित्ततया निश्चयन थ्वब्राम्हण राजाजुई घका मती चिन्तनायाना मणिचूड राजायाके विन्तियात । हे मित्र मणिचूड थ्वकीसी ब्राम्हणयात वियां छुयाये मे मेपि राजापिन्त विया विज्याहुं घका विन्तियागु न्यना मणिचूडराजा आज्ञा दयेका विज्यात । हे मित्र दुष्प्रसहराजा थुम्ह कीसी दान कायेघका अभिलाशा यानाच्वंगु ताकालं दत । उकि थ्वयात कीसी दान विया । दानविये घुंगु बस्तु लितकया मखु घका आज्ञा दयेका विज्यात । थनंलि मणिचूडराजा भवभूती ऋषियात सःता आदर भावतया विन्तियाना विज्यात । हे ऋषीश्वर जि ह्वापा प्रतिज्ञा याना थें निरगड महायज्ञयाना राक्षसयात थःगु ला-हि समेतं दान यायेघुन । थुगु पुण्य दकों छलपोलयात दोहलपे कया विज्याहुं घका मणिचूड राजा आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना भवभूती ऋषि अत्यन्त खुशीजुया विन्तियाना विज्यात । हे राजन ! हे मणिचूड ! छलपोलं घर्म दानयाना विज्जात । जि कायेघुन । छलपोलं इच्छायाना विज्यागु कामना पुरेजुये मालघका आशीर्वादविया

थःगु आश्रमे ल्याहां विज्यात । थनंलि मणिचूडराजं निरगड महायज्ञ सम्पूर्णयाना याचकपिसं
 फोंगु वस्तु दानविया सन्तोषयाना दरवारे द्वाहां विज्यायेधका च्वंगु वखते बाहिकनाम ऋषि
 छ्हावया मणिचूड राजायात अनेक आशीर्वाद तया विन्तियात । भो मणिचूड महाराजा हिमालय
 पर्वते विज्याना च्वंह्य मारिचिऋषि याके वेद शास्त्र ब्वना समाप्तयाना छुवस्तु गुरु दक्षिणाविये
 धका विन्तियानागु वखते । जित सुसार याकेत मणिचूड राजाया रानी पद्मावती व वसपोलया पुत्र
 पद्मोत्तर राजकुमार निह्य गुरु दक्षिणा विया । मेतावस्तु जित छुं प्रयोजनमदु धका घयाविज्यात ।
 उकि पद्मावती व पद्मोत्तर निह्य जित दानविया विज्याहुं धका विन्तियागु न्यना मायां आकुल-
 ब्याकुल ज्वीका मणिचूडराजं मती चिन्तना याना विज्यात । आः जि गथेयाये जि नाप बियोग
 ज्वीका पद्मावती व पद्मोत्तर राजकुमारया गथे प्राणधारण याना च्वनिधका, धन्दाकया दोमन-
 याना अथे थथे छुं घाये मफया सुमुकं च्वना विज्यात । उगु वखते मंत्री, पुरोहित, भारदार आदि
 सकसिनं बाहिकनाम ऋषीं विन्तियाना च्वंगु न्यना तच्चवंतं दुःखताया आःधाःसा फुत धका मती-
 तया अनवने थनवने मसिया चित्त अमण ज्वीका च्वन । थनंलि मणिचूडराजं मती चिन्तना याना
 विज्यात । अनुत्तराया सम्यक्संबोधिज्ञान लायेत विनां काये, कला, दान मयासैं लाईमखु । अथेया
 कारणे जिह्य प्रिय जुया च्वंपि काये, कला निह्य दानवियेधका मतीं पद्मावतीदेवीया ख्वाल
 स्वया विज्यात । थुगु आशय सीका पद्मावतीं विचारयाना मती चिन्तना यात । निश्चयनं जि
 स्वामी मणिचूडराजं जिपि निह्य दान वियेगु ईच्छायाना विज्यात । धका बियोगरूपी बाणं कयेका
 नुगलं सहयाये मफया ख्ववी धाः हायेका पुत्रं सहितयाना मलिन मूखयाना स्वामीया तुती निपास
 भोकपुया विन्तियाना विज्यात । भो स्वामी छलपोलं संकल्पयाना मतीतया विज्यानागु कार्य
 सिद्धयाना दानपारमितां पुरेयाना विज्याहुं । जिमिगु मती छुं बिखाद मदु धका पद्मावतीदेवी
 'स्वामीयागु मनोरथ पुरेयाना बियेधका' विन्तियागु न्यना मंत्री भारदार प्रमुखं लोकजनपि सकलें
 अद्भुत आश्चर्य चायाच्वन । थनंलि मणिचूडराजं अनुत्तराया सम्यक्सं बोधिज्ञान लायेधका
 मतीतया जवगु लहातीं सुवर्णया भारेज्वना खवगु लहार्ति पद्मावतीदेवी व पद्मोत्तर राजकुमार
 यागु लहाज्वना आज्ञा दयेका विज्यात । भो ब्राह्मण कयाविज्याहुं । पद्मावती व पद्मोत्तर
 राजकुमार निम्हं छलपोलयात दानविये । थुगु पुण्यया प्रभावं याकनं जि बोधिज्ञान लाये फयेमाल
 धका वाक्य लहाना ब्राम्हणया लहाते लःघा हायेका संकल्पयाना विज्यात । थ्वते संकल्प यायेमात्र
 खुताप्रकारं भूमी कंप जुल । आकाशे च्वंपि देवतापिसं मणिचूडराजं काये कला निम्हं दान व्यूगु
 खना अद्भुत आश्चर्य चाया छगूपाखे लायेबुया सिंहनाद यानाहल । थनलि बाहिकनामऋषि
 पद्मावती व पद्मोत्तर राजकुमार निम्हं दानकया निम्हस्यागु ख्वाल स्वया आज्ञा दयेका
 विज्यात । हे पद्मावती वा वा भिपि वनेतेल धन्दाकायेमते जि गुरुयागु सेवा तहलयाना च्वं
 धका घागु न्यना मिखास ख्ववितया आज्ञा दयेका विज्यात । भोऋषीस्वर भतीचा आसे जि
 स्वामीया ख्वाल छकोर्नि स्वये । लिपा खनिमखुत धका पद्मावतीदेवीं आज्ञा दयेका विज्यागु
 न्यना ऋषीस्वरं पलख विस्तारयाना । निम्हस्यात लहा ज्वना मणिचूडराजायात अनेक आशीर्वाद

विया थःगु आश्रमे थ्यंका गुरूया चरण कमले भोकपुया पद्मावती व पद्मोत्तर राजकुमार निम्हं गुरू दक्षिणा घका गुरूयात दोहलपा विल । थनंलि पद्मावती व पद्मोत्तर राजकुमार निम्हंरुनं मारिचि ऋषीश्वरयागु चरण कमले भोकपुया सेवा तहल यानाच्वन । थनया खँ थुलि । मणि-चूडराजां थःप्रेमजुया च्वंपि पद्मावतीदेवी व पद्मोत्तर राजकुमार निम्हं दानयाना मन्त्री, गुरू पुरोहित प्रमुख सकलें राज गृहेद्वाहां विज्याना । मित्र दुष्प्रसहराजा प्रमुखं देश देशया राजापि सकसितं यथायोग्य प्रमाणं सत्कार याना वेलाविया विज्यात ।

ईति श्री मणिशैल महात्म्ये निरगड महायज्ञ

सम्पूर्णं स्वमांस प्रदानो नाम एकादशम

परिच्छेद समाप्तः ॥ ११ ॥ ॥

पुनर्बारि श्रीभगवानं मन्त्रीवोसित्वयात आज्ञा दयेका विज्यात । हे मन्त्रीवोद्विस्त्व पापीष्ट दुष्प्रसह राजां भद्रगिरि कीसी गुरूयात दानविल घका तंस्वयेका थःगुदेश हस्तिनापुरे ल्याहांवना मन्त्रीआदि भारदारपि सकलें मुंका मणिचूड राजानाप रण संग्राम यायेघका अनेक सल्हायाना मणिचूडराजाया थास दूत छोया घायेके छोट । दूतपि वना मणिचूडराजाया सभास वितियात । भो महाराज मणिचूड छलपोलया मित्र दुष्प्रसहराजां थयेघका आज्ञा दयेकाहल । भो मणिचूड छलपोल जिम्ह मित्र अवश्य खः । तर ...जित छलपोलं अपमानयाना विज्यात । आमु भद्रगिरि कीसी ब्राम्हणयात योग्यमजू । जित वियाहकी । थुलियात घाःसा भीपिनिम्ह ह्तापागथे मित्रभाव यानाच्वना अर्थेत्तु मित्रभाव याना च्वने । वियेमुख घयागु जूसा छलपोलया शक्तिदुर्थे चतुरङ्गवल, सल, कीसी, रथ, सिपाहि दकों तयार याना विज्याहुँ । जि वया पराक्रम केना छलपोलयात वुका थ्व कीसी जफति लुटेयाना काये घयाहल घका दूतं घाःगु न्यना राजसभास च्वंपि मन्त्री भारदारपि सकसितं तम्वेका मिखा ह्याउंक कना खवगु ल्हाते जवगु ल्हातं दाया हुंकार शब्दयाना घाल । भो दूत दुष्प्रसहराजां थये घाःगु निश्चय खःसा थ्वयात थये घयाव्यु । छलपोलया शक्तिदुर्थे चतुरंग वलदकों तयारयाना जिपिनाप संग्राम यायेत वा । जिपिनाप ल्वायेगु सामर्थ्यमदुसा देशत्यागयाना दूर भुवने विस्युहुँ । जिमिसं चतुरंग वल सहितयाना संग्राम यायेत वयेघका घाल । थये मन्त्रीं घाःगु न्यना मणिचूडराजां मती चिन्तना याना बिज्यात । जिम्ह मित्र दुष्प्रसहराजा अतिपापी-ष्टखनि असंख्य चित्तमभिम्ह, दुरात्माघका घया । थ्व यागु उपरे करुणातया मन्त्रीयात आज्ञा दयेका बिज्यात हे मन्त्री आमथे घायेमते घका निवारणयाना दूतयागु ख्वालस्वया मणिचूडराजां आज्ञा दयेका विज्यात हे दूत जि नानयाये धुम्ह कीसी लित कायेगु उत्सार मदु । लित कायेमुख घका मणिचूडराजा आज्ञा दयेका बिज्यागु न्यना दूत ल्याहावना दुष्प्रसहराजायात सम्पूर्ण खँ बिन्तियात । थ्वते लिसः खँ न्यना दुष्प्रसहराजां अत्यन्त क्रोध पिकया तत्कारणं भारदार सैन्य सिपाहिगणपि मुंका असंख्य सल, कीसी, धार त वार समेतं नाना प्रकारया शस्त्र-अस्त्र ज्वंका बाद्यथाका मणिचूडराजानाप रण-संग्राम यायेघका शंकेतु नगरे वना सैन्यगणपिसं देश चाउयेका हुंकार शब्दयाना लायेबुया हाला च्वन । थुगु बखते मणिचूडराजा राजगृहया कःसीं असंख्य

सैन्यगणपि खना मंत्रीयात आज्ञादयेका विज्यात । हे मन्त्री भीगु देशपिने हाला च्वंपि सुयाफौज
 घका न्यनेमात्रं मंत्री विन्तियात । भो महाराज मणिचूड छलपोलयामित्र पापीष्ट दुष्प्रसहराज
 भीगुराज्ये त्याके घका आपालं सैन्यगणपि मुंका रणसंग्राम याना भीत बुका भद्रगिरि कीसी
 लुटेयाना यंकेत वया च्वन घका मन्त्रीं विन्तियागु न्यना मणिचूडराजां बैरिया उपरे करूणातया
 मंत्रीया ख्वाल स्वया आज्ञा दयेका विज्यात । भो मन्त्री जि गूब्लें हिंसा मयाना शत्रूनाप संग्राम
 यायेमते । थुकि जि मन मजू । अथेयाकारणे गुरूयात दानविये धुंहा जूसां, धनरत्न आपालं विया
 कांसी लितकया हकिधका धाःगु न्यना मन्त्रीगणपि सकलें थिथि ख्वालस्वया घाल । अहो आश्चर्य
 थौं थुलि कष्ट व्यू वहा शत्रूयात गुजोगू करूणा घका सकलें हाला च्वंगु न्यना मणिचूडराजां
 मनस दुःख भालपा विज्यात । हाहा कष्ट थ्व संसारे भतिचा च्वनेत गुलित माया स्वस्व परराज
 राज्यया कारणे धर्म विचार मयासें क्रोध पिकया जिनाप रणसंग्राम याये घका वयाच्वन । थ्व
 राज्ये भोग यायेगु नरक भोग यायेगुथें जुल । उकिं थ्व राज्य त्वता गूब्ले एकान्ते च्वने दै घका
 भसुकाःतया आकाशे थस्वगु वखते प्येहा प्रत्येक बुद्धपि आकाशमार्ग व्वया शुद्ध चित्तहा मणिचूड-
 राजाया कःसी थ्यंक विज्यात । प्रत्येक बुद्धपि विज्यागु खना मणिचूडराजाया मने अत्यन्त
 हर्षमानयाना चरण कमले भोकपुया विन्ति यात । हे बुद्ध जिगु उपरे करूणातया विज्याहुं । थ्व
 अनित्य संसारे विष तुल्य ज्वीका राज्यया सुखभोग याना च्वनां छुयाये । गूब्लें तरेजुया वने
 फेमखु । अथेया कारणे जित निरञ्जनवने यंका विज्याहुं । घका मणिचूडराजां विन्तियाना
 विज्यागु न्यना प्रत्येक बुद्धपिसं आज्ञा दयेका विज्यात । हे मणिचूड जिमिसं छलपोलयात यंके-
 घकावया विलभ यायेमते, जिमिगु रथ ज्वना विज्याहुं, घका प्रत्येक बुद्धपिसं आज्ञादयेका
 विज्यागु न्यना मणिचूडराजां एक चित्तयाना हर्ष पूर्वकं प्रत्येक बुद्धपिनिगु रथज्वना चीवर पाछाया
 आकाश मार्ग हिमालय पर्वतया समिपस थ्यंक विज्यात । थ्वबेलस मन्त्री भारदार प्रजालोकपि
 सकलें मणिचूड महाराजा आकाश मार्ग व्वया विज्यागु खना कौतुकचाया । हे प्रभु जिपिजक
 त्यागयाना छलपोल याकचा गन विज्याना थ्व राज्ये सुनां प्रतिपाल याई । घका सकल प्रजागणपि
 हाहाकारं शोकयाना च्वन । थनंलि मणिचूड राजा हिमालयया समीपस थ्यंका एकान्त बने
 द्वाहावना गुफाछगुलि आश्रम दयेका विज्यात । थुगुवखते प्रत्येक बुद्धपि मणिचूडराजाया
 अभिलासा पुरेयाना अनेक आशीर्वादविया आकाशमार्ग थःगु आश्रमे ल्याहां विज्यात । थनंलि
 मणिचूडराजां मने भालपा संसारं छुतेजुया याकनं अनुत्तराया सम्यक्सं बोधिज्ञानलाना वने
 फयेमाःघका ध्यानयाना विज्यात । थुहा मणिचूडराजाया प्रभावं धूँ, भालु, कीसी, सर्प, मृग,
 ध्वं, गुंखिचा, आदि अनेक वनजन्तु सकलें थिथि माया-प्रीतीं जाया हिंसादि कर्म यायेगु मन
 मजुया करूणाचित्त उत्पत्ति जुयावल । थुगुवखते मणिचूडराजां एकाग्रचित्तं तपस्याव्रत याना
 च्वंगुलि 'तप भङ्गयायेत' गौतमऋषि थ्वयागु चरित्र छको स्वयेमाल घका मतीं मणिचूडराजाया
 न्होने वया आज्ञा दयेका विज्यात । हे मणिचूड महाराज ! छलपोलं थःगु अष्ट ऐश्वर्यं परिपूर्णं
 जुया च्वंगु राज्ययात त्यागयाना म्वासां २ दुःखसिया । थ्व महा भयङ्करजुया धूँ, भालु, कीसी

आदि अनेक वनजन्तु व स्वयेनापं ग्याना स्ये च्वंहा राक्षसयागु भय दुगु ग्याना पुस्ये च्वग
 निरञ्जन वने पासा मदेक याकचा छुयानिम्ति च्वना विज्याना । दना विज्याहुं सुख-रसं राज्ये
 भोगयाना विज्याहुं धका अनेक प्रकारं हाला च्वंगु शब्दन्यना मणिचूडराजां आज्ञा दयेका
 विज्यात । हे गौतम ? थ्व संसार अनित्य धका राज्य त्वता एकान्तं योग-ध्याने च्वना, तरेजुया
 वनेधका थनवया च्वना । छलपोल गथे मसिल । थन हाला च्वनेमते । याकनं ल्याहां विज्याहुं घया
 ध्यानयाना विज्यात । थथे मणिचूडराजाया चित्त शुद्ध जुगुखना गौतमऋषि कृतार्थजुया थःगु
 आश्रमे ल्याहां विज्यात । थनया खँ थुलि । थथे मणिचूडराजा तपोवन विज्यासें निसें सुवाहुमन्त्रीं
 राज्य प्रतिपालयाना मनस भालपा च्वन । थ्व शांकेतु नगरे राजा मदेकं राज्य स्थीर ज्वीमखु ।
 उकि दानविया छोये धुंहा पद्मोत्तर राजकुमारयात लितकया । राज्याभिषेक विया । राज्यस्थीर
 यायेमाल धका आपालं धनरत्न ज्वना हिमालय पर्वते विज्याना च्वंहा मारिचि ऋषियाके वना
 विन्तियात । भो ऋषिश्चर जिपि वयागु कारण छलपोल सिया विज्याक । जिमित पद्मोत्तर
 राजकुमार छहा कृपातया विज्याहुं धका लुं, वह अनेक धनरत्न विया राज्यया वृत्तान्त खँ कना
 पद्मोत्तर राजकुमारयात व्वनाहया शांकेतुनगरे थ्यंका राज्याभिषेक वियेधका सिंहासने तया
 महामङ्गलात्सवनं देशे यात्रा याना शुभलग्ने शुभवेलास राज्याभिषेक विया राजा स्थापना याना
 विज्यात । थनलि पद्मोत्तर महाराजा जुसेलि सुवाहु मन्त्री, बुद्धिसेन कोटवाल आदि सकलसिनं
 विन्तियात । भो महाराज पद्मोत्तर जिमित लाविया विज्याहुं । बैरीवया च्वंगु ताःकालंदत ।
 संग्राम यायेत वनेतेल । बैरीयात याकन संचूर्णयाना वियेधका विन्तियागु न्यना मन्त्री, काजी,
 भारदार, सैन्य, सिपाहिं गणपिन्त बेलाविया मङ्गल वाद्यथाका थःनापं रथस च्वना हुंकार शब्द-
 याना बैरीनाप रण-संग्राम यायेधका विज्यात । थुगुवखते निश्चलं भरेजुया पद्मोत्तर महाराजां
 पिता मणिचूडयागु नाम उच्चारण याना हुंकार शब्द लायेपुया ध्वजाव्वेका तच्चतं शस्त्र अस्त्रं
 प्रहारयाना रण-संग्राम जुल । गुलिसिनं धनुषं कयेकल गुलिसिनं पाशं कयेकल । गुलिसिनं
 वज्रं कयेकल । गुलिसिनं खड्गं प्रहारयात । थथे जुगुखना पद्मोत्तर महाराजां अत्यन्त क्रोध
 पिकया दुष्प्रसहराजाया फौजस बज्रं प्रहारयात । थथे वज्रं प्रहार यायेमात्रं बरीया सैन्यगणपि
 गुलि चूर्णमुर्ण जुयावन । गुलि मस्तक छिनजुल, गुलि ल्हा-तुती छिनभिन जुल । गुलि थःगु
 देशे विस्म्युवन, गुलि भोसुला सिना च्वन । गुलि मूर्छा जुयावन, गुलि जिवी, दाजु-किजा, काये
 सितला म्वातला धका हाला ख्वया च्वन । वाकी दुपि सकलें उखेथुखे मदेक विस्म्युवन । थथे जूगु
 खना पद्मोत्तर महाराजां थःगु फौज दको मुंका दुष्प्रसहराजायात हतेयाना छोयेधुन । भिपि
 त्यात धका रथ फर्कयाना हर्षमाननं मङ्गल वाद्य थाका सिन्धुर यात्रायाना संग्रामं ल्याहां विज्याना
 भये मदेका सुख आनन्द राज्य चलेयाना च्वना विज्यात । थुगुसंग्रामं त्याकुगु दिने तच्चतं
 भूमी कम्पजूल । थुकीं देवराजइन्द्रया मने त्राशचाया धर्म घयाहा देवपुत्रयात सःता आज्ञा दयेका
 विज्यात । हे धर्म देवपुत्र छ मर्त्य मण्डलेवना हिमालय तपस्या याना च्वंहा मणिचूड राजाया
 तप भङ्ग यायेया कारणे मारिचि ऋषिया नित्यपुजा यातेत सिसाफल इत्यादि थ्वतेत वैगु

वखते पद्मावतीयात वलात्कारं ज्वना मणिचूडया न्होने यंका सास्तिया घका वेला विया छोट ।
 अले देवपुत्र व्याघाया रूपजूया घनुक वाण ज्वना मारिचि ऋषि विज्याना च्वंगु थासे वना ।
 पद्मावती गुब्ले प्याहांवे घका आसिकायाना वने सुला च्वन । थुगुवखते पद्मावतीदेवी नित्य
 याथें स्वां थवये घका वने विज्याना उखेंथुखें स्वां थवया च्वंगु वखते व्याघारूप देवपुत्रं पद्मावती
 यात काचाक्क ज्वना वलात्कारं मणिचूडया न्होने यंका अति सास्ति यात । अलि कोमल शरिर
 जुया च्वंहा पद्मावती देवीयात थये व्याघां सास्ति यागुलि ग्याना थव स्वामी मणिचूड लुमंका
 हाय्म्वामी ? हाय् प्राण नाथ ? घका नां कया तच्चतं विलाप याना खल । पद्मावती खःगुलि
 वन छगुलि थव या खःगु शब्दजक जुल । गथे घाःसा । हाये स्वामी ? मृगयात व्याघं ज्वनिथें
 जित ज्वनातल । थुगु अवस्थास रक्षा याईपि सुमदु । हे स्वामी ! जि अभाग्यनि मिसायात नाथ
 मदुहा थें जुया खुं खुया यकिन । हाय स्वामी ? थौं महा दुःख जुल । दैवनं गथेजक सास्ति
 याये यो थें । हे स्वामी ? सत्व प्राणीखना अति करुणादुहा थौं जित अनाथयाना गन विज्याना
 च्वना । जित याकनं रक्षायाना विज्याहुं । रक्षा मयात घाःसा थुहा व्याघां जित वलात्कारं
 यंकेन । व्याघाया वसे च्वने मालिन घका करुणा चायापुसे च्वंक विलाप याना च्वन । थुगु
 वखते हिमालय पर्वते तपस्या याना विज्यानाच्वंम्ह मणिचूड थःगु नां कया विशब्द विशब्द
 विलाप यागुताया करुणा वना नुगः मछिका हथा २ सं योग-ध्यानं दना उखें थुखें चाहिला
 स्वःजुल । उगुवखते मणिचूड मनस भालपा विज्यात । ताकाल दत मेपिन्त रक्षा याये घका
 कल्पना याना च्वनागु । थौं थव हाला च्वंम्ह पद्मावतीयात भये मदयेका विये घका तःशब्दं
 हक्का ग्यायेमते २ घका भलसा वियाहःगु शब्द न्यना व्याघा या भयं ग्याना च्वंहा पद्मावती-
 देवीं घया विज्यात अहो ? आश्चर्य ; दुःखजूया च्वंहायात करुणातया जि स्वामी मणिचूडराजां
 भलसा विया हया विज्यात । गन विज्याना च्वनथें घका उखेंथुखें स्वया विज्यागु वखते
 मणिचूडराजा न्होनेसं थ्यंक विज्यागु खन । खनेमात्र मिखास खवितया करुणा चायापुक
 पद्मावतीं वित्तियात । भो स्वामी ! मणिचूड छलपोलया दासीजूया च्वनाहा जित रक्षा
 यायेमाल जित थथिगु भये अवस्था जुल । भो स्वामी ? छलपोलया स्त्री जुयानं व्याघां
 सतिसयाका च्वनेमाल घका पद्मावतीं विलापयाना वित्तियागु न्यना मणिचूडराजां व्याघायात
 स्वया आज्ञा दयेका विज्यात । हे भद्रमुख व्याघा ? पद्मावतीयात हरण यायेगु व्यर्थ, छाये
 घासा । मारिचिऋषीया दासी जुया निर्मि । तर ... थुगु खं ऋषीश्वर सिलघासा छन्त
 अवश्यनं श्राप बी जुल । वसपोलं श्राप विलकि छ थनंतुं भस्म जुयावनि । उकिं आतले लानि
 मारिचि ऋषि मस्युनि । याकनं विसिहुं घका घया विज्यागु न्यना श्राप वीगु भयंग्याना
 पद्मावतीयात त्वता व्याघा विस्युंवन । पद्मावती यात व्याघाया भये मदुसॅलि स्वामी मणि-
 चूडया ख्वाल तुंक स्वया चरण कमले भोकपुया अत्यन्त शोकयाना खल । थव खना नुगः
 मछिका मणिचूडराजां थःगु ल्हा पद्मावतीया शिरेतया आज्ञा दयेका विज्यात । हे पद्मावती छं
 आमथे विलाप यायेमते । संसारे शृष्टि जुया च्वंको वस्तु सकलें अत्यन्त प्रेम जुया च्वंसां छन्हु

त्वता वनेमानि । अथेया कारणे जि राज्य ऐश्वर्यं यात त्वता सत्व प्राणीया उपरे करुणा चित्ततया तपोवन वद्याचवना । थथे मणिचूडराजा व पद्मावतीरानी निह्म थिथि खेल्हाना च्वंगु कामदेवं सिया कामे दुफिये माल घका आज्ञा दयेका विज्यात । हे मणिचूड नकतिनिया यौवनं पूर्णं जुया च्वंगु पद्मावतीदेवीयात म्वासां २ छाये दुःख कष्ट नका त्वता तया । थःनं थथिगु भयभीत जुयाच्वंगु बने याकचा छाये दुःखसिया च्वना विज्याना । निह्म थःगु राज भवने ल्याहां विज्याना सकल नाप माया प्रीती तया सुख आनन्दं राज्य चलेयाना च्वना विज्याहुं घका कामदेवं विन्तियाना च्वंगु न्यना । थःत मार वल घका सीका मणिचूडराजां आज्ञा दयेका विज्यात । भो कामदेव जित कामे दुफिये घका छ वया च्वन । देवता गणपि दको छंगु पक्षे जुया वःसां दुफिये फे मखु । अवश्यनं फे मखु घका घया विज्याये मात्रं कामदेव अन्तर ध्यान जुया विज्यात । पुनर्वार मणिचूडराजां पद्मावतीयागु ख्वाल स्वया आज्ञा दयेका विज्यात । हे पद्मावती छं छाये शोकयाना च्वना । छन्हु सकलें वियोग ज्वीतिनि मनुष्य जन्म घयागु क्षण मात्र जक खः । मरण ज्वीगु बखते मां-बौ, दाजु-किजा, काये-म्ह्याये, कला, 'स्त्री' तता-केहे, थःथिति, इष्टमित्र घकाघासां सुं वै मखु । उकिं जिनाप वियोग जुलघका मने विखाद याये मते । छ थन च्वने मते याकनं ल्याहां वना मारिचि ऋषिया सेवा तहल याना सुख आनन्दं च्वना च्वं घका आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना पद्मावतीदेवीं मने अत्यन्त दुःख सन्तापं जाय्का । सत्व प्राणीया उपरे करुणा दुह्य प्राणनाथयात त्वता च्वने माःह्य जि अभाग्यनिह्म मिसा घका विलापयाना मणिचूडराजाया चरण कमले भोकपुया विदाकया मारिचि ऋषिया आश्रमे विज्याना । पद्मावतीदेवीं थःत जुगु खें बृत्तान्त मारिचि ऋषीयात कना विज्यात । थ्वते खें न्यना ऋषि प्रत्यन्त खुशीजुया पुत्रनाप संयोगयाना वियेमाल घका प्रत्येक बुद्धिपिन्त सःता आज्ञा दयेका विज्यात । हे प्रत्येक बुद्धिपि पद्मावतीदेवीयात आकाशमार्ग शांकेतु नगरे यंका पुत्र पद्मोत्तर राजानाप संयोग याना व्युघका आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना प्रत्येक बुद्धिपिसं पद्मावतीदेवीयात आकाशमार्ग व्वेके यंका शांकेतु नगरे थ्यंका पुत्र पद्मोत्तर नाप संयोगयाना विया प्रत्येक बुद्धिपि ल्याहां विज्यात । पद्मावतीदेवी पुत्रनाप संयोगजुया सुख आनन्दं थःगु राज्ये च्वना विज्यात

इति श्री मणिशैल महात्म्ये मणिचूड तपोवन

गमन पद्मावतीदेवी संयोग द्वादश

परिच्छेद समाप्तः ॥ ॥ १२ ॥ ॥

पुनर्वार श्री भगवानं मैत्रीवोधिसत्वयात आज्ञा दयेका विज्यात । हे मैत्रीवोधिसत्व अजुध्यासहरे दुष्प्रसहराजाया राज्येस महामायूरी रोग उत्पत्ति जुया असंख्य लोकजनपि मृत्यु-जुल । उकिं ब्राह्मण, पुरोहित, पण्डित, सःस्युपिसं अनेक उपकार यात । अथेनं मजिया मणिचूडराजाया शिरोमणि मदेकं मजिल घका मणि फोनेया कारणे न्याह्य ब्राह्मणपि हिमालय पर्वते मणिचूड राजाया थासे छोट । थुगु बखते मणिचूडराजां याकनं थ्व शरिर दानयाना दान पार मितं पुरे याथे मालघका मतीतया च्वन । उगु बखते न्याह्य ब्राह्मणपि

यः पाखे स्वया वया च्वंगु खना अत्यन्त हर्षमान याना थःगु आश्रमे विज्याका स्वागतयाना अनेक
 सिसाफल आदि भोजन याका मणिचुडराजां आज्ञा दयेका विज्यात । भो ब्राह्मण पि थथिगु
 वनजङ्गलेछाये विज्याना घका धागुन्यना ब्राह्मणपिसं आज्ञा दयेकल । भो मणिचुड मेता कारणे
 चयागु मखु जिमि दुष्प्रसहराजाया देशे महामायुरी रोग उत्पत्तिजुया आपालं प्राणीत सिना वन
 थुगुरोग शान्त यायेत छलपोलया शिरोमणि फोने घका वया । प्राणीया उपरे करुणातया
 शिरोमणि दान प्रसन्न जुयेमाल । छलपोल महादाता, पुण्यात्मा, महात्यागी सत्वप्राणीया उपरे
 करुणा दुह्य घका भिगु दिशासं नाम प्रख्यात जुया च्वंह । छलपोलं जिमित कृपातया मणिदान
 विया विज्याहुं । विलंभयाना विज्यायेमते । जिपि शिरोमणि ज्वना याकनं दुष्प्रसहराजाया राज्ये
 वना । थुगु शिरोमणि लखंसिला लः सकमनं हाहायाना महामायुरी रोगशान्त यायेधका विन्तियाना
 च्वंगु न्यना मणिचुडराजा खुशीजुया । आः तिति जिगु मनोरथ पूर्ण ज्वो घका ब्राह्मणपिन्त
 प्रेमभावयाना मती चिन्तना याना विज्यात । अहो ? आश्चर्य ! धन्य जिगु भाग्य जि सत्वप्राणीया
 कारणे । थ्व शरिरे च्वंगु स्ये, स्वाँ, दा, ला, हि आदि दान याये घुन आः जिगु शिरे च्वंगु मणिरत्न
 दानविया दानपार मितं पुरे याये घका मतीं ब्राह्मणपिन्त आज्ञा दयेका विज्यात । हे ब्राह्मणपि
 दुष्प्रसहराजाया मनोरथ पूर्ण यायेत जिगु शिरोमणि दानविये । उकि जित न्ह्याकोहे कष्ट-पीडा
 जूसां जिगु शिरोमणि दान वियेजुल घका मणिचुडराजां पूर्ण कलश ज्वना ब्राह्मणपिनि न्ह्योने
 आज्ञा दयेका विज्यात । भो ब्राह्मणपि छलपोलपिसं जिगु मनोरथ पूर्ण यायेत थन थ्यंक दुःखसिया
 विज्यात । धन्य जिगु भाग्य छलपोलपिनि दयां जिगु इच्छा पूर्ण ज्वीगुजुल । तर... थुगु मणिरत्न
 दानयाये घका च्वनागु । राज्य ऐश्वर्य लाभ यायेया कामनां मखु । महाभोगीजुये इच्छानं मखु ।
 महा भुवनया स्वामी ब्रह्मा जुयेगु इच्छानं मखु । त्राय त्रिश भुवनया देवता जुयेगु इच्छानं मखु ।
 स्वर्गवना देवगणपिनि मालिक जुया देवराज इन्द्र जुयेगु इच्छानं मखु । चक्रवर्ति राजा जुया
 जन्मकायेगु इच्छानं मखु । हे ब्राह्मण ? केवल जिगु पूर्ण इच्छा खः । अनुत्तराया सम्यक्संबोधि
 ज्ञानलाना मोक्षवनेगु । जगत संसार तत्वप्राणीपिन्त उद्धार यायेगु कामना खः । थुलि सत्य धर्म
 च्वनागु साफल्य जयेमाल । दुष्प्रसहराजा मनोकङ्क्षा पूर्ण जुये माल । जितनं अनुत्त-
 राया सम्यक्सं बोधि ज्ञान फल याकनं लाये मालघका आसिकयांना ब्राह्मणपिनिगु ल्हाति
 जलधारा हायेका संकल्पयाना विज्यात । थथे याये मात्र पृथ्वी कम्प जुल । जम्बूद्वीपे
 आकुल-व्याकुल जुया अन्धकार जुल । चन्द्र-सूर्यया तेज मदया वन । भिगु दिशां उलब्वल ।
 आकाशे दुर्दुभिवाद्य थाना हल । खुशी लः मन्ह्यासं च्वन । स्वाँ, सिसाफल इत्यादि हाया वन ।
 चने च्वं पि भंगपंछि सकलें त्राहि २ जुया ज्ञाना च्वन । हिमालय पर्वते वास याना च्वं पि सकलें
 हा हा कष्ट थौंया दिने अमूल्यरत्न मृत्यु ज्वीन घका दुःख मने ताया शोक कया विशब्द
 विशब्दं हाला विलाप यात । ब्रह्मा, इन्द्र आदि असंख्य देवलोकपि मुना मणिचुडराजां अति
 कष्टनया अघोर दुस्कर कर्म याये तेना घका आकाशे च्वना स्वयाच्वन । थुगु बखते मणिचुड-
 राजां आज्ञा दयेका विज्यात । हे ब्राह्मणपि छिमिसं जिगु शिरे अत्यन्त जुयाच्वंगु कःति फाया

शिरोमणि या हाः समेतं लिंकया जिगू लहाती तथा व्यू । न्ह्याको कष्ट जूसः सह्याना चवने ।
 बोधिज्ञान लाय्या कारणे जिगू लहातं छलपोलपिन्त शिरोमणि दानविये । विलंभयाना विज्याये-
 मते । याकनं जिगू कपाले फाया मणिरत्न लिंकया विज्याहुं घका आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना
 ब्राह्मणपिनि थिथि खवालस्वया छुं घाये मफया चवन । थवते स्वया मणिचूडराजः हाकनं आज्ञा
 दयेका विज्यात । भो ब्राह्मण याकनं जिगू शिरफाया मणि लिंकया विज्याहुं घया । मत्व प्राणी-
 यात करुणा तथा । अत्यन्त निर्मल जुयाचवंगु तःगोगु ल्वहूं फाँटस विज्याना । पूर्वमुख याना दको
 बल पिकया आकासे थःस्वया लहात हाजलपा म्हुतु च्वामूसे च्वका फको धिर्जयाना आज्ञा दयेका
 विज्यात । हे ब्राह्मणपि विलंभ यायेमते याकनं विघ्न मदेक मणि लिंकया विज्याहुं । जि चित्तयात
 धिर्जविया चवनेघका घया । थःगु मने बोधिज्ञान प्रार्थनायाना मिखानिपां तिसिना सुमुकं च्वना
 विज्यात । थुगु वखते न्याह्य ब्राह्मणपिसं महात्यागी जुया च्वंह्य मणिचूड राजाया शिर फाँटगु
 इच्छा याना अत्यन्त जयाचवंगु कँति कया मणिचूड राजायात न्याह्यसिन् चाउला चवन । मणि-
 चूडराजः थिथिगु दुस्कर चर्या कर्म याना विज्याये त्यंगु व ब्राह्मणपिसं अतिकोमल शरिरे दया-
 करुणा मतसें शस्त्र प्रहार यायेत तयार जुया चवंगु खना दुःख सह्याये मफया थुगु वने वासयाना
 च्वंह्य वनदेवता प्याहां विज्याना ब्राह्मणपिनि न्ह्योने आज्ञा दयेका विज्यात । हे ब्राह्मणपि थौं
 छलपोलपिसं छाये थिथिगु पाप कर्म यायेतेना हा हा कष्ट । थुह्याराजा अति करुणावन्त सत्व
 प्राणीया उपरे अतिदया दुह्य । थिथिह्य राजायात काल मवेकं गथे छिमिसं शस्त्र प्रहार याये त्यना
 घका वनदेवतां आज्ञा दयेका विज्यागु मणिचूडराजः ताया वनदेवीयात आज्ञादयेका विज्यात ।
 हे वनदेवता छलपोलं थुगुलें छता ल्हाना विज्याये मते । आमु खें ल्हाकों व्यर्थ । हे वनदेवता ?
 छं थव याचकपिन्त गने मते । जित बोधिज्ञान लायेगु कार्य स्येकेमते । जिगू शिरोमणि दानयाये
 वले विघ्न याये मते । बोधिज्ञान लाये कामनानं शरिर त्याग यायेधुन । दानवियेगु यात गनेमते
 घका मणिचूडराजः आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना धन्य मणिचूडराजा वरा पराक्रमी घका वन
 देवीं घया सुमुकं च्वना विज्यात । थनंलि मणिचूडराजः ब्राह्मणपिन्त आज्ञा दयेका
 विज्यात । थनंलि मणिचूडराजः ब्राह्मणपिन्त आज्ञा दयेका विज्यात । भो ब्राह्मणपि
 याकनं जिगू कपाले फाया शिरोमणि लिंकया विज्याहुं । घका वारंवार आज्ञा दयेका
 विज्यागु न्यना ब्राह्मणपि अति जिलाहाजुया मणिचूड राजाया कपाले अतिकं जया च्वंगु कँति
 किल थथे थःगु कपाले कँति क्यूःगुलि अत्यन्त कष्टवेदना जुया वाकुछिना फको वलं धिर्ज याना
 ब्राह्मण पिनि उपरे करुणाचित्ततया दुःख कष्ट सह्याना सुमुकं च्वना विज्यात । ब्राह्मणपिसं
 मणिचूड राजाया कपाले फको वले कँति कियानं कपाल फाये मफया अत्यन्तक्रोध पिकया कँति
 लिंकया अति क्वाचुगु ल्वहंतस कँति चुला मणिचूडराजाया कपाले हाकनं कँति किल । थुगुवखते
 मणिचूडराजाया कपालं तच्चतं हि बाः न्ह्याना वल । थथे परजनयात करुणा भाव मरुपि
 परलोक विचार मयापि ब्राह्मणपिसं मणिचूड राजाया शिरे थुगु प्रकारं तच्चतं वेदना जुयेक किया
 च्वंगुलि हि बाःवःगु स्वया कष्ट सह्याये मफया आकाशे विज्याना च्वपि देवलोकपि स्वःगु शब्द

मणिचूडराजां ताया आज्ञा दयेका विज्यात । हे देवलोकपि ? जित न्ह्याको वेदना जूसां धिर्जवल उत्पत्ति जुया च्वंगुदु । जित दुःख जूसां परजनयात उद्धार याये । नरके च्वना दुःख सिया च्वंपि प्राणीगणपिन्त नरकं थकया मोक्षलाके । सत्व प्राणीया दुःख फुकेया कारणे थौं जि आत्मा त्याग याना । थुगु प्रभावं पुण्य वधे ज्वीका अनुत्तर ज्ञानफल प्रतिज्ञायाना । अत्यन्त दुःख-वेदना सह्याना च्वना घका देवलोकपिन्त आज्ञा दयेका विज्यात । पुनर्वार मणिचूडराजां थःगु नृगःयात भासा विया धया विज्यात । भो हृदय ? छं थःगु ला-हि दानयाना प्राणीरक्षा यायेधका इच्छायाना च्वंगु ताकालं दत । थौं अवश्यनं इच्छापूर्ण ज्वीगु जुल । अथे जूसां जित त्वता वने मते । हे हृदय ? संसारे सत्व प्राणीया कारणे जि अनेक दुःखसिया देव, मनुष्य, आदि प्राणी मात्रया सुयां दुःख मजुये माःधका आशिकायाना घका एकचित्तं धाये मात्रं मणिचूड राजाया शरिरे वेदना शान्त जुयावन ब्राम्हणपिस घासा मणिचूड राजाया शिरे भं अपो वल पिकया कैति कियातुं च्वन । अथेजूसां निर्माया ब्राह्मणपिन्त व दुष्प्रसहराजा प्रमुखं सकल प्रजालोक पिनि उपरे दयाकरुणा तया । थःत थुलिमछि कष्ट जुयानं प्राणीया उपरे क्षेमा धारी जुया शान्त चित्त च्वना विज्यात । थथिह्य मणिचूडराजाया कपालें ब्राह्मणपिसं कैति किया च्वंगुलि तच्चतं हि प्याहां वया म्ह छम्हं हि जक ज्वीका शिरोमणिया हाः समेत ल्यहें थना मणि लिकायेत सना च्वन । मणिचूडराजाया मणिफाःगु ल्वहें फटि हिवाः न्ह्यानावना लः घा 'खुसि' नाप होन । उकिं थुकि त मणिरोहिणि नदीधका थौं तकं नाम प्रख्यात जुया च्वन । थनलि मणिचूडराजाया थःगु शिरे ब्राम्हणपिसं कैतिकिया मणि लिकायेत सना च्वंगु लि तच्चतं कष्टजुया मृत्युजुया वंम्हथें च्वना वन । थथे च्वंसां मने फको वलं धिर्जयाना बोधिज्ञान लायेगु चित्तोतया । थःगु शरिरे थुलिमछि पीडाकष्ट जूसां निर्मल चित्तयाना जन्मदूत स्वरूप ब्राम्हण पिन्त आज्ञा दयेका विज्यात । हे ब्राम्हण ? छलपोलपिसं जिगु प्राण मवंनिवले थुगु शिरोमणि लिकया जिगु ल्हाटी तया विज्याहुं । श्व शिरोमणि जिगु ल्हाति छलपोलपिन्त दानदिया चित्त सन्तोष जुया च्वने घका आज्ञा दयेका विज्यागु न्यना ब्राम्हण पिसं मणि लिकया मणिचूड राजाया ल्हाति तया विल । मणिचूडराजां थःगु शिरोमणि ल्हाति तया मने हर्षमान याना जि प्रतिज्ञायाना तयागु मनोरथ पूर्णजुल घका ब्राम्हणपिन्त आज्ञा दयेका विज्यात । हे ब्राम्हणपिं छलपोलपिनि दया श्व मणि जिगु ल्हाति दान यायेदत । श्व शिरोमणि या प्रभावं दुष्प्रसहराजा प्रभिति सकल लोकजनया महामायुरी रोग दुर्भिक्ष आदि शान्त जुयेमाल । थुगु पुण्यं जित याकनं सम्यक्सवोधि ज्ञान लाना सत्वप्राणी उद्धार-याये फयेमाल घका कामनां न्याम्ह ब्राम्हणपिन्त आदर भाव तया थःगु ल्हाति शिरोमणि दान-विया विज्यात । थुगु वखते लोकजनपिं सकलें अद्भुत आश्चर्य चाया घन्य २ मणिचूडराजा मश्रत्यागी मनकामना पुरेयाना दुःख-कष्ट-पीडा सह्याना विज्यात घका धया । वसपोल यागु हिवाः वया च्वंगु शरिर खना लोकजनपिं मुर्छा जुया भूमीस गोतुला च्वन । थनलि ब्राम्हणपिस मणिचूड राजाया मनोरथ पूर्णयाना क्षणमात्र जक विरक्त भाव पिकया मणिज्वना दुष्प्रसह राजाया राज्येस ल्याहां वया । दुष्प्रसहराजा आदि प्रजागण पि सकसिया न्ह्योने मणिचूडराजाया खें

न्यना दुष्प्रसहराजा मन्त्री काजी भारदार आदि सकलें विस्मय चाया घन्य २ मणिचूडराजा घका
अनेक प्रशंसा यांना मणि कया थःमं स्वया कौतुक चाया घाल । मणिचूड राजाया गुजोगु करुणा,
बैरीया उपरे थुजोगु करुणा तया विज्याम्ह घन्य २ क्षमाधारि घका घया शिरोमणि लखंसिला
राज्येस सकभन हा हा यांनाविल । शिरोमणिया प्रभावं माहामायुरी रोग दकों शान्तजुया सुभिक्ष
जुया वन । थनंलि शिरोमणि हःपि ब्राम्हणपिन्त अनेक शिरपाउ विया बेला विया छोट । थनया
खें थुलि । थुगु वखते मणिचूडराजां मणिदान वियाया प्रभावं त्रिशाहस महाशाहस लोकघातु
पर्यन्तं पृथ्वी कम्पजुल । गुगु प्रकारं जुल घाःसा ह्लापां पृथ्वी कम्पजुल । पर्वत व समुद्रपति
भयानक शब्द वल । चतुर्दीगपति कुं व्याप्तजुल । आकाशे उलो व्वल । दिशार्पति मि छोया
वल । आकाशे दुंदुभि वाद्य थाना हल । चन्द्र, सुर्य तारा, नक्षेत्रगण आकाशे खनेमदया वन ।
गो फये वया घुलं व्याप्त जुल । चतुर्दिशां मेघ गर्जे जुल । पृथ्वी दकों अन्धकार जुल । जम्बुद्विपे
वास यांना च्वं पि लोकजनपि सकलें त्राही २ जुया मूर्छा जुया च्वन । आकाशे देवलोक पि सकलें
हा हा कार ह्या गुजोगु वेदना कष्ट घका हाला खया जुल । थुगु वखते देवराज इन्द्र मने
चिन्तना यांना विज्यात । मणिचूडराजाया शरिरे अति वेदना दुःख-कष्ट जुया मृत्यु ज्वीथें
च्वन । थ्वयात मृत्यु सञ्जीवनी घयागु औषधि पाके माल घका मतीतया । तत्कारणं हिमालय
पर्वते विज्याना । मणिचूडराजाया शिरे मृत्यु संजीवनो वास पाका विज्यात । थथे वास पाका
विषे मात्रं वेदना-कष्ट दकों शान्त जुया वन । थुगु वखते मारिचि ऋषि थथिगु उपद्र व विपत्ति
स्वया मने चिन्तना यांना विज्यात । अहो आश्चर्य ! छु हेतु छुयानिम्ति थथिगु विपत्ति जुलघका
अनेक शन्देह ज्वीको च्वना विज्यात । उगु वखते वनदेवी विज्याना मारिचि ऋषियात मणिचूड-
राजां यांना विज्यागु दुष्कर चर्या यागु खें वृत्तान्त कना विज्यात । थ्वते मणिचूड राजायागु
हालत न्यना मारिचि ऋषिया म्ह थररं खाया छको स्वःवने मालघका मतितया ऋषिगणपि
सकलें मुंका आकाशमार्ग विज्याना क्षणमात्रं मणिचूड राजाया थास थ्यंक विज्यात । थुगु खें
भवभूति ऋषीश्वरं सिया थः परिवारपि सकलें मुंका आकाशमार्ग शंकेतु नगरे विज्याना ।
पद्मावतीरानी प्रबोत्तर राजा व सकल मन्त्री अमात्य गणपिन्त मणिचूडराजां तपोवन प्रवेश जुया
वन जङ्गले यांना विज्यागु अनेक दुष्कर कर्मया खें वृत्तान्त कना विज्यात । थुलि खें न्यंका
अन्तपुरया मन्त्री आदि सकल परिवारपि मुंका भवभूति ऋषिया ऋद्धिबलं आकाशमार्ग व्वेका
हिमालय पर्वते मणिचूड राजाया तपस्या व्रत यांना विज्याना च्वंगु थासे थ्यंका मणिचूड राजायात
अनेक कुशल वार्ता यांना विज्यात । थुगु वखते पुत्र पद्मोत्तर, पद्मावतीरानी राजकुलया
परिवारपि व देवलोकपि सकलें मुना च्वंगु खना मणिचूडराजा आश्चर्य चाया विज्यात । थुगु
वखते मारिचि ऋषीश्वरं घया विज्यात । हे राजऋषि ? हे मणिचूड महाराज छलपोलं लोके
दुर्लभ जुया च्वंगु अद्भुत आश्चर्यगु ज्या पाना विज्यात घाःगु खें न्यना । छुयानिम्ति थुजागु
दुष्कर चर्या यांना विज्याना घका बिन्तियांना विज्यागु न्यना राज ऋषि 'मणिचूडराजां' आज्ञा
दयेका विज्यात । हे मारिचि ऋषि ? अनुत्तराया सम्यक्सम्बोधिज्ञान लाये घका आशिकायाना

थुगु चर्या जिं यानागु खः । घका अनेक प्रकारं ऋषिगण पित्त बोधयाना आज्ञा दयेका विज्यात । थुगु खं न्यना मारिचि ऋषि आदिं सकलें विस्मय चाया विन्ति याना च्वन । हे मणिचूड ? छलपोलया कपाले अत्यन्त जुया च्वंगु शस्त्रं प्रहार यागु वखते छलपोलया मनं द्वेष-भाव इत्यादि छुं मदुला घका न्यना च्वंगु वखते मणिचूडराजां आज्ञा दयेका विज्यात । हे ऋषी-श्वर जिके शस्त्रं प्रहार यासां द्वेषभाव घयागु छुं मदु । केवल याकनं दानपारमितां पुरे जुयेमा घका जकं आशिकायाना मने तथा च्वना घका बृत्तान्त खं कना विज्यात । थुगु खं न्यना मारिचि ऋषि विस्मयचाया घया विज्यात । हे मणिचूड ? घन्य छलपोल सत्व प्राणीया उपरे करुणा तथा साधु सज्जन जुया करुणाधारीजुया विज्याना च्वंम्ह घन्य २ छलपोलया चित्त घका अनेक प्रशंसायाना घया विज्यात । छुं कामना मयासैं थथिंगु दुष्कर चर्या याना विज्याम्ह, केवल याकनं दानपारमितां पुरे जुयेमा घका जक मतीतया थथिंगु दुःख कष्ट सहयाना सुयां उपरे द्वेषभाव मतसैं मैत्री भाव याना विज्याथे फुम्ह, साधु-सज्जन घयाम्हं छलपोल, सत्व प्राणीया उपरे करुणा चित्त दुम्हं छलपोल घका प्रशंसायाना ऋषीश्वरं घया विज्यागु न्यना मणिचूडराजां आज्ञा दयेका विज्यात । भो ऋषीश्वर जिं थ्व शिरोमणि दानयानागु मेता कारणे मखु । थुकिया पुण्यं अनुत्तराया सम्यकसम्बोधि ज्ञानलाना सत्वप्राणीपिं सकलयात उद्धार याये फयेमा घका मतीतया दान यानागु खः घका मणिचूडराजां घया विज्यागु न्यना ऋषीश्वरं विन्ति याना विज्यात । हे मणिचूड थुलिज्ञान सुयाके न्यना सु गुरूं आज्ञा दयेका हल घका अनेक प्रकारं ऋषीश्वरं न्यना विज्यागु वचन न्यना मणिचूडराजां क्षणमात्र सुमुकं च्वना आज्ञा दयेका विज्यात । हे ऋषीश्वर थौं करुणा उत्पत्तिजुल । ज्ञान दुगुलिं धर्म उत्पत्ति जुल । थ्व हे दान उत्पत्तिजुया । दानपारमितां पुरे पुरे जुयेमा घका जिगु शिरोमणि दान यानागु खः । घका कना विज्याथे मात्रं मणिचूडराजाया शरिरे ह्लापाया सिकं तेज दुगु मणि उष्णीष नं उत्पत्ति जुया । तेज वधे जुया वल । थुगु वखते खुता प्रकारं भूमी कम्प जुल । ह्लापां कोमल वायु उत्पत्ति जुल । दशदिशा सकमनं चक्कना वन । चन्द्र, सूर्यया तेज बांलाक खने दया वल । आकाशे देव दुंदुभि वाद्य थानाहल । देवलोकपिं सकलें आश्चर्य चाया हा हा घका लायेबुया पुष्प वृष्टि याना हल । देवलोक पिनि हर्ष मनं चिन्तना यानां याये मफया रत्न वृष्टि याना हल । थथे जुगु खना मारिचि ऋषि घन्य २ धर्मात्मा घका प्रशंसायाना अनेक आसीर्वाद विया । मारिचि ऋषीश्वर, भवभूति ऋषीश्वर व देवराजईन्द्र आदि परिवार सहित थःगु आश्रमे ल्याहां विज्यात । थनलि पद्मोत्तर राजा, पद्मावतीरानी प्रमुखं परिवारपिं सकलें सहित याना मणिचूडराजाया चरण कमले भोकपुया मिखास ख्ववि धारा हायेका ल्हात हाजलपा विन्तियाना च्वन । भो प्रभु मणिचूड महाराजा जिमित सुदृष्टिं स्वया विज्याहुं । भो बुवा छलपोल गुखुन्हं राज्य त्वता विज्यात उखुन्हं निसैं सुख यागु भावि मदु । अथेया कारणे छलपोल ह्लापायाथें राज्य भोगयाना प्रजालोक पित्त प्रतिपालयाना जि प्रमुखं सकल परिवारनापं सहितयाना शांकेतुनगरे ल्याहां विज्याहुं घका पद्मोत्तरराजां विन्तियाना विज्यागु न्यना मणिचूड महाराजां पुत्र पद्मोत्तर आदि सकल परिवारपिनिगु ख्वाल खना करुणा वना

उत्तरा छुं मविसैं सुमुकं चवना विज्यात । थुगु खँ प्येह्य प्रत्येक वृद्धपिसं सिया क्षणमात्रं मणिचूड-
राजाया थास विज्याना आज्ञा दयेका विज्यात । भो महाराज मणिचूड घन्य २ छलपोलं लोके
दुर्लभ जुया चवगु महा उत्तमगु कार्यं याना विज्यात । भो मणिचूड छलपोल शांकेतु नगरे
विज्याना । ह्वापायार्थे राज्ये भोग याना विज्याहुं । थुलि छलपोलं याना विमज्यासा पुत्र पद्मोत्तर
स्त्री पद्मावती, आदि प्रजालोक सकलें विरह रोगं कया मृत्यू जुयावनि । उकिं छलपोल शांकेतु-
नगरे विज्याहुं घका थःगु ऋद्धिवलं मणिचूड राजा आदि परिवार दकों आकाशमार्ग व्वेका
क्षणमात्रं शांकेतुनगरे थयके हःगु खना, सकलें आश्चर्य चाल । उगु वखते प्रत्येक वृद्धपिसं थःगु ज्या
सिद्धयाना मणिचूड राजायाके बेलाकया ल्याहां विज्यात । थनंलि मणिचूडराजं थःगु राजभवने
चवना याचक पित्त अनेक घन द्रव्य दानविया आनन्दं चवना विज्यात । थुगु वखते मणिचूडराजा
शांकेतुनगरे ल्याहां विज्यात धयागु समाचार दुष्प्रसहराजं न्यना तुरंत चतुरङ्गवलं सहितयाना
शांकेतु नगरे वना मणिचूडराजाया चरण कमले भोकपुया अनेक प्रकारं क्षमा फोना विन्तियाना
चवन । थव खना मणिचूड राजा क्षमातया फको घन-द्रव्य विया बेला विया छोट । थथे मणिचूड-
राजा शांकेतु नगरे ल्याहा विज्यासैंनिसैं जम्बुद्वीपे सुभिक्षजुया महा मङ्गल जुया वल । उकि
जम्बुद्वीपे वासयाना चवंपि लोकजनपिं सकलें खुसीजुया चित्ता आनन्द उवीका चवन घका
श्रीभगवानं थःगु पूर्व जन्मयाखँ व्याख्यायाना भिक्षुगण पिनिगु ख्वाल स्वया आज्ञा दयेका
विज्यात । हे भिक्षुगणपि थव मणिचूड महाराजा मेपिमखु, जि हे खः । पद्मावतीरानी मेपिमखु,
यशोधरा खः । पद्मोत्तर राजकुमार मेपिमखु, राहुलभद्र खः । ब्रह्मदत्ता राजा मेपिमखु, सुद्धोदन
महाराजा खः । कान्तिमती महारानी मेपिमखु, मायादेवी खः । ब्रह्मदत्ता पुरोति मेपिमखु, आनन्द
भिक्षुखः । भवभूति ऋषीश्वर मेपिमखु, शालिपुत्र भिक्षुखः । मारिंनि ऋषि मेपिमखु, मौङ्गल्या-
यण भिक्षुखः । दुष्प्रसहराजा मेपिमखु, देवदत्ता खः । घका सकल भिक्षुगण पिनिगु ख्वाल स्वया
वोविसत्व जूयेत थुलित दुस्कर चर्या यायेमा घका श्रीभगवानं मैत्रीवोविसत्व आदिं सकल सभा
गणपित्त आज्ञा दयेका विज्यात ॥ ॥

इति श्री मणिशैल महात्म्ये मणिदान सम्पूर्ण

स्वदेश गमन त्रयोदश परिच्छेद

समाप्तः

श्री उग्रतारा वज्रयोगिन्यै नमः ॥ ॥ जगत जननी आदिमाता शृष्टी संहार कारिणी ॥
 सहस्र भानु तेज प्रकाशित स्थूल सूक्ष्म रूपिणी ॥ श्रीवज्रयोगिनी मनोस्तुते श्रीएकजटी नमोस्तुते ॥
 श्री नील शारदा नमोस्तुते श्री उग्रतारा नमोस्तुते ॥ १ ॥ ज्वालज्वालतक बन्ध मण्डल रक्त पद्म
 मध्येरिथतम् ॥ क्षत्र भैरव योगिनी सहित लोकपालगण सहितम् ॥ २ ॥ उग्ररूप स्वरूप धरिदेवी
 कर्तृकपाल धारिणी ॥ उग्रफसिमणि केयूर निर्मल कुण्डल मणिभूमितम् ॥ व्याघ्र सिंह भूत वेताल
 डाकिनी गण सहितम् ॥ नील पद्म खड्गधरि देवी त्रिशूल डमरू वाजिनी ॥ ४ ॥ अष्ट भैरव
 योगिनी सहित ब्रह्म पीठ निवासिनी ॥ ब्रह्म हरिहर इन्द्र मुनिगण यक्षकिन्नर सहितम् ॥ ५ ॥
 नानावर्ण रूपधरि देवी हस्तचर्म परिहारम् ॥ हार शोभित मुण्ड माला रत्नमाला विभूषिणी
 ॥ ६ ॥ अचिन्त चिन्तनि अबोधि बोधिनि कविकण्ठ निवासिनी ॥ सकल संसार तारिणि माता
 जगत संसार उद्धारिणी ॥ ७ ॥ कुंकुम चन्दन सुगन्ध धूप दीप नैव्यद्य आरती ॥ जयरस मुण्ड
 वज्रघण्ट छत्र चामल सहितम् ॥ ८ ॥ श्रीवज्रयोगिनी नमस्तुते श्री एकजटी नमोस्तुते ॥ श्री
 नील शारदा नमोस्तुते श्री उग्रतारा नमस्तुते ॥ इति श्री वज्रयोगिनी नामाष्टक स्तोत्रं
 समाप्तम् ॥ ॥ ॥

